

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 289 (13.520)

Trst, petek, 15. decembra 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Velika udeležba na prvih svobodnih volitvah po 16 letih Pinochetovega režima

Čile živi v pričakovanju zmage demokracije nad kruto diktaturo

Končni rezultati znani danes - Večina pričakuje zmago kandidata združene opozicije
Patricia Aylwina - Praznično razporeženo na voliščih skalila vest o uboju karabinerja

SANTIAGO DE CHILE — Po še-
stnajstih letih krvave diktature ge-
nerala Augusta Pinocheta in po devet-
najstih letih od zadnjih volitev, ko je
bil na čelo države na demokratičnih
volitvah izbran socialist Salvador Al-
lende, katerega so tri leta kasneje v
krvavem puču ubili prav Pinochetovi
pristaši, je včeraj več kot sedem mili-
onov Čilencev ponovno svobodno vo-
lilo predsednika države, ob njem pa še
38 senatorjev in 120 poslancev.

Udeležba na volitvah je bila že v
prvih urah po odprtju volišč izredno
velika, Čilenci pa so volilni dan spre-
menili v pravi praznik demokracije.
Med tremi predsedniškimi kandidati
je prvi volil predstavniki 17 opozicij-
skih strank in glavni favorit za novega
čilskega predsednika Patricia Aylwin,
ki se je na volišču pojavil že nekaj
minut po odprtju. Njegov neposredni
nasprotnik in kandidat skrajne čilske
desnice Hernan Buchi pa je dal naj-
prej prednost svojemu običajnemu do-
poldanskemu jogingu po ulicah Santi-
aga, šele nato pa se je podal na vo-
lišče. Še kasneje je volil predsedniški
kandidat čilskega političnega centra
Francisco Javier Errazuriz, ki je svojo

dolžnost opravil kako uro pred zapr-
tjem volišč v turističnem središču Pic-
hilemu.

V svečani vojaški uniformi se je na
volišču pojavil tudi general Pinochet.
Po opravljeni državljanski dolžnosti je
izjavil, da je zadovoljen »z opravljenim
misijo od leta 1973 dalje.« Če bodo vo-
lilne napovedi izpolnjene, bo res ko-
nec njegove 16-letne diktature, toda
ne glede na volilni izid, pa priletni
diktator ne bo izginil s političnega
prizorišča, saj bo še naprej ostal na
čelu čilskih oboroženih sil.

Mirno razporeženo na voliščih po
vseh državi je pozno popoldne skalila
novica o uboju nekega karabinerja.
Na srečo je bil ta krvavi dogodek edi-
ni, ki je zmotil praznično razporeženo
čilskega naroda, ki se je že popoldne,
še pred zaprtjem volišč, začelo veseliti
zmage demokracije. Svoj optimizem
so Čilenci črpali iz rezultatov zadnje-
ga referenduma, ko je Pinochet že do-
živel svoj prvi poraz, zaradi katerega
je tudi moral razpisati te volitve. Toda
z resničnim veseljem in proslavlja-
njem zmage nad dolgoletno diktaturo
bodo morali počakati do danes, ko
bodo objavili dokončne rezultate.

Z vseh čilskih volišč so poročali o množični udeležbi, večina Čilencev pa je
svojo dolžnost opravila že v zgodnjih dopoldanskih urah (Telefoto AP)

Javni prevozi tudi danes in jutri močno okrnjeni

RIM — Včerajšnja stavka strojevo-
dij avtonomnega sindikata je le delo-
ma ohromila železniški promet, kljub
temu pa so potniki naleteli na nemaj-
hne težave. Le-te pa se bodo ponovile
še danes in jutri, ko bo sicer izredno
težavno potovati na daljših razdaljah.
S stavko bodo nadaljevali namreč tudi
kontrolorji letov včlanjenih v sindikat
LICTA. Kaže, da se bo položaj norma-
liziral šele v nedeljo, ko bo nastopilo
premirje. Niti te vesti pa ni več mogo-
če jemati kot suho zlato, saj so želez-
ničarji z juga Italije, ki so se zaradi
službenih obveznosti preselili na se-
ver, napovedali, da za božič ne bodo
delali. Gre v glavnem za uslužbence
železnice, ki imajo 24-urne delovne iz-
mene, za one, ki delajo s stalnim urni-
kom a na različnih progah ter za že-
lezničarje, ki so »dosegljivi« tudi v
prostit dneh. Te stavke zaenkrat še ni
potrdil noben sindikat.

Za danes in jutri pa so ponovno na-
povedali stavki kontrolorji letov sindi-
kata LICTA. Kljub temu da je minister
za prevoze zahteval preključitev stavke in
je »upornike« že prijavil sodstvu, ta
skupina delavcev ne namerava odsto-
piti od svoje odločitve. Poziv k discipli-
ni se jih nekako ne tiče in kljub
temu, da predstavljajo le manjšino ka-
tegorije, bo letalski promet spet mo-
čno okrnjen. Zadeva se bo nemara pre-
selila s sindikalnega na politično pod-
ročje, saj vlada zavlačuje z ustreznim
zakonom o stavkovni disciplini.

OECD o pomoči vzhodnim državam in Jugoslaviji

BRUSELJ — Skupina 24 zahodnih
držav, ki so se letos združile, da bi
skupaj pomagale Poljski in Madžarski,
je pripravljena finančno podpora raz-
širiti tudi na NDR, Bolgarijo, ČSSR in
Jugoslavijo.

To so sporočili po zasedanju zuna-
njih ministrov 24 vlad v Bruslju. Pogoj
za pomoč pa so »nujno potrebne poli-
tične in gospodarske reforme«.

Poljski vladi so namenili milijardo
dolarjev, ki naj bi prispevala k stabili-
zaciji zlota, enako vsoto pa bodo zagot-
ovili tudi Madžarski za ozdravitev
njene bilance. Voditelja diplomacij
ZDA in Japonske sta zahodne partner-
je obvestila, da bosta tudi njuni državi
sodelovali v kapitalu Evropske banke
za obnovo in razvoj, ki bo svoji dejav-
nosti usmerila v države srednje in vz-
hodne Evrope. O ustanovitvi so se mi-
nuli teden dogovarjali voditelji držav
in vlad ES v Strasbourg.

Skupino 24 sestavljajo članice
OECD, deluje pa na temelju sporazu-
ma, ki so ga dosegli na srečanju za-
hodne sedmerice julija lani v Parizu.
(dd)

Pred današnjim začetkom kongresa Zveze komunistov Srbije

Po številnih neuspehih in notranjih sporih prva znamenja o spremembah srbske politike

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Iz Beograda priha-
jajo povsem protislovne vesti. Na tis-
kovni konferenci za tuje novinarje je
član predsedstva srbske partije Dani-
mir Vico ubral povsem nove tone glede
splošnega jugoslovanskega razvoja,
demokracije še zlasti srbsko-sloven-
skega spora. Zavzel se je za dvostran-
ske razgovore na enakopravni ravni,
tako kot je predlagala Slovenija, za
možnost rešitve na jugoslovanski ravni
ali na druge načine. Dejal je, da ni

nikjer nobene blokade gospodarske
izmenjave, »nekateri so samo stvari
slabo razumeli«, v resnici naj bi šlo za
razumevanje med visoko razvitim in
zaostalim območjem, torej za odnos
industrijskega in zaostalega dela, kar
je svetovni problem in ki ga je treba
reševati tudi med Slovenijo in Srbijo.
Ustanovitev novih strank naj bi bila
tudi v Srbiji normalna stvar, ker da
gre za splošno jugoslovanski dogovor
o političnem pluralizmu. Glede Vllasi-
ja in ostre obsodbe, ki jo je izrekel
italijanski socialist Craxi, pa je mne-
nja, da gre za različna gledanja in da
bo o Vllasiju odločilo sodišče.

Ne smemo pozabiti, da so tuji akre-
ditirani dopisniki v veliki večini »stari
novinarski mački«, ki jih je težko vleči
za nos. Zato se zastavlja vprašanje, kaj
pomeni tako spravljiv ton dan pred
pričetkom, srbskega kongresa. Morda
je to že vpliv Markovičevega posredo-
valnega poskusa, ob vsekakor obstoje-
čih ostrih notranjih trenjih v Srbiji,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pismo slovenske vlade zveznemu izvršnemu svetu

LJUBLJANA — Slovenska vlada je včeraj razpravljala o blokadi, ki jo je
napovedala srbska SZDL. Ugotovila je, da se veliko vezi trga in da se odpovedu-
je pogodbe, ki so tudi v korist Slovenije, kadar pa so v ospredju samo srbski
interesi, se jih ohranja.

Zato so na ZIS naslovili daljše pismo, v katerem se sklicujejo na stališče
srbske skupščine in na izjave predsednika predsedstva Srbije Slobodana Miloše-
vića. Poziv k prekinitvi odnosov s Slovenijo je tako postal pravni akt srbske
skupščine, ki mu je s tem dala navidezno pravno veljavo. Slovenski izvršni svet
nadalje ugotavlja, da je prekinitev vedno več, da pa ne gre samo za produktiven
odnos med Slovenijo in Srbijo, temveč za problem celotne Jugoslavije in da se
bodo končni učinki blokade pokazali v vsej državi.

Slovenska vlada se nato sklicuje na zvezno ustavo in zakone, na temelju
katerih lahko posreduje zvezna vlada. Izreka se za hitrejši demokratični razvoj,
za učinkovito in v svet odprto gospodarstvo. Zato so proti povračilnim ukrepom,
ki bi še stopnjevali negativen učinek blokade na jugoslovansko gospodarstvo.

Zahtevajo, da zvezni izvršni svet zagotovi dosledno izvrševanje ustave. »Če
se blokadi ne bodo uprli zvezni organi, bomo v Sloveniji prisiljeni z vsemi
sredstvi zaščititi svoje interese v skladu s stališči slovenske skupščine.«

Slovenski izvršni svet je še poslal pismo, s katerim zahteva takojšno vrnitev
posebnega odreda slovenske milice s Kosova. Varnost na Kosovu je namreč
zadeva kosovske in srbske milice in potreb za zvezni odred ni več.

B. S.

»Dovolj nam je sovraštva in nasprotij«

Za strpnost in sodelovanje

TRST — Skupina mladinskih organizacij je tržaški
javnosti naslovila sledeči apel: »Medtem ko v svetu na-
čeli miru in sožitja preusmerjata tok zgodovine, v Trstu
nekateri še vztrajajo pri sovražnih in žaljivih geslih.

Mislimo, da je ustvarjanje umetnih nasprotij med na-
rodnostmi, ki živijo v naši deželi, najslabši način reše-
vanja problemov, s katerimi se spoprijemamo mladi.

Prepričani smo, da samo vzajemno spoznavanje in
sproščeno soočanje lahko pomaga k premoščanju pred-
sodov in ideoloških pregrad, ki preprečujejo demokra-
tično rast Trsta.«

Poziv so podpisali: Mladinski odbor SKGZ, Kulturno
združenje Charlie Chaplin, Liberalna mladina, organi-
zacija AGESCI, mladinci ACLI, UIL giovani, Mladin-
ska republikanska federacija, ZKMI, Zveza katoliških
univerzitetnih študentov, ARCI NOVA, Mladinska
sekcija SSK, Mladinsko socialistično gibanje, Skupnost
S. Martino al Campo in Lista filozofske fakultete.

TRST — »Žal nam je, ker so nekate-
ri sovražno razpoloženi do nas, še bolj
pa nas boli, da so mnogi med nami
indiferentni do problemov nas mladih
Slovencev. Nočemo več rasti v vzduš-
ju sovraštva in nasprotij: želeli bi le
živeti v miru in v strpnem sožitju pri-
spevati k skupni rasti kot lojalni dr-
žavljeni. Številna vprašanja, ki tarejo
mesto, bomo lahko rešili le z boljšim
vzajemnim poznavanjem, z odprto raz-
pravo, s srečevanjem in s strpnim ter
omikanim sožitjem v duhu Trsta, sti-
čišča narodov in kultur.«

To je odstavek iz pisma, ki so ga
dijaki liceja France Prešeren naslovili
dijakom italijanskih višjih srednjih
šol. V svojem pismu slovenski dijaki
ugotavljajo, da po tržaških ulicah še
vedno odmevajo sovražna gesla in pa-
role nestrpnosti, medtem ko v Evropi
načeli miru in sožitja preusmerjata tok

zgodovine. Kontingentni vzrok nestr-
pnosti v Trstu je vladni zakonski
osnutek o zaščiti slovenske narodnos-
tne skupnosti. Osnutek sicer ne rešuje
problemov Slovencev v Italiji, pravijo
slovenski dijaki, ki pozivajo italijan-
ske vrstnike, da preberejo in preučijo
vladni predlog. »Spoznali boste,« trdi-
jo, »da s tem predlogom prihodnost
Trsta ni ogrožena, predvsem pa ni dis-
kriminacij do mladih italijanske na-
rodnosti.«

Pismo se zaključuje s pozivom k di-
alogu in sodelovanju: »Upamo, da je
skupna želja nas vseh graditi skupaj
boljšo prihodnost, kar bo mogoče le z
vzajemnim spoštovanjem in skupnim
delom ob upoštevanju kulturnih in na-
rodnostnih razlik. Prepričani smo, da
ste zainteresirani za konstruktivni dia-
log tudi o težkih in problematičnih
vprašanjih: čas je, da odpravimo težnje
po zapiranju in vzajemno indifferen-
tnost.«

V Gorici za sožitje

GORICA — »Odklanjamo vsako sramotno in na-
cionalistično nestrpnost, vabimo vse državljane k
širokemu gibanju za medsebojno spoznavanje in za
miroljubno sožitje kot stvaren prispevek k Evropi
in svetu svobode, pravice, bratstva in miru.« Tako
se končuje poziv, s katerim vrsta mladinskih orga-
nizacij poziva na vsedeželno manifestacijo, ki bo
jutri dopoldne v Gorici.

Izhodišče za manifestacijo je vladni zakonski
osnutek za zaščito slovenske narodnostne skupnos-
ti, ki ga mladi ocenjujejo kot nezadostnega. Po njih-
ovem je potreben zakon, »ki bo dragocena pridobi-
tevek za celotno skupnost, ki bo ščitil neodtujljive
pravice dela prebivalstva, ne da bi na kakršenkoli
način prizadeli kulturne, družbene in gospodarske
koristi kogarkoli, v nasprotju s tem, kar nekateri
natolčujejo«. Manifestacija, h kateri so pristopili
mladinci ACLI, ZKMI, SSK, SKGZ, SMREK, skavt-
ske organizacije, PSI, krožkov Pio La Torre,
ANAGRUMBA, Giona, Sindikat slovenske šole,
Slovenski kulturni klub, Odbor za varstvo človeko-
vih pravic, bo ob 9.30 na Travniku v Gorici. Ob 8.
uri pa bodo odpeljali avtobusi s Trsta in sicer s
Trga Oberdan. Poziv, s katerim so pobudo uteme-
ljili, pa je objavljen v celoti na 5. strani.

Ševardnadze v torek gost evropskega parlamenta

STRASBOURG — Sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze, ki bo v ponedeljek prispel na dvodnevni obisk v Bruselj, kjer bo podpisal sporazum o sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Sovjetsko zvezo, bo v torek dopoldne gost v evropskem parlamentu v Strasbourgu. Vest o tem so včeraj posredovali tako imenovani dobro obveščeni krogi v Strasbourgu, kjer poteka decembrsko plenarno zasedanje.

Eduarda Ševardnadzeja bo ob tej priliki sprejel tudi predsednik parlamenta Enrique Baron Crespo, kasneje pa bo sovjetski gost sodeloval na posvetu evroparlamentarcev o odnosih med Vzhodom in Zahodom. Na tem posvetu bodo ob sovjetskemu gostu sodelovali predstavniki politične komisije evropskega parlamenta, člani komisije za zunanje odnose in vodstvo predsedniškega urada pri evropskem parlamentu.

Kandidati so lahko le Čehi, ki niso včlanjeni v nobeno stranko

Komunisti in opozicija dosegli sporazum Novega predsednika bo izvolil parlament

Študenti so pozno v noč čakali na izid pogajanj o predsedniških volitvah (AP)

PRAGA — Po zasedanju, ki je trajalo vso noč, so češkoslovaške politične sile le prišle do sporazuma glede izvolitve novega predsednika države. Izvolil ga bo namreč parlament in ne ljudstvo, kot je bilo prvotno napovedano.

Predsedniški kandidati morajo biti češke narodnosti in ne smejo biti vključeni v nobeno stranko. Kljub dogovoru pa bo do volitev prišlo z zamudo, saj so udeleženci zasedanja soglašali, da je štirinajst dni časa, kolikor jih predvideva sedanja ustava, premalo in je zato potreba predhodna ustavna reforma.

Glasnik Češkoslovaške komunistične partije Josef Hora, ki je javnost obvestil o nočnem dogovoru, je pri priči sprožil val ljudskega nezadovoljstva. Dejal je tudi, da bo samo izredni kongres, ki bo 20. decembra, določil datum in prakso predsedniških volitev. Z druge strani pa je tudi elitni predstav-

nik Foruma občanov Vaclav Havel poročal, da še ni napočil čas, da bi ljudstvo lahko neposredno izbralo predsednika. Havel je hkrati potencialni kandidat za novega predsednika, saj je Čeh in ni bil nikoli član partije. Njegovo kandidaturo pa je že včeraj javno podpril priletni češkoslovaški primas Tomašek. Ljudstvo je pozval, naj glasuje za Havla, to je za »prvaka v boju za človekove pravice in politično pravičnost.«

Novoimenovani češkoslovaški zunanji minister Dienstbier je na svoji prvi tiskovni konferenci obšel vprašanje o volitvah novega državnega predsednika in je raje odgovarjal na vprašanja, ki se neposredno tičejo ministrstva. Zunanji minister je med drugim dejal, da pričakuje korenite spremembe v mednarodni politiki, ki so bili doslej nekako zamrznjeni. Menil pa je, da so te spremembe odvisne predvsem od ustreznih notranjih političnih reforme.

Srečanje štirih dežel za ozdravitev Jadrana

BRIONI — Treba bo preprečiti, da bi se ponovilo tisto, kar je preteklo poletje vzbudilo toliko zaskrbljenosti in negotovanja tako na italijanski kot jugoslovanski obali Jadrana. Prekomerno bohotenje alg je namreč hudo oškodovalo zlasti turizem. To je napotilo oblasti obeh držav in zlasti dežel, ki so odprte na Jadran, da so začele resnejše razmišljati o skupnih pobudah za zaščito ogroženega morja. Vsem je namreč popolnoma jasno, da problem zaščite okolja ni in ne more biti ukrep začasnega ali trenutnega značaja, temveč mora postati strateška izbira za bodoča desetletja.

V ta način gledanja se uvršča včerajšnje srečanje na Brionih med predsedniki štirih sosednjih dežel, članic delovne skupnosti Alpe-Adria, to je Veneta in Furlanije-Juljske krajine za Italijo ter SR Slovenije in SR Hrvatske za Jugoslavijo. Štirje predsedniki - Franco Cremonese za Veneto, Adriano Biasutti za Furlanijo-Juljsko krajino, Dušan Šinigoj za SR Slovenijo in Antun Milović za SR Hrvatsko - so se v bistvu lotili obravnave obvez in načrtov, ki naj bi jih uresničile omenjene štiri dežele na osnovi tako imenovanega »jadranskega sporazuma«, ki so ga podpisali predstavniki italijanske in jugoslovanske vlade na oktobrskem srečanju v Umagu.

Štirje predsedniki so se na včerajšnjem izrednem srečanju na Brionih dogovorili za celotno vrsto skupnih akcij, ob tej priložnosti pa so še enkrat pozvali tudi osrednje državne oblasti k še odločnejši zavzetosti v korist obolelega Jadrana, zlasti v obliki finančne pomoči ter izdelave širokopoteznih načrtov. Srečanje med Cremonesejem, Biasuttijem, Šinigojem in Milovićem je bilo hkrati priložnost za tvorbo izmenjav mnenj in pogledov tudi o drugih argumentih oktobrskega vrha med Andreottijem in Markovićem v Istri. Govorili so o cestnih povezavah, o prevozi in pristaniškem prometu, o letalskih povezavah in o raznih načrtih gospodarske kooperacije med obema državama.

Po izčrpnih razpravi so predsedniki štirih dežel sprejeli skupen program, ki je zaobjel v petih točkah. Program predvideva predvsem vodilno vlogo opazovalnice za Severni Jadran kar zadeva proučevanje pojave alg. Drugič: splošen načrt za sanacijo Severnega Jadrana bo poverjen posebnemu štiristranskemu konzorciju. Tretja točka zadeva široko informacijsko akcijo, četrta predvideva ustanovitev mesečne komisije za proučevanje mednarodnih voda, peta pa zadeva skupen načrt za boj proti onesnaženju zraka.

Zunanje ministrstvo SFRJ o integraciji in Vzhodu

BEOGRAD — »Napor Jugoslavije, da se močnejše poveže z zahodnoevropskimi zvezami, so v nekaterih državah članicah in v najvišjih organih teh zvez že naleteli na podporo,« je izjavil tiskovni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve na včerajšnji tiskovni konferenci. »Jugoslavija je napovedala prošnjo za vstop v Svet Evrope v Strasbourgu, izrazila je zanimanje povezovanja z ES in EFTA. Vsi ti koraki so povezani z notranjimi reformami, njihov cilj pa je hitrejšo vključevanje Jugoslavije v evropske integracijske procese. Različna mnenja pri nas ne postavljajo pod vprašaj temeljne opredelitve, prav tako kot ne izpolnjevanja obveznosti, ki smo jih prevzeli, da bi se hitreje vključili v Evropo,« je dejal.

Na vprašanje o vse večjem zanimanju pa tudi zaskrbljenosti v tujini zaradi dogodkov v SFRJ je Ivo Vajgl odgovoril, da »cenimo vsako razumevanje naših razmer, še posebej, če prihaja od pomembnih jugoslovanskih partnerjev, to še posebej velja za del izjave predstavnika State Departmenta o podpori enotnosti Jugoslavije.

Z veliko pozornostjo in zadovoljstvom spremljamo korenite in nedvomno zgodovinske spremembe v Vzhodni Evropi. Jugoslavija, ki si je že pred 40 leti začrtala svojo demokratično pot in izvenblokovski položaj, je prepričana, da bodo ti procesi odločno prispevali k preseganju delitev v Evropi. Dogodki so seveda zadeva vsake posamezne države, obenem pa predstavljajo tudi širše

zanimanje mednarodne skupnosti in prihodnosti Evrope.

Glede nemškega vprašanja, ki je poseben vidik sprememb v Vzhodni Evropi, menimo, da ni mogoče obiti pravice vsakega naroda do samoopredelitve, kot tudi ne stvarnosti, ki je pripeljala do delitve. Proces KVSE in sklepni dokumenti Helsinkov naj bosta okvir, v katerem se bo vzpostavilo vzpostavljeno enotne Evrope razreševalo tudi nemško vprašanje,« je nadaljeval.

Novinarje je zanimal tudi položaj jugoslovanskih manjšin v sosednjih državah, še posebej makedonske. Ivo Vajgl je povedal, da je jugoslovanski veleposlanik v Sofiji te dni poročal v Beogradu, nato pa obiskal novega bolgarskega voditelja diplomacije Vojka Dimitrova. Veleposlanik SFRJ je izrazil razumevanje za demokratične procese v Bolgariji, ki bi morali zajeti tudi pravice makedonske manjšine v Pirinški Makedoniji. O tem problemu so se funkcionarji ZSZ nedavno pogovarjali tudi z voditelji SR Makedonije. To vprašanje bo kmalu tudi na dnevnem redu skupščine SFRJ, kjer bodo govorili o politiki zaščite pravic manjšin, zato po Vajglovem mnenju ni potrebno, da bi ZSZ reagiral na vsako posamezno mnenje forumov ali tiska.

Ob koncu je Ivo Vajgl povedal, da SFRJ še ni odgovorila na pobudo Madžarske o demilitarizaciji obmejnega pasu s SFRJ in Avstrijo, ker gre za predlog, ki ga je treba temeljito preučiti.

nadaljevanje s 1. strani

Po številnih

kjer se je polomu posojila za preporod republike zdaj pridružila še do kraja neuspela in za Srbijo neugodna gospodrska vojna s Slovenijo, ki jo obsojajo vse druge republike in ves svet. Tanjugova verzija pa je precej drugačna in bolj na običajni srbski liniji.

Vsekakor pa dejstva govore, da Srbija in njeno sedanje vodstvo še vztrajata na ustaljenih boljševiško-monističnih tirnicah. Včeraj so iz vodstva mladinske organizacije brutalno »odstopili« tajnico in izključili tri mladince, ker so sodelovali pri ustanovitvi gibanja za demokratično obnovo. V argumentaciji pravijo, da so izkoriščali organizacijo za ustanavljanje stranke, kar je v nasprotju s političnim sistemom, ustavo in zakoni.

V komisiji za mednarodna vprašanja zvezne skupščine pa so govorili o odnosih s sosedji in v ospredju je bila Italija. Seveda na odprta vprašanja sodelovanja

slovenske manjšine in vse tisto koristno, kar je bilo predmet razgovorov obeh predsednikov, Andreottija in Markovića, in njunih zunanjih ministrov. Srbski delegati so govorili zgolj o zadnji pobudi socialističnega predstavnika Craxija, italijanskega parlamenta in zunanjega ministrstva, ki so obsodili politični proces proti Vllasi. V ospredju je bilo stališče, da je to grobo in sovražno vmešavanje v notranje zadeve Jugoslavije in Srbije in seveda običajna ploha ocen in stališč o albanskem iredentizmu in nacionalizmu.

V Beogradu in Ljubljani se še vedno veliko govori o ponedeljkovem zasedanju skupščine in napovedih govora in predlogov predsednika Markovića, do katerih naj bi prišlo na temelju trdnega dogovora z obrambnim ministrom Kadijevićem, torej z JLA! Zadnje informacije so manj pesimistične in pravijo, da bo Marković izkoristil samo svojo ustavno pravico in predlagal nekatere spremembe zvezne ustave, celoten postopek pa naj bi tekel normalno, v skladu z zakoni in ustavo, in se torej ne bi mogel v nobenem primeru končati prej kot v treh mesecih, seveda ob polnem soglasju vseh republik in pokrajin. Ugibanja se zato širijo na vsebinsko plat, o kateri pa bi bilo kar koli prenačeno trditi, ter očitno zelo ozka skupina pripravlja nov program ukrepov, ki naj bi naredili konec vojni med republikami, predvsem pa zarezali v ekonomsko krizo. Zato so nekatere večje pristojnosti in učinkovitost zvezne administracije najbrž normalne in logične, kot je tudi pogoj za kakšno koli odločanje ohranitev avnojskega sistema suverenosti republik.

Na omenjeni tiskovni konferenci s tujimi novinarji je prišlo do nove oblike srbske reakcije, druge vrste, seveda povsem drugačne, pa je napoved enourne splošne stavke, ki naj bi jo izpeljali po vsej srbski republik v sredo in torek hkrati z zasedanjem zvezne skupščine. Stavka je naperjena proti zvezni vladi in njena poglobljena zahteva bo torej, da se Markovićevo vladno vrže, ker njen program ne ustreza potrebam srbskega delovnega človeka.

Iz Beograda naposled prihajajo še vesti, bolj rečeno govorice, da je na novo ustanovljena demokratična stranka že razpela svojo mrežo po raznih krajih in da podružnice, tudi formalno ne povsem urejene rasejo kot gobe po dežju. V Srbiji skratka nekaj vre, kaj pa je v resnici ozadje, bodo pokazali prihodni dnevi.

PONOVNA EMISIJA NOVEMBER 89

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — petletni

● CCT se lahko podpisajo pri okencih z voda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so petletne in imajo enake finančne karakteristike kot tiste izdane 1. novembra in se nudijo občinstvu v podpis proti gotovini.

● Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6,85% bruto, zapade 1. 5. 1990.

● Obveznice se koristijo s 1. novembrom 1989 in je zato treba ob podpisu doplačati dozorele obresti.

● Naslednji kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev bruto plus premija. Ta znaša 0,50 točke.

● V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

● CCT imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

V podpis
od 18. do 19. decembra

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

97,75%

5 let

14,86%

12,96%

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo trženskega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796688, tx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796600 - Tx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
(0481) 533382 - 535723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Denar je bil namenjen poštam in bančnemu zavodu za izplačilo trinajstih plač V napadu na blindirano vozilo pri Firencah roparji ukradli več kot štiri milijarde lir

Blindirano vozilo, iz katerega so včeraj zjutraj odnesli za več kot 4 milijarde lir gotovine (Telefoto AP)

FIRENCE — Štiri milijarde in štiristo milijonov lir gotovine je bil plen roparjev, ki so včeraj zjutraj ob 7.35 v Ulici Carraia v naselju Novoli v Firencah napadli blindirani furgon družbe za prevoz denarja in vrednosti »Brink's Securmark«. Denar je bil namenjen nekaterim poštanim podružnicam in zavodu Banca d'Italia za izplačilo trinajstih plač. Ob vsem tem pa je šlo le za del denarja, ki so ga peljali s furgonom; po nekaterih ocenah naj bi bilo namreč denarja približno sedem milijard.

Na podlagi pričevanj treh spremljevalcev v furgonu in neke ženske, ki je bila slučajno priča pri ropu, je blindiranemu vozilu na vходу v Ulico Carraia, po kateri je bil furgon namenjen proti centru Firenc, zaprl pot majhen kombi, ki je tudi trčil v furgon in ga porinil v bližnji zid. Istočasno sta še dve vozili, neka lancia delta in manjši tovornjak, obstali ob vozilu za prevoz

denarja. Iz vseh treh vozil naj bi izskočilo šest nezamaskiranih kriminalcev, katerim pa naj bi se pridružila še dva, ki sta se pripeljala z vespo. Začeli so streljati z avtomatskim orožjem velikega kalibra, pri tem pa so drobci razbitega stekla huje ranili soferja blindiranega vozila Massima Migliorinija, medtem ko sta Sergio Maffi in Giancarlo Bartoli, ki sta skupaj z Migliorinijem bila v vozilu, ostala nepoškodovana. Roparji so se nato polastili treh vreč z denarjem in zbežali z neko lancia themo in fiat cromo.

Obe vozili so preiskovalci nato našli na dveh parkiriščih na avtocesti ob Motelu Agip. Na temi naj bi našli tudi jasen odtis dlani, takoj po ropu pa so karabinjerji in policisti postavili številne cestne zapore okrog Firenc, iz zraka pa so celotno dogajanje spremljali s helikopterjem. Toda roparji so kljub temu pobegnili brez sledov.

V Leipzigu naj bi Sovjeti preprečili uporabo sile

BONN — V intervjuju za münchenški Süddeutsche Zeitung je bivši zahodnonemški socialnodemokratski kancler Willy Brandt izjavil, da naj bi sovjetski oficirji 9. oktobra letos v Leipzigu preprečili prelivanje krvi. Takrat je tam prišlo do množičnih protivladnih demonstracij, vzhodnonemška vojska pa naj bi po nekaterih trditvah dobila ukaz, da te demonstracije zatse s silo.

Da to tega ni prišlo, si je zasluge lastil Egon Krenz, ki je le malo kasneje nasledil Honeckerja na čelu partije in države, vendar pa je moral kmalu zaradi hudega pritiska vzhodnonemške javnosti tudi sam odstopiti. Toda po Brandtovem mnenju so bili sovjetski oficirji, ki v vseh štabih v NDR dejansko odločajo o uporabi vojaštva, tisti, ki so preprečili vojaški poseg in preprečili vzhodnonemskim tankom odhod na leipziške ulice.

V. Britanija kljub protestu vztraja z deportacijo vietnamskih beguncev

LONDON, HONG KONG — Protest vietnamskih beguncev v Hong Kongu se je razširil še na štiri druga taborišča in tiskovne agencije poročajo, da jih je včeraj demonstriralo najmanj osem tisoč. V znak žalovanja so si okrog glave privezali bel trak, na transparente pa so napisali, da raje umrejo, kot da bi se vrnili v domovino. Kaže, da je prišlo tudi do poskusa samomora, neki mladenič se je hotel obesiti, vendar so mu redarji to preprečili.

Napetost med begunci pa povzročajo tudi govorice, ki se vrtajo širje, čeprav nimajo nobene tehtne podlage. Nekateri hongkonški časopisi so namreč objavili vest, da so britanske oblasti odstopile trajekt, ki bo, po ustreznem popravilu, lahko vkrcal več kot tisoč Vietnamcev in jih odpeljal domov. Jasno je namreč, da si Velika Britanija ne namerava naprtiti prevelikih stroškov za prevažanje beguncev s čarterskimi poleti.

Številnim protestom, ki jih je svetovna javnost izrekla na račun pristilnega vračanja vietnamskih beguncev v Hanoi, pa se je včeraj pridružil tudi Evropski parlament. Večina parlamentarcev je namreč podpisala pismo, v katerem obsoja to nečloveško odločitev Londona in odločno zahteva vsajčasno prekinitev deportacij.

Na sliki (Telefoto AP): tihi sprevoz tisočev Vietnamcev v eno od taborišč

»Strupeni oblak« v bližini Rima

RIM — Nad obrati kemične industrije »Procter e Gamble« v Pomezii, mestecu kakih 30 km od Rima, se je včeraj dopoldne nekaj pred 9. uro dvignil »strupeni oblak«, zaradi katerega so imeli trije delavci na dober kilometer oddaljenem gradbišču nekaj zdravstvenih težav in so jih zato iz previdnosti odpeljali v bolnišnico v Albano. Njihovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče.

Predstavniki tovarne »Procter e Gamble« je takoj po hitel z izjavo, da v njihovem obratu ni prišlo do nikakršne nezgode in da »strupeni oblak« ni mogel nastati pri njih, saj ne predelujejo strupenih snovi.

Toda prvi rezultati preiskave, ki jo vodi karabinjerji in tehniki tamkajšnje KZE, so pokazali, da je do nesreče prišlo v notranjosti kemične tovarne »Procter e Gamble«, ko je skupina delavcev čistila neki filter, ki je bil impregniran z natrijevim karbonatom. Pri tem naj bi se sprostil »strupeni oblak«, ki se je takoj dvignil v zrak. Od tovarne »Procter e Gamble« je nato ta oblak začel svojo pot in dosegel tudi gradbišče podjetja »Angelini« in povzročil ljudem rahlo slabost, zaradi katere so trije delavci končali v krajevni bolnišnici.

Palestinci in suniti napadli sirsko poveljstvo pri Saidi

BEJRUT — Deset mrtvih in več kot 40 ranjenih je obračun včerajšnjega napada skupine palestinskih in sunitskih borcev na sedež sirske protibevševalne službe v Rmailehu pri Saidi (Sidon), 40 kilometrov južno od Bejruta.

Kakih 150 oboroženih ljudi je pred zoro z raketnim in strojničnim ognjem presenetilo sirske stražarje in vdrl v poslopje, kjer so bili priprti številni Arafatovi pristaši in člani sunitске milice atavhid. Jetnike so osvobodili, ko pa so se umikali z območja napada, jih je prestregla močnejša prosirska južnolibanonska enota. Ubežnikom je uspelo prebiti obroč in se razbežati.

Sirske »mirovne sile« so takoj poslale v Rmaileh motorizirane in oklopne enote, ki so že začele prečesavati širše območje. Prosirska libanonska ljudska vojska je za napad obtožila Arafatovo Al Fatah in sunitе. PLO je takoj obsodila napad, ker se boji, da bi Sirija izrabila ta incident za dokončni obračun z Arafatovimi pristaši v južnem Libanonu.

Po nekaj mesecih je to prvi odkriti napad Palestincev in sunitov na sirske okupacijske enote. Ob tem je treba še pripomniti, da je do spopada prišlo na območju, ki bi ga morali nadzorovati Druzi, pristaši socialistične Džumbatove stranke.

Trenutno ni še povsem jasno, ali je bil včerajšnji napad osebna pobuda krajevnih palestinskih in sunitskih poveljnikov, ki jim že predsedata sirska strahovladja, ali pa napad spada v širši okvir libanonskega zapleta.

Trenutno sirska okupacija nasprotuje le maronitski general Aun ob podpori libanonske krščanske vojske in desnčarske falange. Pred dvema tednoma je Izrael zagrozil z vojaškim posegom, če bi Sirci strli Aunov odpor. V primeru, da so Arafatovci in suniti načrtno začeli napade na sirsko vojsko, lahko pričakujemo oživitve državljanske vojne.

General Auna odkrito podpira Bagdad, za Arafatove Palestince in libanonske sunitе pa ni skrivnost, da bi jih Damask najraje fizično likvidiral. Do sedaj mu to ni uspelo, ker so predvsem Džumbatovi Druzi nasprotovali takemu pokolu, ki jim bi še bolj otežil nezavidljivo vlogo sirskih kvizlingov.

Na sliki (telefoto AP): položaj prosirske libanonske ljudske vojske pri Saidi

Med Neapljem in Holandsko se utrjuje trgovina z mamili

NEAPELJ — Za italijanske trgovce z mamili je postala že tradicionalna balkanska pot prenevarna, nemara pa je tudi že kar preveč »prometna«. Zato so si omislili alternativni itinerar, ki povezuje Neapelj s Holandsko. Italijanska policija pa je s pomočjo ameriških specialcev DEA in FBI že stopila na prste skupini prekupčevalcev, aretirala je 5 oseb in zaplenila doslej 6 kilogramov kokaina, večjo količino orožja in nabojev in tri avtomobile.

Policija se je na akcijo pripravljala več mesecev, včeraj pa je na avtocesti med Rimom in Neapljem ustavila sumljivi golf. Voznik se je namreč vračal s Holandske, v vozilu pa je imel skrito mamilo in orožje. Golf je imel švicarsko evidenčno tablico, upravljal pa ga je Gaetano Grisalva, ki ima sicer švicarsko državljanstvo, a je po rodu Sicilijanec. V isti akciji je interpol na Holandskem aretirala mlad par iz Neaplja, ki je v začasnem bivališču skrival večjo količino kokaina. V trenutku, ko so agenti vdrl v stanovanje, je Antonietta Minervino skušala odvreči mamilo v straniščno školjko. Do aretacije pa je prišlo tudi v Rimu, kjer je delovala nekakšna vmesna postaja. V nekem stanovanju, ki je last skupine Neapeljčanov, je finančna straža zaplenila nekaj več kot 30 milijonov lir.

Zlikovci, ki so sedaj za rešetkami, so verjetno vodilni člani že dobro razporedene mreže prekupčevalcev. Nekateri njeni člani so že stari znanci policije, glavni organizator pa je bil že več časa na begu. Na Holandsko so potovali s ponarejenimi dokumenti, mamilo pa so preko meje tihotapili v glavnem osebe, ki niso nikoli imele opravka s pravico.

po naravi

Würstel okusni

STUDIO BISCARDIN - VILLASANTA

DUKE

grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237

Pogovor s predsednikom SKGZ Klavdijem Palčičem

Za
kakovostno
delo
v hitro
spreminjajoči
se
družbi

Vojmir Tavčar

»V zadnjih dveh letih smo Slovenci v Italiji doživeli več negativnih kot pozitivnih stvari. Odnos italijanske republike in tistih, ki krojijo usodo našega prostora, se je močno zaostрил. Kljub temu pa je naša skupnost zelo vitalna, delavna. In to mi je v posebno zadovoljstvo.« Klavdij Palčič pripravlja v teh dneh obračun svojega dveletnega dela za krmilom Slovenske kulturno-gospodarske zveze z mešanimi občutki. Na eni strani z zadovoljstvom, ker slovenska narodnostna skupnost še vedno izkazuje svojo življenjsko energijo kljub težavnim razmeram, v katerih dela, na drugi pa z grenkobo, ker država še vedno ni spremenila svojega mačehovskega odnosa do manjšine. In ta problematični odnos je nedvomno znatno otežil njegovo delo predsednika SKGZ, ki ga je pred dvema letoma začel z navdušenjem in z velikim elanom.

»V tem našem prostoru se spopadamo z ostrim protislovjem: Slovenci bi hoteli biti v tem prostoru dejavnik, ki s svojim delom sooblikuje prostor, država in njeni merodajni organi pa nam ne dajejo nobene spodbude. Nasprotno. Položaj se je v zadnjih dveh letih poslabšal, odnos do skromnih uveljavljenih pravic se je zaostрил, postal restriktivnejši, kot dokazujejo zavračanje prošelj in prizivov v slovenskem jeziku, nasprotovanje rabi slovenskega jezika, problemi s slovenskimi imeni naših krajev...«

Kateri so vzroki vse bolj ostrega odnosa do Slovencev?

PALČIČ: Osebo se mi zdi, da je restriktivnejši odnos posledica pripravljanja nove verzije vladnega zaščitnega zakonskega osnutka. Najbrž so zaostrovanja in restrikcije odraz želje, da bi bila ponujena raven zaščite čim nižja. To je očitno že iz prve verzije Maccanicovega predloga, ki ponuja zelo nizko raven zaščite, nižjo od tiste, ki jo je pred 35 leti v polni hladni vojni jamčil poseben statut, priložen londonskemu memorandumu o soglasju, in ki je bila nato potrjena z osimskim sporazumom.

Stroga ocena Maccanicovega osnutka

Minister Maccanico je sedaj pripravil nov predlog. Kako ga ocenjujete?

PALČIČ: SKGZ je že dala svojo splošno oceno tem osnutku. Pri tem bi pripomnil, da smo kot Slovenci presenečeni, ker minister Maccanico ni izpolnil obljube, da se bo srečal z manjšino. Drugo presenečenje pa je dejstvo, da v drugem osnutku, ki ga je vlada osvojila, ni bistvenih sprememb, saj že naslov predloga odraža za Slovence nesprejemljiv koncept, ker nas deli na dva dela: Slovence, ki živimo v Trstu in v Gorici, in državljane zelo splošnega slovanskega izvora, ki živijo v videmski pokrajini. To pomeni, da minister Maccanico in vlada osvajata stališče, ki je znanstveno neosnovano in nezagovorljivo.

Kljub temu pa je vladni osnutek pomenil neki premik, saj je prvič v povojni zgodovini, da je vlada predložila svoj zaščitni predlog...

PALČIČ: Osnutka nismo zavrnili, ker smo ocenili kot pozitivno dejstvo, da se je problem vendarle premaknil z mrtve točke in ker je bilo rečeno, da se osnutek lahko popravi med parlamentarno razpravo. To je pozitivna možnost, medtem ko je vsebina zakonskega osnutka izredno restriktivna in zaščitna raven nižja od tiste, ki sta jo predvidevala poseben statut in osimski sporazum.

Po tem predlogu Slovenci ne bi imeli pravice, da rabimo svoj jezik in da izkazujejo svojo prisotnost, kjerkoli živimo, pač pa le tam, kjer smo dovolj gosti naseljeni. Mesti Trst in Gorica bi z izjemo nekaterih rajonskih okolišev izpadli... Restriktivnost zakona se izkazuje tudi v tolmačenju, da naj bi bili Slovenci prisotni v nekakšnih narodnostnih enklavah, v katerih bi manjšino občasno preštevali in na tej osnovi enklave morebiti celo spreminjali. Obstaja sicer tudi možnost razširitve teh enklav, a je zgolj teoretična, ker zaradi pritiska na Slovence, ki je še zaznaven, je proces asimilacije v teku in to pomeni številčno krčenje manjšine.

Ali je možnost izboljšanja osnutka med parlamentarno razpravo realna?

PALČIČ: Mi na to možnost računamo. Pri tem je treba pa ravnati hitro, saj se je zakonodajna doba nagnila v drugo polovico in ne bi želeli, da bi zaradi morebitnih kriz ali drugih težav morali začeti vse znova. Želimo, da bi bil zakon popravljen in dopolnjen do take stopnje, da bi bil za Slovence sprejemljiv predvsem v vseh tistih točkah, ki so v nasprotju z življenjskimi interesi narodnostne skupnosti. Skratka ta osnutek, ki naj bi bil osnova za oblikovanje zakona, bo treba preučiti zelo podrobno, pretehtati vsako besedo, oceniti duha, ki ga preveva z namenom, da bi dosegli popravke, ki naj ga izboljšajo. Čaka nas zelo konkretno in zahtevno delo.

Problem enotnega nastopanja

Pogovor o zaščitnem zakonu samoumevno navaja na pogovor o enotnem nastopanju Slovencev v Italiji. Ali bi enotno nastopanje uvrstilo položaj manjšine?

PALČIČ: O enotnosti se veliko govori. Nekatere komponente so se odgovedale nastopanju v enotni delegaciji, češ da enotna delegacija ni primerna oblika za izražanje skupne volje vseh Slovencev. Kot SKGZ mislimo, da ni važno, kako to izražanje skupne volje poimenujemo - enotna delegacija, skupno nastopanje, predstavniki slovenskih komponent - bistveno se nam pa zdi, da znajo vse komponente skupaj zagovarjati osnovne interese narodnosti. V nasprotnem primeru bi bil položaj manjšine nedvomno šibkejši.

Težave v enotnem nastopanju so nastale predvsem zaradi medstrankarskih nasprotij. V našem pluralističnem sistemu je normalno, da so stranke med sabo tudi v ostri konkurenci, njihove različne ocene - zlasti med SSK in slovensko komponento PSI - so povzročile krizo enotne delegacije. Ker so vzrok teh težav odnosi med strankami, se mi zdi nujno, da se Slovenci odločimo za neko obliko narodnostnega življenja, ki naj nam dopušča skupno zagovarjanje skupnih stališč. To je bila doslej ena od bistvenih nalog naše zveze, ki si prizadeva, da bi poiskala nadaljnje možnosti skupne

ga nastopanja. Slovenci vseh prepričanj si želijo skupno nastopanje, ki je za našo narodnostno skupnost nujnost, če nočemo ošibiti svoje možnosti vplivanja v najbolj delikatnih trenutkih. Mislim, da ne smemo dovoliti, da bi napeti odnosi med strankami vplivali na tista področja, ki so skupna vsem Slovincem in ki jih ne smemo prizadeti.

Kaj pa SKGZ? Ali ne bi drugačna, bolj agresivna Slovenska kulturno-gospodarska zveza lahko v večji meri prispevala k večji enotnosti?

PALČIČ: Naša zveza želi ohraniti možnost sodelovanja z vsemi. Ker ni stranka, želi spodbujati k sodelovanju, ne pa oteževati odnose z očitajočimi stališči do strank. Kot SKGZ se sicer ne odpovedujemo lastni iniciativi, ker skupnega nastopanja ne mitiziramo, predvsem pa ne želimo, da bi se spremenilo v nekaj paradnega, v samo formo brez vsebine. Obenem pa menimo, da dogajanja okrog zakonskega osnutka ne smemo zmanjševati in podcenjevati, ker imamo opravka s sogovornikom, s katerim moramo nastopati prepričljivo, prepričljivi pa smo lahko le, če znamo zastopati skupna stališča. Tudi zaščitnega zakona ne smemo mitizirati, zdi se mi pa, da moramo boj za zakon doživljati kot pomembno fazo boja za uveljavitev naše skupnosti.

Glede SKGZ same pa moram reči, da si želimo novih in učinkovitejših pristopov k delu, novih idej in sodelovanja mladih, ki lahko v našo zvezo vnesejo nove prijeme kot odraz novega časa.

Burno dogajanje v Evropi

Preidiva k nekoliko drugačni temi. Zlasti drugo polovico vašega mandata je spremljalo burno dogajanje v Evropi s hitrimi in za marsikoga presenetljivimi spremembami...

PALČIČ: Dogajanje v Evropi se mi zdi odraz potrebe ljudi po večji svobodi, demokraciji, solidarnosti, popuščanju napetosti. Vse to burno dogajanje dokazuje, da smo Slovenci v Italiji s svojim prizadevanjem za odprto mejo, za upoštevanje različnih stvarnosti, za povezovanje, v marsičem anticipirali duh, ki sedaj preveva dogajanje na celini.

Dvanajsterici, ki je na poti politične integracije, se je sedaj pridružil za širšo evropsko integracijo zelo pomemben del Vzhodne Evrope, kjer so se podrla pregrade realnega socializma, kar je predpostavka, da se Evropa lahko spremeni v naš skupni dom. To pa se lahko zgodi le, če bo med narodi - ne glede na številčnost - veliko spoštljivosti. Mi, ki živimo ob meji in tako rekoč v središču tega dogajanja, smo zelo zainteresirani za pozitiven razvoj teh procesov. Tudi iz tega zornega kota so v ostrem protislovju s seboj tisti, ki ploskajo dogodkom na Vzhodu, istočasno pa želijo ohraniti pregrade med nami in večinskim narodom. Pri tem se sklicujejo na našo majhnost, pripisujejo nam nevarno vlogo z lažnim tolmačenjem naših stališč. Vse to je paradoksalno, v nasprotju s stvarnostjo in žalostno je, da dezinformaciji naseda toliko ljudi.

Po vašem mnenju torej burne spremembe v Evropi niso zdravile Trsta iz njegove senilne dremavice?

PALČIČ: Trst se kaže navzven kot zelo zaprti in nedovzetno mesto. Obstajajo sicer nekateri rahli znaki, ki vzbujajo upanje za boljše čase. V tem okviru se mi zdi zelo pomemben poziv italijanskih intelektualcev za sožitje in za drugačno, bolj odprto upoštevanje naše skupnosti. Slovenci imamo v tem mestu tudi iskrene prijatelje, žal pa ta del Trsta nima tako vplivnega glasa in nima primernih instrumentov, da bi lahko odločilno prispeval k oblikovanju javnega mnenja, ki je žal pod vplivom nam nenaklonjenih medijev.

Burno dogajanje je zajelo tudi SR Slovenijo. Ali te spremembe vplivajo na položaj Slovencev v Italiji? Ali dajejo drugačno vsebino vlogi povezovalca, ki si jo je prevzela manjšina?

PALČIČ: Spremembe v SR Sloveniji so pomembne tudi za nas Slovence, ki živimo v Italiji. Ker je povezovanje manjšine z matico nujnost, spremembe nujno vplivajo tudi na nas. Stvari v Sloveniji gredo v smer krepitve demokracije, suverenosti slovenskega naroda, učinkovitosti dela, skratka po poti, ki omogoča naši ma tični domovini, da se pridruži razviti Evropi. Slovenci, ki živimo ob meji, menimo, da je povezovanje s to stvarnostjo, ki se usmerja k odprtosti, važno zaradi vseh novih možnosti, ki jih ustvarja. Slovenci v Italiji politični pluralizem

poznamo, za matično domovino je pa novost. Zato si bomo morali prizadevati, da se skrb za del slovenskega naroda, ki živi izven meja matične domovine, vključi v programe vseh nastajajočih političnih skupin.

SZDL, ki je po svoje naslednica OF, se spreminja v stranko in napoveduje udeležbo na skorajšnjih volitvah. Ob tej in še drugih spremembah v Sloveniji je lahko SKGZ takšna, kot je danes, še zanimiv sogovornik za Ljubljano?

PALČIČ: Najprej bi poudaril nekatere bistvene razlike. SZDL se spreminja v stranko, medtem ko je SKGZ od svojega nastanka nestrankarska organizacija, ki od vsega začetka deluje v pluralističnem sistemu. SKGZ je nastala kot nestrankarska organizacija in je naslednica OF v smislu, da je boj Slovencev v Italiji za osvoboditev in za pravice dobil v naših krajih svojo organizacijsko obliko v Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, ki želi prispevati k uveljavljanju manjšine ob spoštovanju te pluralistične stvarnosti. Potreba po izrazitejši pluralnosti je postopno rasla tudi v naši sredi, pa tudi čas je prispeval svoje, saj pri mladih niso več tako izrazite povojne ideološke razlike.

Kot sem namignil že na začetku pogovora, se mi zdi, da Slovenci v Italiji prav zaradi obstoja strank potrebujemo neki prostor, v katerem ne obveljajo zgolj strankarske razlike, pač pa prevladajo skupni interesi. Zdi se mi, da je SKGZ tisti prostor, ki omogoča sintezo stvari, ki nas družijo mimo parcialnih, sicer pa legitimnih interesov strank. Mislim tudi, da bi bila ta sinteza veliko težja, če takega prostora, kot ga jamči SKGZ, ne bi bilo.

Če sem dobro razumel, spremembe v Sloveniji sicer na nas vplivajo, ne bi pa smele bistveno vplivati na vlogo, ki jo ima SKGZ...

PALČIČ: SKGZ se ne bo spreminila v stranko, ker za to ni razloga. Stike z matično domovino pa bomo tudi v novih pogojih ohranjali na čimširši ravni, kot smo to delali že doslej.

Poleg zaščitnega zakona in odnosov z matico, kateri problemi bodo še v ospredju občnega zbora?

PALČIČ: Vsi problemi, ki zadevajo naše življenje na vseh področjih, pa tudi problemi, ki zadevajo življenje in delo naših članic. Mislim, da bomo govorili tudi o potrebi, da se organizacija primerno oprepi, da bo kos novemu, ki nastaja v naši sredini pa tudi v svetu. Mislim, da se bo morala struktura zveze tem potrebam prilagoditi. Občni zbor bo nakazal smernice za reševanje teh problemov, reševanje pa bi moralo vsekakor težiti k ustvarjanju večjega prostora za mlade, k uveljavljanju novih in svežih idej. Zavedamo se namreč, da bomo v razgibanem in hitro spreminjajočem se svetu imeli svoj prostor samo, če bo kakovost našega dela dobra. V nasprotnem primeru bomo živeli z občutkom, da nismo v koraku s časom, kar je za skupnost, kot je naša, najslabše.

V SKGZ korektna dialektika

V zadnjih časih je slišati veliko glasov o trenjih v SKGZ...

PALČIČ: O Slovenski kulturno-gospodarski zvezi se veliko govori. Čeprav so kritične pripombe tiste, ki človeka najbolj prizadenejo, so po drugi strani tudi dokaz pomembnosti naše organizacije. Trenj, vsaj takih, ki bi rušile organizacijo, v SKGZ ni. Delo vseh članov izvršnega odbora in drugih teles naše zveze je zelo sproščeno. Ker je vsem uspešnost organizacije pri srcu, je očitno, da vsega dela ni mogoče ocenjevati v superlativih, saj bi bilo tako ocenjevanje slabo za organizacijo, ki želi biti odprta, pluralistična in demokratična.

V tem smislu tolmačite tudi dialektično razpravo, ki se je razvila na zadnjih dveh glavnih odborih?

PALČIČ: Točno tako. Na teh sejah glavnega odbora je bilo slišati predvsem željo, da bi se učinkovitost spoprijemali s problemi, ki nam jih prinašata sedanjí čas in okolje. Te ideje seveda niso bile enoglasne ob vprašanju, kako to doseči. Enoglasnost ne bi bila odraz stvarnosti, zato je bogastvo pogledov stimulatивно in dobrodošlo.

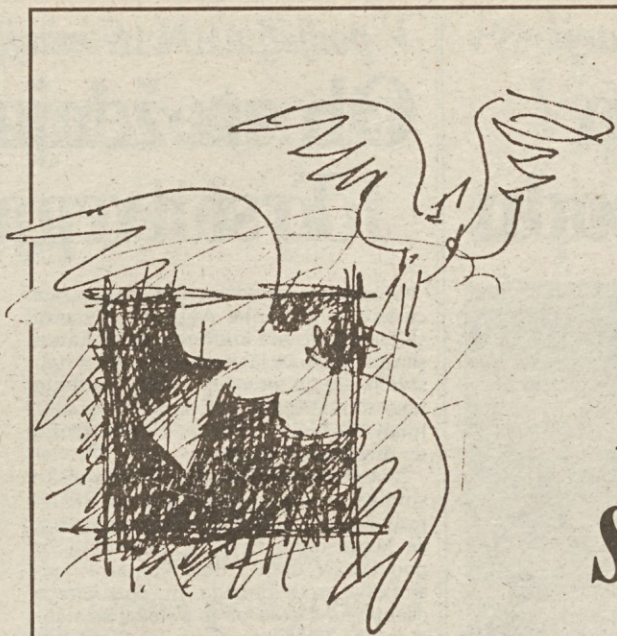
Ni dvoma, da je prvi in najvažnejši problem, s katerim se bomo Slovenci v Italiji srečali v bližnji, morda najbližji prihodnosti, uzakonitev naših narodnostnih pravic. Večkrat, premno, gokrat smo v povojnih letih mislili, da smo pred rešitvijo našega problema, toda vsakokrat se je izkazalo, da so bila naša pričakovanja brez osnove. Tokrat je treba upoštevati, da je situacija nekoliko drugačna. Vtem ko je v preteklosti razprava o zaščitem zakonu prispela le do senatne ustavne komisije, je tokrat vlada izdelala svoj osnutek zakona, kar predstavlja po ustaljeni praksi večjo gotovost, da senat in parlament bolj zanesljivo vzameta osnutek v pretres.

Uradno besedilo osnutka še ni znano, toda njegova objava v javnih občilih zadostuje, da smo si ustvarili sodbo o njegovem značaju in vsebini. Grobo ocenjeno je osnutek za Slovence najbolj neugoden od vseh osnutkov, ki so jih predložile razne stranke in osnutkov, ki jih je predsedstvo vlade lansiralo v prvi polovici osemdesetih let. Osnutek v nekaterih členih ne predstavlja zaščite, marveč je njeno nasprotje, kako z minimalnimi pravicami in njihovim stalnim krčenjem čimprej in dokončno likvidirati slovensko vprašanje.

Če je tako, potem je pred nami velika odgovornost, kaj bomo storili, da vsaj za silo spremenimo značaj vladnega osnutka. Kaj bomo storili, da se sam naslov zakona spremeni in da ima slovenska skupnost v videmski pokrajini pravico do dostojnega naziva? Kaj bomo morali storiti, da preprečimo uzakonitev domneve, da v Miljah, v Trstu in Gorici ni Slovencev? Kako dokazati, da se ne pustimo ogoljufati za pravice, ki nam jih nudita posebni statut in osimska pogodba? Kako bomo ohranili pravico, da se nove slovenske šole ustanavljajo tudi v omejenih mestih? Skratka, kako bomo dosegli tako raven zaščite, ki bo nudila vsakemu pripadniku slovenske manjšine enake pravice in bo vsaj za silo upočasnila asimilacijo?

Naloga, ki je pred nami, ni majhna, tudi zato, ker imajo politične sile, ki zaščitijo nasprotje, glede slovenskega vprašanja neprimerno večjo težo, kot jo v družbi predstavljajo. Te sile so že sedaj dvignile vik in krik, češ da je Maccanico predlog preveč radodaren. Skonstruirano nasprotovanje ima očiten namen preprečiti, da bi se osnutek izvedel.

Na dlani je torej, da zakon ne bo zdravilo, ki bo ozdravilo naše bolečine, zato je, kot doslej, v prvi vrsti od-

Boris Race

S kakšnimi problemi se moramo soočati

visno od nas samih, od praktičnega uveljavljanja vseh pravic, ki jih bo nudil zakon, predvsem pa od naše dejavnosti, od naše iznajdljivosti in učinkovitosti na vseh področjih.

Pred nami je politično delo, namenjeno italijanski večini, ki objektivno ni informirano o naših zahtevah in je po zaslugi krajevnih sredstev obveščanja dezinformirana. Dopovedati jim moramo, da naša zahteva po priznanju pravic, predvsem pravice uradne rabe slovenskega jezika povsod, kjer bivajo Slovenci, ni nekaj, kar smo si Slovenci izmislili, zato da bi koga razdražili. Ta pravica ni privilegij, temveč organski del človekovih pravic in bistveni del človekove identitete, ki je sodobni družbi in misli tako pri srcu in velja torej za vse skupnosti, predvsem pa za manjšinske. Če je Slovenec v tej sredini prisiljen znati italijanski jezik, ne pomeni, da mora opustiti rabo materinega jezika.

Italijanski večini moramo dopovedati, da pravica do rabe slovenskega jezika se ne more sprevreči v privilegij glede zaposlitve, ker bi potrebe po dvojezičnem personalu predstavljale zanemarljiv odstotek zaposlenih v javnih službah.

Sami Slovenci vsega tega ne bomo zmogli, zato trdno pričakujemo še novih pobud z večinske strani.

Vse, kar je bilo do tu našeto, ni nekaj novega, tudi kaj moramo mi storiti, ni novo. Danes je treba vse to ponoviti prav zaradi omejevalnega značaja osnutka zakona.

Slovenci se moramo z večjimi ambicijami uveljaviti v družbi na vseh področjih. Kar zadeva vrhunsko kulturo, je uveljavitev odvisna od talentov, toda večja pozornost celotne skupnosti bi njihovo uveljavitev pospešila. Drugačen način življenja je deloma zmanjšal svojočasno število aktivnih delavcev v kulturi. To vprašanje že desetletja terja odgovor, a hvalevredni

že doseženi uspehi na raznih področjih zopet potrjujejo, da so na tem področju potrebni strokovnjaki, njihova »gorečnost« in sredstva.

Izobraževanje je v sodobnem svetu, ki se tako vrtoglavo razvija, izjemnega pomena. Današnji čas terja neprimerno več znanja kot v preteklosti. Za narodno manjšino velja ta potreba še v večji meri. O slovenskem šolstvu, o njegovem poslanstvu in kvaliteti, je tudi bilo že mnogo povedanega, kljub temu moramo ponovno poudariti pomembnost kvalitetne šole za manjšino in terjati globljo in strokovno sodbo o njej ter izdelati konkretne predloge, kako popraviti slabosti. Že omenjeni hitri razvoj terja novost v naši praksi: permanentno izobraževanje. SKGZ je ta problem že temeljito obdelala in izdelala konkretna izhodišča za izpeljavo te pobude.

Kje vzeti denar za uresničitev vsega naštetega in za izvedbo toliko drugih

načrtov? Glavni vir sredstev bi moral zagotoviti zakon. Če upoštevamo, da že mnogo let delujejo razne ustanove, predvsem kulturnega značaja, ki prejemajo od države in dežele simbolično podporo - izjema je Slovensko stalno gledališče, ki mu sredstva, ki jih prejema iz teh virov omogočajo delovanje - je predvidena vsota 8 milijard lir, ki jih bo treba deliti z italijansko manjšino v Jugoslaviji, občutno premajhna. Manjkajočo razliko bi moralo zagotoviti celotno slovensko gospodarstvo v zamejstvu. S tem stopamo v novo poglavje.

Dolga desetletja smo morali dopovedovati, kako je pomembno, da je manjšina udeležena v gospodarstvu. Popolna gospodarska odvisnost potiska manjšino v tretjo kategorijo državljanov. Brez javnih sredstev in gospodarske osnove ne more manjšina izpeljati niti najbolj skromnih pobud v kulturi, v občilih, športu in javnem delovanju. Nerazumevanje je svojočasno bilo tolikšno, da je bilo manjšinsko oživljeno gospodarstvo ocenjeno kot motnja državnih interesov. Temu primerno so sledili ukrepi, ki so začasno zaustavili gospodarsko rast, ki pa je bila še vedno pod posebnim drobnogledom.

Prav v zadnjem obdobju, posebno v letošnjem letu, je deloma v lokalnih, posebno pa v vsedržavnih političnih krogih, prišlo do radikalne spremembe stališč. »Blagoslov« tej novi smeri sta dala predsednik vlade Andreotti in zunanji minister De Michelis, ki sta ob vključitvi italijanske manjšine v Jugoslaviji v neposredno gospodarsko dejavnost s svojo prisotnostjo septembra letos v Bujah potrdila pravilnost take opredelitve.

Kdo bo vse te našete probleme reševal; ali samo slovenske organizacije ali stranke, za katere volijo Slovenci ali vsi skupaj? SKGZ si je vedno prizadevala, da bi morali biti vključeni vsi, stranke in organizacije, ko gre za temeljne koristi manjšine. Zato je vredno obžalovanja dejstvo, da je bil enostransko proglašen konec Enotne slovenske delegacije, ne da bi prej našli rešitev za njeno nadomestitev. Sedanja pobuda, naj bi na vseh ravneh izvoljeni Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini skupno nastopili z zahtevami, kakšen naj bo zakon, odraža spoznanje, da je za še tako omejen uspeh le potrebna enotnost, toda ima napako, da je formula omejitvena.

Pričujoče razmišljanje je omejeno le na nekatere probleme, ki se zdijo v tem trenutku najbolj važni. So še drugi, prav tako važni, o katerih bo treba tudi razmišljati.

Slovenci na Videmskem hočemo ovrednotiti materinščino

Slovenci videmske pokrajine vedno več razkrivamo svojo zgodovinsko osebnost. Pokazali smo svojo ustvarjalnost in izboljšali spoznanje rodne govorice.

Če upoštevamo razmere v katerih delamo, lahko trdimo, da je bilo veliko storjenega. Ravno ta zavest kliče politične sile, da izboljšajo vladni zakonski predlog, ki naj odpre vrata eksistencialni biti Beneških Slovencev, saj se ne more nas kaznovati z manjšo zaščito, ker bi to pomenilo kaliti demokratično rast našega ljudstva.

Danes ni mogoče se otresti naše problematike. V Furlaniji je prisotna nova politična situacija, ki se upira usodi glodanja identitete in podpira klimo vrednotenja lastne kulture.

Pravimo, da nas ni osrečil, kdor nam je odjemal domišljijo ali trgalo izročilo, ker nam ni izboljšal stanja ter ni izpolnil poslanstva človekovih potreb do spoštovanja pripadnosti in enakopravnega političnega odnosa.

Ločevanje Slovencev ali zanikanje resnice o poreklu je samo nasilje proti ustavnim jamstvom in univerzalnim pravicam do lastne podobe.

Odklanjamo biti "jezikovno starinstvo" ali "folkloristična zanimivost", ker ne moremo biti isti ljudje ločeni v kategorije.

Mi nismo bili nikoli zanikajoči v odnosu do kulture sosedov, saj smo vezali svojo ustvarjalnost na novo kulturo ob meji.

In ob času, ko se rušijo zidovi preteklosti, je res čudno da bi se morali naši ljudje odpovedati materinščini in domači kulturi.

Tudi pri nas se vendar drobi nacionalistično pojmovanje življenja in se ustvarja nova rastoča politična sedanost, ki je proti anonimiji in podpira avtentičnost Benečije, Režije in Kanalske doline. V tem okviru dobivajo prostor nove motivacije in priljubljenosti.

Naša skupnost postaja tako pomembna. Naše ljudstvo še čuti nekaj več, nekaj boljšega, ker ustvarja idejna izhodišča za preporod in nove odnose.

Naša vloga se afirmira in blagodejno ponuja vrednosti dveh kultur; v tem klije-mo naše bogastvo, ki ga ponujamo občinskim upravam, gorskim skupnostim in ostalim političnim subjektom.

Dajemo na preizkušnjo pluralistično družbo, kulturo sosedstva in skupno evropsko hišo, ki mora dišati praznično in poživljati tudi rodno domačijo, kjer lahko, vsakdo pričuje dobroto, ki bije v nas.

Mi se trudimo nuditi izmučenemu telesu Benečije, Režije in Kanalske doline perspektivne pogoje, večjo politično moč, torej take programe, ki bodo krepili materialno, kulturno in vsesplošno osnovo naše bodočnosti.

Utripi, ki priznavajo videmsko pokrajino tudi "domovino" Slovencev, krhajo šovinizem in izboljšujejo naš položaj. Predsodki polagoma padajo in se rušijo zidovi nestrpnosti.

Obetajo se novi upi in sanje, ki utrjujejo misel, da je častna pot izboljšanja narodnih pravic za naše rojake.

Argumenti preteklosti niso zadostni. Kulturne ustanove, društva, razne krajevne uprave, lokalna cerkev, zahtevajo drugačno mero varstva naših ljudi, ki kontinuirano solitarnost Slovencev v Italiji.

Danes tudi vidni politični predstavniki raznih strank Furlanije, s katerimi imamo redne stike, se koreniteje zavzemajo za enakopravno rast slovenske manjšine.

Zavedajo se, da je država dolžna izdati določila za nas, ne glede na lokacijo in moč, ker to je postulat italijanske ustave.

So za konstanten dialog z nami, kar ustvarja novo čustvovanje in stvarnost, daje razkriti drug drugemu svojo zgodovinsko in kulturno identiteto.

To nam nudi možnost združiti vse komponente za skupno politiko in tako povečati slovensko ustvarjalnost.

Ni več delati po razpredelnicah, ampak samo s koordinacijo in s skupnim programom, ker tako bomo začeli reševati probleme.

Potrebujemo skladnost in prepletanje in osnivanje politike, ki premaguje položaj marginalnosti in posebej naše nerazvitosti.

Beneški Slovenci z živahnejšo politično sposobnostjo realistično pregledujejo lastno stvarnost, se zavedajo, da je nujno izdelati okvirni program potreb in problemov; se zavedajo, da se lahko premaguje sedanj položaj z razširitev akcijskega delovanja, z decentralizacijo, sodobnimi potezami in izzivi, ki lahko krepijo kulturni in gospodarski prostor.

VILJEM ČERNO

Poznavanje za sožitje

Poziv mladinskih organizacij, ki so naklonjene mirnemu sožitju, ki naj temelji na medsebojni odprtosti Slovencev in Italijanov za Evropo in svet miru

Ministrski svet je pred nedavnim odobril osnutek zakona za "zaščito" prebivalstva slovenskega jezika v Furlaniji-Juljski krajini. Ta osnutek je po našem mnenju vsebinsko nezadosten in vsebuje nekatera nesprejemljiva stališča. Predvsem je nesprejemljivo načelo "dvojnega režima" za ravnanje z državljani slovenskega jezika glede na področje, kjer prebivajo, in popolna izključitev nekaterih naselij, v katerih je slovensko prebivalstvo avtohtono.

Kar zahtevamo je to, da vlada prizna italijanskim državljanom slovenskega jezika pravico, da še nadalje obstajajo in gojijo svojo kulturo in svoja izročila, da se lahko obračajo na javno upravo in institucionalna predstavništva v svojem materinem jeziku, kot se državljani italijanskega jezika obračajo nanje v italijanskem jeziku.

Priznanje in sprejem ustreznih predpisov, ki naj ščitijo kulturne in družbene posebnosti narod-

nostne manjšine, ki je prisotna v deželi, so dolžnost zakonodajalca, izhajajoča ne samo iz italijanske ustave, temveč tudi iz mednarodnih pogodb in iz resolucij evropskega parlamenta.

Zahtevamo zakon, ki bo dragocena pridobitev za celotno skupnost, ki bo ščitil neodtujljive pravice dela prebivalstva, ne da bi na kakršenkoli način prizadeli kulturne, družbene in gospodarske koristi kogarkoli, v nasprotju s tem, kar nekateri natolčujejo.

Odklanjamo vsako sramotno in nacionalistično nestrpnost, vabimo vse državljane k širokemu gibanju za medsebojno spoznavanje in za miroljubno sožitje kot stvaren prispevek k Evropi in svetu svobode, pravice, bratstva in miru.

Mladinski odbor SKGZ

Mladinska sekcija SSK

Z K M I

SKGZ in italijanski novinarji

Kako si SKGZ predstavlja, da bo prispevala k ozdravitvi ran, ki jih je pustila vojna in ki niso še povsem zaceljene? Zakaj Slovenci tako vztrajajo z dvojezičnostjo, ki bi samo upočasnila delo državnih in krajevnih teles? Ali jim ne bi štetje lahko tudi koristilo, saj bi dokazalo, da so prisotni v večjem številu, kot trdijo nekateri? Taka in podobna vprašanja so postavili včeraj italijanski novinarji na tiskovni konferenci, ki jo je priredila SKGZ, da bi predstavila nedeljski občni zbor in glavne probleme, ki bodo v ospredju razprave.

Tiskovne konference so se udeležili številni italijanski novinarji, med njimi tudi dopisniki nekaterih vsedržavnih časopisov in časopisnih agencij ter sodelavci škofijskih listov tržaške, goriske in videmske škofije.

Ob zanimivih prisotnostih pa so bile zanimive tudi odsotnosti, med katerimi je bila še posebej izrazita odsotnost tržaškega italijanskega dnevnika. Na tiskovni konferenci so predsednik SKGZ Klavdij Palčič, tajnik Dušan Udovič in član IO Darko Bratina na kratko spregovorili o vladnem zakon-

skem osnutku in opozorili na vse njegove pomanjkljivosti, o vlogi povezovalca slovenske narodnostne skupnosti, o skupnih naporih z italijansko narodnostjo v Jugoslaviji za odpiranje meje in za pospeševanje sodelovanja.

Na kratko je bila nato predstavljena tudi Stranjava knjiga o Slovencih v Italiji.

Na sliki (foto Križmančič): prizor s tiskovne konference.

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi z novinarji Današnja naloga: pravilno doumeti spremembe na Vzhodu

»Dandanes pa je bistveno vprašanje, ali se bomo znali soočiti z velikim spremembami, ki so se dogodile v Vzhodni Evropi in ki tudi nas silijo, da se ne lotevamo več vprašanj v ozki provincialni luči«. V takšnem in podobnem tonu je predsednik tržaške Trgovinske zbornice inž. Giorgio Tombesi na včerajšnjem tradicionalnem srečanju z novinarji ob zaključku leta večkrat izpostavil problem, ki je po njegovem mnenju ključnega pomena.

Ob tem je tudi večkrat podčrtal, da izgledi za enoten nastop deželnih nosilcev trgovsko-ekonomskih dejavnosti niso najboljše, kajti v Furlaniji-Juljski krajini je še preveč prisoten kvaren pojav kampanilizma, ki nikakor ne more biti porok za vzpostavitev uspešnih stikov s sosedi. Kljub težavam pa je Tombesi izrazil zaupanje, da bodo ovire premagali, kajti drugače si ne bi mogli več zastavljati nadaljnjih načrtov. Pri tem lahko Trst in seveda Trgovinska zbornica računata na dolgoletne izkušnje, na globoko merkantilno kulturo in na bogato žetev, ki je rezultat dosedanje setve.

Vsaokleto srečanje je seveda obnem priljubljenost, da predsednik Trgovinske zbornice poda okviren obračun enoletnega dela. Tokrat se je Tombesi osredotočil predvsem na problematiko trgovcev na drobno, ki z obračunom svojega prometa, še zlasti glede nakupov jugoslovanskih odjemalcev, ne morejo biti najbolj zadovoljni. Spet je napovedal, da bosta s predsednikom Združenja tržaških trgovcev Donagiom predstavila raziskavo o položaju trgovine na drobno v Trstu. Kljub nerazveseljivemu položaju pa so trgovci - je poudaril Tombesi - dali pobudo za

praznično razsvetlitev mesta, o čemer smo podrobneje že poročali.

Med vprašanji novinarjev je najizčrnejši odgovor zahtevalo in prejelo vprašanje o uporabi dohodkov od prodaje bencina po neobdaveni ceni. Kljub kritičnim pripombam, da pozornost Trsta in njegovih predstavnikov še vedno najbolj privlečejo drobne zadeve in posebni privilegiji, so razlagi Tombesija o uporabi »prihrankov« vsi pozorno prisluhnili.

Dohodki iz leta 1988 so že vsi oddani, je dejal Tombesi: od skupnih 7 milijard in 800 milijonov lir so milijardo in pol namenili konzorciju za tarife Alpe-Adria, 3 milijarde Občini Trst za popravilo pokrite tržnice (prošnje za nakup klavnice niso upoštevali), približno 800 milijonov naj bi dobila Občina Devin-Nabrežina za ureditev obr-

tniške cone, 400 milijonov so prisodili Občini Dolina za delno kritje izgradnje večnamenskega centra, 380 milijonov bo dobila Občina Zgonik za preureditev stare kmečke hiše, 700 milijonov pa naj bi porabila Trgovinska zbornica za razne pobude.

V prihodnjih letih bodo skušali dohodke iz te postavke uporabiti za uresničitev velikih projektov. Tombesi je dejal, da je prišlo že precej prošnji, vendar se odbor še ni odločil. Tako je npr. zbudil precejšnje zanimanje načrt o napeljavi vode za industrijske namene, katerega skupna naložba naj bi znašala 4,5 milijarde lir, kot zanimivo pa so ocenili tudi zamisel o nadaljnji ureditvi nabrežja v Barkovljah. (bip)

Na sliki (foto Magajna) Tombesi (drugi z desne) med včerajšnjim srečanjem z novinarji na sedežu Trgovinske zbornice.

V podjetju ANAS manjkajo delavci in sredstva Ob sneženju in poledici Trst tvega izolacijo

Sindikalni predstavniki državnega cestnega podjetja ANAS so včeraj sklicali tiskovno konferenco, na kateri so novinarje in javnost seznanili z dejstvom, da je položaj v tem podjetju tako v tržaški kot tudi v ostalih pokrajinah Furlanije-Juljske krajine prišel do dramatične stopnje.

V telegramu, ki so ga pokrajinske sindikalne organizacije poslale štirim prefektom v naši deželi in ministrstvu za javna dela, navajajo zaskrbljujoče podatke. V uradih dela komaj 46 odstotkov predvidenega in potrebne osebja, na cestah pa je položaj še slabši, saj je tam zaposlenih le 43 odstotkov predvidenih cestarjev, v mehaničnih delavnicah pa komaj 40 odstotkov potrebnih delavcev in mehanikov. Manjkajo delavci, manjkajo pa tudi strokovnjaki in vodilno osebje, skratka, podjetje ANAS je na Tržaškem in tudi v drugih središčih v naši deželi v izredni krizi.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so sindikalni predstavniki opozorili še na drug pereč problem, in sicer na to, da ni denarja za razna dela in za cestna popravila. Skratka, tudi če bi za določen čas najeli mlade delavce, bi ti ostali praznih rok, saj ne bi imeli potrebnega materiala za popravila in druga dela. Popravila pa bi bila močno potrebna, saj so ceste, za katere mora skrbeti ANAS, v slabem stanju, v sedanjih razmerah pa se ne bo nič izboljšalo, nasprotno, cestišča bodo vedno slabša in zato tudi vse bolj nevarna. Predstavniki delavcev podjetja ANAS so še posebej poudarili, da se lahko marsikatera nesreča pripeti prav zaradi slabih in nepopravljenih cest.

Na tiskovni konferenci so opozorili tudi na zimo in možne posledice. Jas-

no so povedali, da podjetje ANAS nima dovolj ljudi, da bi v primeru sneženja ali poledice zagotovilo pluzenje cest in njihovo posipavanje s soljo. Tako bi se lahko primerilo, da bi Trst ostal izoliran, saj bi moralo prav podjetje ANAS skrbeti za pluzenje Trbiške ceste in Obalne ceste, za omenjeno delo pa nimajo ne ljudi in ne sredstev. Podjetje bi moralo po zakonu razpolagati s posebnimi skupinami za nujne posege, vendar teh enot pri nas ni, kar pomeni, da v nujnih primerih preprosto ni pomoči.

Sindikalni predstavniki uslužbencev pa so na včerajšnji tiskovni konferenci opozorili še na dodatne probleme, ki bodo prav gotovo nastali, ko bo moralo podjetje ANAS skrbeti za nove avtocestne povezave s Trstom. Delavci že danes opozarjajo, da imajo velike težave pri nadzorovanju novih odsekov in del, ko bodo ceste dokončane, pa bo dela še toliko več. Odgovorne oblasti bi morale torej že danes poskrbeti za povečanje števila delavcev in za dodatna finančna sredstva, ki so potrebna za nakup najosnovnejše opreme in materialov.

Problemi, na katere opozarjajo uslužbenci ANAS, so pereči in na svoj način paradoksalni. V Italiji veliko porabijo za gradnjo novih cest, Trst in okolico bodo v kratkem prepredli z novimi avtocestnimi odseki, ni pa denarja za vzdrževanje in najnujnejša popravila. Ob vsem tem pa je treba tudi podčrtati, da so v primeru nesreč, ki bi jih povzročilo slabo oskrbovanje, pred zakonom krivi odgovorni pri podjetju ANAS, čeprav objektivno niso in ne morejo biti krivi, saj nimajo ljudi in ne sredstev za opravljanje predvidenih del.

Na predlog predstavnika SSk Brezigarja

Združenje CONFEMILI za spremembo Maccanicovega zakonskega načrta

Vsdržavni federativni odbor za jezikovne manjšine CONFEMILI bo posegel pri italijanski vladi in parlamentu in zahteval spremembo besedila zakonskega osnutka ministra Maccanica o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Tako se je odločilo predsedstvo Odbora na zadnjem sestanku, ki je bil v nedeljo v Sassariju.

Predlog s tem v zvezi je predstavil deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar. V prvi vrsti je Brezigar podčrtal, da je v tekstu veliko nedoslednosti, predvsem glede zemljepisne opredelitve območij, na katerih bi veljala zaščita, in glede generične oznake slovenske manjšine v videmski pokrajini kot »skupnosti slovanskega porekla«.

Predsedstvo organizacije CONFEMILI nadalje ocenjuje kot pozitivno dejstvo, da je vlada sploh pripravila lasten osnutek, obenem pa ponavlja stališče, da ne bo v podrobnosti analizirala vsebine teksta. Kljub pripombam pa je zadoščila predsednika prof. Piera Ardizzona, da poseže pri ministru Maccanicu in pri pristojni parlamentarni komisiji za to, da se izpostavijo nedoslednosti načelne narave, in da zahteva spremembo vsaj teh točk.

Poziv KPI za tvorno soočenje in spremembo vladnega osnutka

Tudi deželno tajništvo Komunistične partije pozitivno ocenjuje dejstvo, da je vlada končno izdelala zakonski osnutek o zaščiti slovenske manjšine. Tako se končno začno izvajati ustavna določila in obveze, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, piše v noti KPI.

V sporočilu deželni komunisti tudi ugotavljajo, da se bo lahko v nadaljnji razpravi parlament nanašal na vladni dokument, istočasno pa upajo, da v postopku za odobritev zakona ne bo posebnih zastojev.

Glede vsebine Maccanicovega osnutka deželno tajništvo KPI meni, da je omejena in dvoumna, predvsem je neprepričljiva razdelitev dežele v območja in iz tega izhajajoča različnost v odnosih do Slovencev in njihovih pravic.

Priprave na Slovenski svetovni kongres

V začetku meseca se je na Opčinah že tretjič sestal začasni pripravljalni odbor za pripravo Slovenskega svetovnega kongresa. Prisotni so bili člani iz Slovenije, Primorske in Koroške, ki so ugotovili, da so ponekod že ustanovili iniciativne odbore, drugod pa jih bodo v kratkem. Ko bodo povsod delovali območni iniciativni odbori, bodo lahko ti delegirali svoje predstavnike v osrednji odbor. Novi odbor bo na prvi seji določil datum, kraj in dnevni red prvega zasedanja Slovenskega svetovnega kongresa.

Na Opčinah so tudi sprejeli najosnovnejšo opredelitev pripadnosti Kongresu: vanj se lahko vključijo tisti, ki nad vse ostalo postavljajo ideal slovenske nacionalne enotnosti in državne suverenosti slovenskega naroda.

Gojenci glasbenih šol Primorske pokazali svoje znanje na Opčinah

V dvorani Prosvetnega doma na Opčinah je bilo v sredo prvo od dveh letošnjih srečanj glasbenih šol Primorske. Drugo bo v sredo, 20. t. m., v Novi Gorici, zaključno z nastopom najboljših gojencev s prvih dveh, pa bo sredi januarja v portoroškem Avditoriju.

Na openskem srečanju, kateremu so prisostvovali tudi vsi ravnatelji in številni pedagogi primorskih glasbenih šol z obeh strani meje, je s svojimi gojenci sodelovalo 11 od 12 prijavljenih šol s skupno 34 točkami, ki jih je izvedlo okrog 50 gojencev različnih letnikov, poleg njih pa še nekaj čez 20 klavirskih spremljevalcev, med katerimi je tudi bilo nekaj gojencev. Zaradi bolezni sta izostali le točki iz izolske šole, ena točka pa je odpadla zaradi vremena. Treba pa je dodati, da so na openskem srečanju sodelovali le gojenci za godala, pihala in trobila ter komorne skupine, medtem ko se bodo v Novi Gorici srečali gojenci za solo petje, kitaro, harmoniko, klavir in harfo.

Na openskem srečanju so sodelovale glasbene šole iz Ilirske Bistrice, Idrije, Kopra, Nove Gorice, Glasbene matice iz Gorice, Glasbene centra Emil Komel iz Gorice, Pirana, Postojne, Sežane, Glasbene šole GM iz Trsta in Glasbene šole GM iz Špetra v Beneški Sloveniji, na srečanju v Novi Gorici pa se bodo poleg teh predstavili še gojenci glasbenih šol iz Ajdovščine, Tolmina in Izole.

Kot je v uvodnem pozdravu dejal ravnatelj šole GM iz Trsta prof. Svetko Grgič, imajo letošnja srečanja nekaj poskusni značaj. Medtem ko so v prejšnjih letih potekala v različnih krajih s sodelovanjem gojencev iz največ treh šol, se je Društvo pedagogov Primorske, ki je organizator srečanj, tokrat odločilo le za dve srečanju s sodelovanjem praktično vseh šol, vendar razdeljenih po predmetih oz. glasbilih. Ocenjevalne komisije, ki se sestanejo takoj po končanem srečanju, imajo tako celovitejši pregled nad izvajalsko ravno, kar jim tudi omogoča enotnejši ocenjevalni kriterij. Edina hiba takšne oblike srečanj je v njihovi dolžini, saj je srečanje na Opčinah trajalo dobre tri ure.

Vsi nastopajoči so pokazali, upoštevajoč seveda čas šolanja, večjo ali manjšo zahtevnost izvajanih del in pri nekaterih tudi tremo, lepo znanje, ki je odraz pedagoške ravni na primorskih glasbenih šolah na obeh straneh meje. Res je, da so med gojenci izstopali nekateri z očitnim glasbenim talentom in že kar muzikaličnim izvajalskim pristopom, toda tudi povprečna raven je bila zadovoljiva pri vseh instrumentalnih skupinah.

Žal se ne moremo ustaviti pri vsakem od nastopajočih posebej, zato naj omenimo le nastopajoče iz naših zamejskih glasbenih šol. Šola Glasbene matice iz Trsta so zastopali: violinistka Raffaella Petronio iz razreda Marka Bitezika, ki je ob klavirski spremljavi Beatrice Zonta zaigrala Leclairovi Ario in Allegro; flavtistka Erika Buzečan iz razreda Erike Slama, ki je ob klavirski spremljavi Claudie

Sedmach zaigrala Golobovo Skico; violinist David Žerjal iz razreda Boruta Logarja, ki je ob klavirski spremljavi Aljoše Starca zaigral Svendenovo Romanzo op. 26; violončelist Vasja Legiša iz razreda Petra Filipčiča, ki je ob klavirski spremljavi Aljoše Starca zaigral Boccherinijevo Sonato (2., 3. st.) ter Klavirski kvartet (David Žerjal in Maila Ozbič - violini, Vasja Legiša - violončelo s Claudio Sedmach pri klavirju) mentorja Petra Filipčiča, ki je za sklep zaigral Dvoržakov Allegro scherzando iz op. 47.

Šola GM iz Gorice sta zastopala duo flavt Sanja Ferlan in Majda Bratina mentorice Božice Ambrožič, ki je zaigral Telemannovo Sonato v kanonu ter violinistka Emanuela Koren iz razreda Silvana Krizmančiča, ki je ob klavirski spremljavi Erike Zavadlav zaigrala Beethovno Romanco.

Šola GM iz Špetra je zelo uspešno predstavljala Kvartet godal (Ruben Specogna, Stefano Qualizza, Daniela Crucil - violine in Ariana Trusgnach - violončelo) mentorja Petra Filipčiča, ki je zaigral Nilsonovo priredbo narodne pesmi. Glasbeno šolo centra Emil Komel iz Gorice je zastopal trio kljunastih flavt (Giovanna Prizzi, Ana Čuk in Marko Gus) mentorja Silvana Kerševanije in pa Kvartet (Marko Gus - flauta, Danijel Devetak - violina, Sara Vittori - violina, Giovanna Prizzi - flauta) mentorja Jurija Krizničiča, ki je zaigral tri stavke iz Scarlattijevega Kvarteta.

Vsi zamejski gojenci so pokazali lepo znanje in tako kot vsi nastopajoči, poželi zasluženo priznanje občinstva. Pa še to: opensko srečanje glasbenih šol Primorske je finančno omogočila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, za kar ji je ravnatelj Glasbene šole GM iz Trsta Grgič izrekel javno zahvalo in priznanje. (jk)

Na sliki (foto Magajna) Klavirski kvartet GM.

PODLOGE

GALANTERIJA

A. PERTOT

prijeten božič s koristnimi darili

- žensko in moško perilo
- pletenine
- metrsko blago
- zavese
- prti in posteljnina

TRST - Ul. Ginnastica 22

Tel. 761-029

V nedeljo in ponedeljek odprto

Vaši priljubljeni parfumi
v božični konfekciji na
OPČINAH stanejo manj

Listki nagradnega
žrebanja BOŽIČ 89

Parfumerija

'KOZMETIKA 90'

Opčine - Narodna ul. 118

**TRŽAŠKI SLIKARJI IZ PRETEKLOSTI
IN... DRUGI**

Od sobote 16. decembra od 16. ure dalje

Il Giardino

DELL'ANTIQUARIATO

Trst - Ul. Mazzini 12 - Tel. 368472

ODPRTO TUDI V NEDELJO IN PONEDELJEK

Po zavrnitvi priziva WWF Izgradnja sinhrotrona ima sedaj prosto pot

Deželno upravno sodišče FJK je zavrnilo priziv Svetovnega sklada za naravo WWF, ki je bil uperjen proti lokaciji sinhrotronskega svetlobnega stroja pri Bazovici in proti načrtu za nove turistične gradnje v Sosljanskem zalivu. Utemeljitev odločitve deželne uprave sodišča bo znana šele čez nekaj dni, ob tem pa velja zabeležiti izjave, ki jih je dal tisku predsednik Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah prof. Domenico Romeo.

Predsednik Romeo je dejal, da bodo po sedanjih odločitvah upravnega sodišča lahko hitreje izvajali načrte za delo. Že prihodnjega januarja naj bi pričeli z razlaševanjem zemljišč, prav tako pa bi že prihodnje leto pričeli s konkretnimi gradbenimi deli za sinhrotron. Prof. Romeo je med drugim dejal, da je prišlo do zamud pri uresničevanju načrta, ki naj bi stale družbo za tržaški sinhrotron skoraj milijardo lir na mesec. Sedaj pa po mnenju predsednika Centra ne bi smelo biti več ovir. Poudaril je, da so vsi upravni akti, ki sta jih izdala deželna uprava in Občina Trst povsem v redu in da zato ni stvarnih osnov za nadaljnje nasprotne akcije in pritožbe naravovarstvenih organizacij.

Predsednik Centra za znanstvene in tehnološke raziskave je med drugim dejal, da so namenili varstvu narave zelo veliko skrb. Predvsem naj bi gradnja sinhrotrona zavzela le majhen del zemljišča, ki je znano pod siglo T8, povrhu pa naj bi pazili tudi na strukturo poslopij, na barve, kratka na vse, kar bi lahko motilo okolje.

Seveda pa odločitev deželne uprave sodišča in same Romeove izjave ne bodo zadostovale naravovarstvenikom, saj gre za bistveno razliko med stališči in tudi za drugačne

interese. Dejstvo namreč ostane, da bodo Kras povsem poplavlili s cementom, kar je nesporno res, kot je tudi res, da ob načrtovanju ni nihče skrbel za naravo. Prav tako ne more nihče trditi, da sta deželna in tržaška občinska uprava upoštevali stališča prizadega prebivalstva, saj sta - nasprotno - pri odločitvah ubirali povsem drugačne poti.

V Kulturnem domu

Drevi proslava 30-letnice TKB

V Kulturnem domu v Trstu bo drevi proslava ob 30. obletnici ustanovitve Tržaške kreditne banke. Upravitelji so na prireditve povabili člane, zastopnike korespondenčnih bank in kliente.

Ob 19.30 bodo v foyerju Kulturnega doma predstavili knjigo Milana Pahorja Slovensko denarništvo v Trstu, nato pa bodo predvajali film o prikazu narodnostne kulture v zamejstvu, ki ga je režiral Andrej Mlakar. Sledila bo podelitev priznanj ustanovnim članom, bivšim upraviteljem in uslužbencem z več kot 20 leti službe v TKB.

Drugi del proslave (ta bo zaradi omejenega prostora zaprtega značaja) pa bo v veliki dvorani ob 20.30. Nastopila bosta dekliški pevski zbor Glasbene matice in Godalni kvartet GM s solistko pianistko Beatrice Zonta, predsednik upravnega sveta Egon Kraus pa bo imel slovesni govor.

Predstavili so jih sinoči na sedežu Pokrajine Vzgojni in kulturni načrti za preprečevanje narkomanije

Na sedežu Pokrajine Trst so sinoči predstavili kulturni in vzgojni projekt za preprečevanje narkomanije, ki ga je izdelal Stalni observatorij za boj proti narkomaniji (deluje v okviru prefekture in na pobudo ministrstva za notranje zadeve) in ki bi dejansko lahko dvignil kakovost življenja vsega Trsta. Projekt je namenjen prvenstveno mladim, ki tvegajo, da se zaradi čedalje večjega pomanjkanja trdnih življenjskih vrednot zatečejo k mamilom. Prav to nevarnost pa želijo člani Observatorija premagati s splošnim dviganjem življenjskega standarda in s prirejanjem raznovrstnih dejavnosti, ki bi omogočale spletnje novih človeških odnosov in premoščanje brezbrzičnosti. Vse to bo seveda mogoče, če bodo krajevne uprave, ki sodelujejo z Observatorijem — predvsem Pokrajina in Občina Trst — konkretno podprle načrt in, kot so sinoči zahtevali zdravstveni in socialni delavci, predvideli v proračunu za prihodnje leto vsaj nekaj stotin milijonov lir. Sicer bodo tudi te lepe zamisli »ostale samo besede«, kot je podčrtal sinočnji slavnostni gost, kantavtor in poslanec Gino Paoli, ki si že več let prizadeva, da bi država ustvarila učinkovitejšo strukturo za pomoč narkomanom in preprečevanje narkomanije (in ki ostro nasprotuje zakonskemu osnutku Jervolino-Craxi).

Paoli je bil v svojem posegu oster, a kako ne bi bil, ko je moral tri četrt ure poslušati vrsto odbornikov, ki so se širokoustili (razen Pittonijeve), kako so se v zadnjih letih trudili, da bi reševali probleme mladih (storili pa so neopravičljivo napako, da Paolija na začetku konference sploh niso predstavili). Tiskovno konferenco je odprl predsednik Pokrajine Crozzoli, za njim pa so govorili pokrajinski odbornik Dello Russo, občinski odbornik Berce, pokrajinski odbornik

Martini in občinska odbornica Ariella Pittoni, ki je edina omenila dejstvo, da so uprave končno prosile za pomoč izvedence.

Naposled je le prišla do besede ravnateljica Delovne skupine proti narkomaniji pri KZE Maria Grazia Cogliati. Da bi mladino obvarovali pred mamili, je dejala, ji je treba nuditi boljše življenje, možnost, da dajo duška svoji ustvarjalnosti in da razvijejo svojo osebnost. Prav takih možnosti pa v Trstu ni. Zato so si oblikovalci načrta zamislili široke kulturne in animacijske dejavnosti, ki bi jih prirejali v vseh neizkoriščenih dvoranah in strukturah, kot so često rekreativni, a tudi vila Prinz, Ferdinando, večnamenska dvorana pri Melari itd. Prirejali bi kvalitetne kulturne prireditve, a — v sodelovanju z že delujočimi skupinami in društvi — tudi redne skupnosti, kot so raznovrstni tečaji, športne prireditve, bralna in družabna srečanja itd. Prvo podobno priložnost je sinoči nudil sam Gino Paoli, ki je nastopil v sesljskem diskoklubu Matt. Izkupiček koncerta je v celoti namenil realizaciji omenjenega načrta.

Po funkcijarki pokrajine D'Eliso, ki je govorila o problemih pubertete, in predstavnice šolskega skrbništva Mayer, ki je poudarila vlogo šole, pa je Gino Paoli zaželel, da bi ta načrt ne ostal »samo pri besedah«. »Dejstvo, da so se krajevne uprave povezale,« je dejal, »je pozitiven znak. Večkrat se upravitelji skrivajo za svojimi »pristojnostmi«, ki postanejo preteza za negibnost. Če bo vam uspelo sodelovati, boste lahko ustvarili novo solidarnost. Zato pa je treba poslušati mlade. Večkrat govorimo o njih in njihovih problemih, a jih ne pustimo, da pridejo do besede in da nam povejo, kako naj jim pomagamo. Oni pa najbolje vedo, kako naj jim pomagamo.« (bg)

Akcija Zveze za okolje

Danes se konča »Teden proti prometu«

V okviru širokopotezne akcije za preureditev mestnega prometa tržaške Zveze za okolje (začela se je v torek, zaključila pa se bo v soboto) so se člani te organizacije v sredo sestali s tržaškim vodstvom Državnih železnic. Naravovarstveniki so namreč želeli ugotoviti, ali bi bilo vodstvo železnic pripravljeno reaktivirati mestne železniške proge, po katerih so včasih prevažali blago in po katerih bi odslej lahko organizirali mestni javni prevoz za potnike. Gre v glavnem za dve progi, in sicer za progo od Marsovega polja do Opčin in od glavne železniške postaje do Žavelj. S tem novim dodatnim in hitrim javnim prevoznim sredstvom bi po mnenju naravovarstvenikov znatno olajšali mestni promet, saj bi bilo potovanje z vlakom udobnejše in hitreje kot z avtomobilom ali z avtobusom: po eni strani bi si potniki prihranili živčnost v jutranjem in večernem gostem prometu, po drugi pa bi vlak potoval veliko hitreje od avtobusa, ker bi imel »naravni« prednostni pas, in sicer tračnice.

Vodstvo železnic je predloge Zveze za okolje sprejelo skoraj z navdušenjem, opozorilo pa je na dejstvo, da bi novi prevozni sistem morali uskladiti s programi prevoznega podjetja ACT in določiti enotne tarife.

Predstavniki Zveze za okolje so nadalje predlagali, naj bi tudi blagovni promet (vsaj skozi mesto) preusmerili na železnico, kar so predstavniki Državnih železnic prav tako ugodno sprejeli. V naši pokrajini so namreč že začeli prilagajevati vagonne in proge prevozu kontejnerjev in tovarnjakov.

Akcija Zveze za okolje, ki so jo imenovali »Teden proti prometu«, se bo kot rečeno končala jutri, njen namen pa je opozoriti na pereče in nerešene probleme tržaškega prometa. Pobuda ima vzgojne (Tržičane želijo prepričati, da je bolj zdravo pustiti avtomobil doma), a tudi politične namene, saj naravovarstveniki protestirajo proti občinski upravi, ki ni dovolj pogumna, da bi korenito preuredila mestni promet z novimi conami za pešce, s časovno in prostorsko razširitvijo zaprtja središča, s kolesarskimi stezami itd.

Danes popoldne bodo na Goldonijevem trgu priredili še »sprehod proti prometu«, jutri po 16. uri pa bodo Borzni trg spremenili v »sprejemnico«.

Sejem rabljenih vozil

Jutri ob 10. uri bodo na tržaškem velesejmu odprli svojevrstno prodajno razstavo, kakršne v Trstu še niso priredili, in sicer sejem rabljenih avtomobilov. Na sejmu bo sodelovalo več trgovcev z rabljenimi avtomobili, odjemalci pa bodo imeli možnost, da lahko kupijo avtomobil neposredno na velesejmu s pomočjo avtomobilskih izvedencev, kot so mehaniki in ličarji.

14. 12. 1974

14. 12. 1989

Včeraj je minilo 15 let, odkar naju je zapustil naš dragi

Franc Berce

Z ljubeznijo se ga spominjata žena Antonija in hči Laura z družino Boršt, 15. decembra 1989

15. 12. 1988

15. 12. 1989

Minilo je leto dni, odkar naju je zapustil naš nepozabni

Sergio Novelli

Z neizmerno žalostjo se ga spominjata mama Antonija in sestra Laura z družino Boršt, 15. decembra 1989

Ob bridki izgubi dragega očeta Franca Mavniča izreka svoji pevki Anici in svojemu iskreno sožalje ŽPZ Repentabor.

Predsednik G. Tonutti, v odboru tudi A. Lokar Friulia dobila novo vodstvo

Na občnem zboru deželne finančne družbe Friulia so včeraj izvolili nov upravni svet, dva efektivna člana in dva namestnika nadzornega odbora, katerih mandat bo trajal tri leta. Članom, ki jih imenuje deželni odbor — to so Giuseppe Tonutti (predsednik upravnega sveta), Enzo Maria Gioffrè (predsednik nadzornega sveta), Giorgio Spazzapan in Aldo Zanini (efektivna člana nadzornega odbora) — so se tako pridružili predstavnikom, ki jih izvoli skupščina finančne družbe.

Na predlog odbornika za finance Rinaldija so v upravni odbor bili soglasno izvoljeni Alvaro Cardin, Lucio Cinti, Gianluigi Devetag, Carlo Di Re, Albino Faccin, Roberto Grandinetti, Aleš Lokar, Adriano Londero, Livio Marchetti, Massimo Paniccia, Cirillo Luciano Russo, Vittorio Tiburzio, Gioacchino Tringale, Alberto Vetrh, Giuseppe Viani in Romualdo Volpi (kot predstavnik SPI). Skupščina je nato izvolila za efektivna člana nadzornega odbora Claudia Kovatscha in Alda Lariceja, za namestnika pa Feliceja Colonno in Franca Livo. Pri tem moramo vsekakor opozoriti na razveseljivo dejstvo, da je v novem upravnem odboru tudi slovenski predstavnik Aleš Lokar, ki sicer ni prvi slovenski član upravnega odbora Friulie. V mandatni dobi, ki se je zaključila pred tremi leti, je bil namreč v njem prof. Vladimir Nanut, ki je opravljal tudi funkcijo podpredsednika upravnega sveta družbe.

Preden je včeraj skupščina prešla k drugi točki dnevnega reda — 30. novembra je bila odobrena bilanca za leto 1988-89, ki kot znano beleži 3,3 milijarde deficita — se je dosedanj podpredsednik Arnaldo Pittoni zahvalil dosedanjemu uprav-

nemu svetu in nadzornikom za opravljeno delo, novemu predsedniku Tonuttiju in novoizvoljenim članom upravnega sveta in nadzornega odbora pa je zaželel plodno delo. Med prvimi nalogami novoizvoljenih članov, ki imajo 15 dni časa, da potrdijo sprejem svoje izvolitve, bo imenovanje podpredsednika in članov tehnično-poslovne odbora. Novi predsednik Friulie Giuseppe Tonutti se je rodil v Vidmu pred 64 leti. V letih 1966-74 je bil predsednik družbe Autovie Venete, naslednja tri leta pa član upravnega odbora Friulie. Poleg teh funkcij je Tonutti imel vodilno vlogo tudi v družbah Traforo Monte Croce Carnico, Autovie e Servizi, v zavodu Mediocredito, v tržaški Avtonomni pristaniški ustanovi (EAPT) in videmski ter pordenonski hranilnici. Leta 1976 je bil izvoljen za senatorja.

O spolni različnosti

Jutri ob 16.30 bodo v hotelu Savoia Excelsior predstavili knjigo »Educare nella differenza« Marie Piussi. Srečanje z avtorico ter s predstavnicami Filozofske skupnosti Diotima Elvio Franco in z vsedrjavno tajnico šolske CGIL Fiorella Farinelli prireja oddelek za šolo, vzgojo, univerzo in raziskovanje CGIL ter ženska koordinacija CGIL. Prireditelji želijo sprožiti razpravo o priznavanju spolne različnosti in o tem, kako vpliva na šolarje dejstvo, da je večina njihovih profesorjev in učiteljev ženskega spola.

Grožnja s sodiščem zaradi slovenščine!

V Trstu je prišlo spet do novega stopnjevanja glede zanikanja enakopravnosti slovenskega jezika v stikih z oblastmi. Kot mnoga druga športna društva je tudi SZ Bor zaprosilo Deželo za denarno pomoč (za svoje delovanje), ki jo pač predvidevajo deželni zakoni. Na podlagi vlozene prošnje (v slovenščini) je Dežela to pomoč Združenju tudi dodelila ter zahtevala, da Bor za dvig nakazane vsote predloži predvideno dokumentacijo v italijanščini. Ker pa je Združenje vztrajalo pri tem, da ima pravico uporabljati pri stikih z oblastmi materin jezik svojega članstva, t.j. slovenščino, je prišlo z Dežele v preteklih dneh pismo, s katerim ga pristojni urad obvešča, da mora nakazano vsoto vrniti ter celo izplačati za čas od vročitve vsote tudi obresti. V kolikor pa bi Združenje vztrajalo pri svoji odločitvi, da bo v odnosu do oblasti uradovalo v slovenščini, mu je zagroženo z legalnim postopkom, torej s sodiščem.

SZ Bor je o tem obvestilo slovenske predstavnike na Deželi, društveni odbor pa bo v kratkem sklepal o tem, kakšne korake bo podvzel s to novo, nezaslišano diskriminacijo. Ta je tem manj razumljiva, ker je prav na razstavi, ki jo je Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici pripravil ob 120-letnici našega športa in je še vedno na ogled v Kulturnem domu, razstavljen dokument, ki priča, da smo se lahko že pred stoletjem in več obračali v svojem jeziku ne le na vse javne oblasti v Trstu, ampak celo na vsedrjavne oblasti na Dunaju, danes pa nam zanikajo to pravico celo v okolici mesta.

Kaj še reči k temu? Vsak komentar k celotni zadevi je res odveč. Frontalni napad na naše pravice, ki se je začel že pred časom, se je globoko zarezal ne samo v javne medije in ulice, ampak tudi v predstavniška telesa.

-boj-

V hotelu Savoia Excelsior

Tri dni madžarske likovne umetnosti

Od jutri do ponedeljka bo v hotelu Savoia Excelsior na ogled obširna razstava moderne in sodobne madžarske umetnosti. Na razstavi, ki jo prireja Domus Arte, bodo predstavili dela šestnajstih umetnikov, ki ponazarjajo razvoj madžarske umetnosti v zadnjem stoletju, od pejsažev na koncu prejšnjega stoletja do bolj ekspresionistično navdihnjene slikarstva in socialističnega realizma vse do vzgibov k abstraktnosti umetnosti. Na razstavi, kjer bo vsekakor prevladovala krajinska slikarstva, bodo razstavljali Deli, Iacubecz, Ismereten, Szelgrad, Erdos, Onody, Lukacsy, Gebomer, Balla, Horvath, Kovacs, Hincz, Somogyi, Parasztdivar, Szegner in Varalazy.

Kot rečeno, bo razstava odprta do ponedeljka zvečer, z urnikom od 10. do 13. ure in od 15.30 do 20.30.

Posvet v otroški bolnišnici

»Epilepsijo je mogoče zdraviti«

»Dokončno premagati strah. Epilepsijo je mogoče zdraviti« je naslov krajshega posveta, ki ga v konferenčni dvorani otroške bolnišnice Burlo Garofolo prireja jutri Združenje Furlanije-Juljske krajeve za boj proti epilepsiji.

Na posvetu, kateremu bo predsedoval Antonio Lenoci, bo govor o različnih aspektih te bolezni, o njenih posledicah na družbeno življenje ter o prevenciji in skrbstvu.

Poročali bodo primarij otroške nevropsihiatrične službe videmske bolnišnice Luciano Marinig, primarij otroške nevropsihiatrične službe bolnišnice Burlo Garofolo Furio Bouquet, zdravnik nevropsihiatričnega oddelka bolnišnice Burlo Garofolo Guido Cristofori, nevropsihiater katarinske bolnišnice Rodolfo Antonello, zdravnik nevrološkega oddelka pordenonske bolnišnice Giovanni Tortorici in psihosocialna delavka iz Vicenze I. Moretti. Posvetu lahko prisostvuje občinstvo.

Na občnem zboru združenja ADPPIA

Poklon spomину Antonia Puecherja

Na sedežu pokrajinske federacije PSI v Ul. Trento je bila sinoči skupščina članov Združenja deportirancev, političnih pregančancev in antifašistov ADPPIA. Ob tej priliki je predsednik Združenja Italo Vascotto počastil spomin na tržaškega antifašista, odvetnika in prvega predsednika ADPPIA Antonia Puecherja, ki so ga nacisti odpeljali v taborišče v Dachau. Po vrnitvi se je Puecher vse do svoje smrti — katere obletnica pteka prav v teh dneh — boril, da bi bile Združenju in bivšim deportirancem priznane vse pravice, ki jim pripadajo. Skupščino sta pozdravila predsednik Pokrajine Dario Crozzoli, v imenu vsedravnih združenj bivših deportirancev in bivših političnih pregančancev pa Ferdinand Zidar. Na koncu zasedanja so člani ADPPIA izvolili nov odbor in nadzornike, ki bodo vodili delo združenja do prihodnjega občnega zbora.

Na sliki (foto Magajna) delovno predsedstvo med pozdravom D. Crozzolija.

Z izletom v občino Dolenje

Tudi 50-letniki z Repentabra proslavili življenjski jubilej

Pred časom so proslavili okrogli življenjski jubilej 50-letniki iz repentabske občine. Zbrali so se pred domačim spomenikom padlih in počastili njihov spomin, nato pa so odšli na pokopališče, kjer so položili cvetje na grobove soletnikov, ki žal niso dočakali tega jubileja.

Praznovanje se je nadaljevalo v Mirniku v občini Dolenje, kjer so imeli v gostilni »Pri slavčevem spevu« večerjo. Gostilničar Ferruccio Sgubin ima tudi krasen vinograd, v katerem prideluje izvrsten pinot, za katerega je na letošnji mednarodni vinski razstavi v Ljubljani prejel zlato odličje. Repentabski abrahamovci so se pri Zgubinu zadržali do poznih ur v veselju, zabavi in obujanju lepih in žal tudi manj lepih spominov na mlada leta. (mm)

Na sliki (foto Magajna) repetabski 50-letniki pred domačim spomenikom.

Drevi glasbeni večer v Šempolaju

Drevi ob 20.30 bo v dvorani družstva Vigred v Šempolaju kulturni večer, na katerem bosta nastopila znani harmonikar Zoran Lupinc in ženska pevka skupina Stu ledi iz Trsta. To bo že tretji kulturni večer, ki ga društvo Vigred prireja v tej sezoni. Pred nedavnim je namreč bil pri njem v gosteh ansambel Ottavia Brajka iz Izole, potem pa so priredili tudi miklavževanje za otroke.

Sploh je šempolajsko društvo v tej sezoni precej aktivno. Spomnimo naj, da sta ta čas v teku plesni tečaj, ki ga vodi David Poljšak, in šiviljski tečaj, ki ga vodi Adrijana Regent. Poleg tega redno vadi tudi otroški zborček Vigred pod vodstvom Rosande Kralj. Društvo bi se želelo še okrepiti in zato vabi zlasti prebivalce Šempolaja in bližnjih vasi, naj pristopijo. Nove člane bodo sprejemali tudi na jutrišnjem večeru.

gledališča

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 (red petek) bo gledališče Teatro di Genova ponovilo delo I FISICI Friedricha Dürrenmatta. Režija Marco Sciaccaluga. V abonmaju: odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

V nedeljo ob 16. uri (red G) bo na sporedu ponovitev opere F. Cilee ADRIANA LANCOUVEUR. Režiser Alberto Fassini, dirigent Daniel Oren.

V ponedeljek, 18. t. m., ob 17.30 bodo v mali dvorani gledališča Verdi predvajali video kaseto Rossinijeve opere PEPELKA, dirigent Abbado in Ponnelle. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča in pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave STORIE D'AMORE. Režija Francesco Macedonio. Nastopajo Laura Tavanti, Ariella Reggio, Carlo Montagna, Mimmo Lo Vecchio. Predstava je v abonmaju. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča in pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE Gostuje po osnovnih solah z rusko pravljico POJDI NE VEM KAM v režiji in priredbi Marka Sosiča, danes, 14. t. m., ob 9.40 v Borštu in ob 11. uri v Ricmanjih; jutri, 15. t. m., ob 9.30 v Mačkoljah in ob 11. uri v Dolini in v soboto, 16. t. m., ob 9.30 v Bazovici ter ob 11.30 v Gropadi.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE Gostuje danes, 15. t. m., ob 20. uri v Kopru s Čukovo predstavo LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI.

izleti

SPDT prireja na veliko povpraševanje še en izlet v Marano Lagunare in sicer v nedeljo, 21. januarja 1990. Izlet je primeren za ljubitelje narave in ptic. Vpisovanje na ZSSDI (tel. 767304) nepreklicno do 31. decembra 1989. Pri vpisu je treba vplačati celotno ceno za izlet 40.000 lir, v kateri je vključena vožnja z avtobusom, vožnja z ladjo in kosilo.

SPDT vabi svoje člane planince, da se v nedeljo, 17. decembra, udeležijo tradicionalnega zimskega pohoda na Javornik skupaj s planinci Obalnega planinskega društva iz Kopra. Vsa pojasnila za prevoz in vzpon daje odbornik Aleksij Civardi, tel. 415336.

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti

lastnik Stigliani

Razstavlja kolekcijo uhanov »MORETOV« modni zlati in emajlirani uhani v treh različnih velikostih, tudi posamezni za moške

TRST - LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARIJ ČUK

Lepo je v naši domovini biti

Krstna uprizoritev

Režija JOŽE BABIČ

PONOVITVE:

Jutri, 16. t. m., ob 20.30 - Abonma RED F

v nedeljo, 17. t. m., ob 16. uri - Abonma RED G

DRUŠTVO ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV

Jutri, 16. t. m., ob 18. uri

odprtje razstave

beneških likovnikov

v prostorih KD Ivan Cankar v Ul. Giuliani.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 15. januarja 1990, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVARTET FAURE.

Glasbena matica Trst - koncertna sezona 1989/90, obvešča cenjene abonente in obiskovalce naših koncertov, da je klavirski recital KATJE MILIČ, napovedan za 14. decembra, prenešen na 10. aprila 1990.

Glasbena matica Trst vabi na interes nastop, ki bo v četrtek, 21. t. m., ob 17. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava ZORANA MUŠIČA - slike in grafike.

V muzeju Sartorio je do 21. januarja 1990 na ogled razstava o ruskih baletih Diaghileva. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o čarobnih svetilkah.

V razstavnih dvorani Ljudske knjižnice - Ul. Teatro Romano 7 - je na ogled še jutri, 16. decembra, razstava ilustracij za otroke PIERA VENTURE.

V galeriji Al Bastione - Ul. Venezian 15 - je na ogled razstava LUCIANA CRIVELLARIJA.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je do 6. januarja 1990 odprta razstava izbranih del tržaških likovnikov.

V foyerju Kulturnega doma v Trstu je odprta razstava ob 120-LETNICI SLOVENSKEGA ŠPORTA NA TRŽAŠKEM. Ogledate si jo lahko v jutranjih urah ter na prireditvah v Kulturnem domu.

Društvo zamejskih likovnikov vabi jutri, 16. t. m., ob 18. uri na odprtje razstave BENEŠKIH LIKOVNIKOV v prostorih KD Ivan Cankar v Ul. Giuliani.

razne prireditve

SKD Vigred prireja danes, 15. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih DRUŽABNI VEČER. Gosta večera bosta Zoran Lupinc in ŽPZ Stu ledi. Ob tej priliki bo tudi včlanjevanje za leto 1990.

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, vabi na DIPLOMSKI KONCERT ALEXSANDRE PERTOT - SOLOPETJE, klavirska spremljava Barbara Kordaš - jutri, 16. t. m., ob 20. uri.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUČNI KONCERT, ki bo jutri, 16. t. m., ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodeloval bo Tržaški trobilni kvintet.

Podporno društvo v Rojanu vabi člane in njihove sorce na DRUŽABNOST ob koncu leta, ki bo jutri, 16. t. m., ob 17. uri v Ul. degli Apiani 31.

V nedeljo, 17. t. m., bo v Športno-kulturnem središču v Zgoniku ob 17. uri 5. KONCERT PEVSKIH ZBOROV V DOBRODELNE NAMENE. Sodelujejo zbori: Doberdob, Dekliški zbor GM, Vasilij Mirk, zbor iz Bassana del Grappa, Zlatorog iz Vipave in Sveti Jernej z Opčin. Izkupiček bo za Sklad Mitja Čuk.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 18. t. m., na SKLEPNI VEČER v tem letu, na katerem bo podal svojo božično misel p. Marko Rupnik. Večer v Peterlinovi dvorani se bo pričel ob 20.30.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, je ob 65-letnici pisatelja Alojza Rebule in ob njegovem odhodu v pokoj izdal knjižico z naslovom VEČER Z ALOJZOM REBULO. Knjižica vsebuje pregledno in podrobno uvodno besedilo prof. Diomire Fabjan - Bajc o pisatelju in njegovem delu ter zapis precej dolgega intervjuja, ki so mu ga naredili dijaki. Knjižico bo Slovenski kulturni klub predstavil na večeru, ki bo jutri, 16. t. m., ob 18.30 v prostorih kluba. Častni gost bo pisatelj Alojz Rebula. Vabljeni!

SKLAD MITJA ČUK

priredi danes, 15. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah še zadnjo licitacijo slik z razstave

POMAGAJMO OTROKOM

Vabljeni!

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois z oddelkom za geometre v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki (skupne govorilne ure) za posamezne razrede po naslednjem razporedi: danes, 15. t. m., na podružnici v paviljonu B v Ul. S. Cilino 16, ob 17. uri: 1. a, 2. b, 2. c, 3. geom., 4. geom in 5. geom in ob 18.30: 2. a, 1. b, 1. c, 2. c, 1. geom in 2. geom.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 15. decembra 1989

CVETANA

Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.43 - Luna vzide ob 19.27 in zatone ob 10.12.

Jutri, SOBOTA, 16. decembra 1989

ALBINA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.38 najnižja -4 cm, ob 10.03 najvišja 40 cm, ob 17.09 najnižja -63 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,2 stopinje, zračni tlak 1014,3 mb narašča, brezvetrije, vlaga 87-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 9,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elisabetta Rodopoulos, Lorenzo Barzelatto, Carola Torri, Daniele Villa, Fabio Albertini, Fedora Maria Farone, Giulio Cecchelin.

UMRLI SO: 89-letna Angela Auber, 75-letni Francesco Usenich, 71-letni Eugenio Pahor, 79-letni Santo Zorzin, 78-letni Danilo Benčina, 56-letni Livio Fabbro, 81-letna Giovanna Vitcovich vd. Merlo, 82-letna Lidia Ierman por. Chilà, 81-letna Margherita Casparis vd. Sollinger, 87-letna Francesca Lescovez por. Bisiach, 77-letna Maria Zoppolotto vd. Papo, 75-letni Paolo Cossi, 65-letni Mario Varini, 67-letni Emilio Capello, 83-letni Giacomo Tadeo, 79-letna Maria Muraro, 75-letni Riccardo Furlani, 87-letna Leopolda Petelin vd. Rosin, 79-letni Stello Battistella.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. decembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična ob 14. do 20. ure in priznična ob 8. do 20. ure.

čestitke

Iskrene čestitke ANDREINI MENE-GATTI ob uspešno opravljenem izpitu želijo teta. Dragica, Dolores, Robi in Sara.

Izšla je TRETJA KNJIGA

ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE

Dobite jo v

TRŽAŠKI KNJIGARNI

Občina Devin-Nabrežina s prispevkom Dežele Furlanije-Julijske krajine

vabi na

ALPE ADRIA COUNTRY

Jutri, 16. t. m., s pričetkom ob 20.30 v občinski telovadnici v Nabrežini v organizaciji Glasbene zadruge Ars nova.

menjalnica

14. 12. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1295,500	1280.—	Japonski jen	8,966	8,800
Nemška marka	744,760	742.—	Švicarski frank	827,100	827.—
Francoski frank	217,760	216.—	Avstrijski šiling	105,749	105.—
Holandski florint	659,460	656.—	Norveška krona	193.—	190.—
Belgijski frank	35,381	35.—	Švedska krona	205,810	202.—
Funt sterling	2066,200	2040.—	Portugalski eskudo	8,477	8.—
Irski šterling	1963,900	1930.—	Španska peseta	11,497	11,200
Danska krona	191,680	187.—	Avstralski dolar	1014,800	970.—
Grška drahma	8,065	7,600	Jugoslov. dinar	—	0,009
Kanadski dolar	1111.—	1070.—	ECU	1511,800	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

Zanimiv filmski pregled v poznih urah na RAI 3

Magična svetilka Ingmarja Bergmana

Filmskih ciklusov, ki so posvečeni posameznim režiserjem ali slavnim igralcem, je na posameznih mrežah še in še. Tretja državna mreža, ki tudi sicer z dokajšnjo mero pozornosti izbira filmske cikluse, se je tokrat odločila za izrednega avtorja, kot je Ingmar Bergman (na sliki ob svojem 70. rojstnem dnevu lani julija). V nekaj mesecih misli ponuditi gledalcem celotni opus umetnin tega režiserja, ki je vsakokrat uspel združiti intelektualno strogost s pretresljivo emotivnostjo, ki je znal neobičajno dramaturško spretnost spajati s smelimi in tveganimi slikami. Pregled, ki nosi tudi zanimiv naslov *Magična svetilka* (Lanterna magica), bo še posebno dobrodošel, ker se njegova dela zadnje čase ne pojavljajo zelo pogosto na ekranu, še posebno ne v dobrih kopijah in brez reklamnih prekinitev, niz pa bo istočasno nudil tudi celovitejšo podobo Bergmanovega opusa.

Ciklusu Bergmanovih filmov je RAI 3 rezervila pozni nočni termin ob petkih, približno ob 23.15. Prvi del ciklusa, ki se bo začel nocoj s filmom *Il settimo sigillo* iz leta 1956 (v njem nastopajo odlični Max Von Sydow, Gunnar Björnstrand, Nils Poppe, Bibi Andersson in Bengt Ekerot), bo zajemal produkcijo iz obdobja 1955 do 1965. Tako bo prihodnji teden na vrsti *Il posto delle fragole* iz leta 1958, ki še vedno velja tako med kritiki kot med občinstvom za najbolj priljubljeno delo švedskega režiserja. V raznih anketah se takoj za njim pojavlja *Fellini 8 1/2*. Drugi del niza bo na sporedu maja prihodnjega leta. Morda bo ciklus zanimal tudi mlade gledalce, ki so sicer marsikaj slišali o avtorju in filmih, včasih pa se jim lahko zazdi, kot da bi se govorilo o »arheoloških« dragocenostih.

Po že omenjenih *Il settimo sigillo* (danes) in *Il posto delle fragole* (prihodnji petek), bodo na sporedu še: *Sorrisi di una notte d'estate* (29. 12.), *Il volto* (5. 1.), *La fontana della vergine* (12. 1.), *L'occhio del diavolo* (19. 1.), *Come in uno specchio* (26. 1.), *Luci d'inverno* (2. 2.), *Il silenzio* (9. 2.) in *A proposito di tutte quelle signore* (16. 2.).

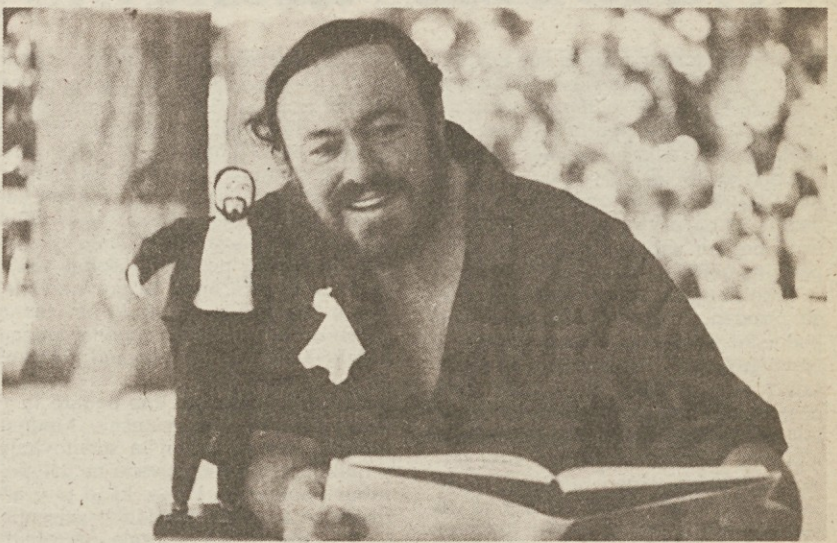
Požar prizanesel Michaelovim žirafam

NEW YORK — Žirafe Michaela Jacksona so srečno preživele požar, ki je prejšnjo noč nenadoma zajel vilo ekscentričnega ameriškega pevca. Zdi se, da je največ škoda utrpel prav eden izmed hlevov v neposredni bližini stavbe, žirafe so se iz ognjene ječe kar same rešile še pred posegom gasilcev, ki so nemudoma prihiteli na kraj nesreče, v naselje Santa Ynez v okolici Los Angelesa. Hujših posledic ni utrpelo niti bogato opremljeno pevčevo stanovanje. Previsoka toplota in plameni pa niso prizanesli tropskim ribicam, ki so bile v okras ribnika v Michaelovem razkošnem vrtu. Zakaj je do požara prišlo, še ni povsem jasno. Nihče niti ne ve, kje je bil pevec v trenutku nesreče. Michael Jackson je svoje žirafe še posebej cenil in jih nadvse skrbno negoval. Pred časom si jih je namreč kupil, ker je menil, da mu bodo prinašale srečo. Tokrat lahko samo rečemo, da so žirafe imele srečo, če so že ušle požaru, gmotna škoda pa verjetno ni preveč prizadela najboljše plačanega pevca na svetu.

Silvana Mangano klinično mrtva

Silvana Mangano, 59-letna italijanska igralka, je klinično mrtva. Še včeraj popoldne so zdravniki madridske klinike, kamor so igralko sprejeli pod drugim imenom, izjavili, da je njeno stanje zelo hudo, proti večeru pa je že bila v komi in nobene možnosti ni, da bi jo rešili. Igralka je po ločitvi od moža, producenta Dina De Laurentiisa, živel pri hčeri v Madridu.

Razstava slik uvertura Pavarottijevim koncertom

Kot dopolnilo k svojim pevskim nastopom po Japonski si je italijanski tenorist Luciano Pavarotti omislil tudi osebno likovno razstavo. Zdi se namreč, da je pevcu likovna izraznost pri srcu prav tako kot glasbena umetnost. Sam pa pravi, da na ta način predstavlja občinstvu »intimne nianse umetniške duše, ki jo drugače vsi poznajo le v glasovnih interpretacijah.«

Ob pravkaršnjem odprtju Pavarottijeve razstave v tokijskem hotelu Capitol je tenorista pričakala množica novinarjev in fotografov. O pevčevi likovni ustvarjalnosti je občinstvu spregovoril italijanski konzul v Tokiu Bartolomeo Attolico. Poudaril je predvsem raznolikost Pavarottijevega ustvarjalnega talenta, ki žal v likovnem izrazu ne more doseči višje ravni zaradi preštevilnih obveznosti in zahtev na glasbenem področju.

Pavarottijeva koncerta, predvidoma 19. in 26. decembra v Tokiu in Osaki, bodo prenašala tudi japonska tv omrežja, morda pa bo italijanski gost ob tej priložnosti posnel tudi kako video kaseto. Oba nastopa je navdušeno omogočila družba Japan Tobacco. Po

japonskem gostovanju po Pavarotti že januarja začel niz likovno-opernih nastopov v Stockholmu, Singapur, Zürichu, Londonu in na Dunaju.

Po nedavnem tokijskem velegostovanju veronske Arene, ki je japonskemu občinstvu predstavila enkratno Verdijevo Aido, se v deželi vzhajajočega sonca pripravljajo še na novo operno premiero, s katero bodo sredi januarja 1990 otvorili novo Operno gledališče. Tudi tokrat gre za veliko italijansko delo, Verdijevo Traviato, ki jo bo režirala Maria Francesca Siciliani, profesorica na Akademiji Sv. Cecilije, dve leti umetniški vodja Občinskega gledališča v Bologni in skoraj štiri leta gledališča Bellini v Catanii. Njena verzija Traviate bo povsem nova, brez odvečnega lesketa, ki prevečkrat zakrije bistvo Verdijevih opernih del. Italijanska režiserka želi predvsem poudariti žensko vlogo Traviate in izpostaviti tragični posameznikov odnos z ustrojem oblasti. »Scensko razkošje lahko zatrti tisto univerzalno dušo,« pravi Siciliani, »ki je vselej prisotna v Verdijevih umetninah.«

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme, dnevnik
12.05 Dokumentarec: Mille bolle blu
12.30 Nanizanka: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika: Fantastico Bis
14.10 Variete: Tam Tam Village
15.00 Tednik L'aquilone
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta - vesti
18.05 Nanizanki: Santa Barbara, 19.10 E' proibito ballare
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: La storia infinita (fant., ZRN 1984, r. W. Petersen, i. Tami Stronach, Noah Hathaway)
22.10 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta
22.40 Dnevnik
22.50 Nočni rock
23.30 Rubrika: Effetto notte
24.00 Dnevnik in vreme
0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.35 Tennis - Davisov pokal

RAI 2
7.00 Otroški variete: Pata-trac, nato risanke
8.30 Nanizanka: Capitol
9.30 Tečaj angleščine in francoščine za otroke
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Rubrika: Diogenes
14.00 Nan.: Quando si ama
14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.55 (Non) Entrate in questa casa
16.25 Nanizanka: Simpatiche canaglie
17.10 Videocomic in šport
18.35 Nanizanka: Miami Vice - Il vecchio
19.30 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 TV film: Guerra di spie (r. Duccio Tessari, i. Jean Rockefeller, 2. del)
22.15 Dnevnik - nocoj
22.25 Oddaja o aktualnostih: Diogenes
23.35 Dnevnik, vreme in horoskop
23.55 Film: Il nudo e il morto (vojni, ZDA 1958, r. Raoul Walsh, i. Aldo Ray, Cliff Robertson)

RAI 3
12.00 Izobraževalna oddaja: Oggi i proponiamo i luoghi di Dante
12.40 SP v smučanju: moški smuk (iz Val Gardene)
14.00 Deželne vesti
14.30 Tennis: finale za Davisov pokal, Nemčija-Svedska (neposredni prenos iz Stuttgarta)
18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: Chi l'ha visto? (vodi Donatella Raffai)
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Aktualno: Telefono giallo (vodi Corrado Augias), vmes (22.00) dnevnik
23.00 Nočni dnevnik
23.15 Filmski ciklus Magična svetilka: Il settimo sigillo (dram., Šve. 1959, r. Ingmar Bergman, i. Max Von Sydow, Gunnar Björnstrand, Bibi Andersson)
1.05 Dnevnik - v kiosku

TV Ljubljana 1
10.10 Mozaik. Tednik, 11.00 Slovenci v zamejstvu, 11.30 nadaljevanje Domovina (5. del, pon.)
12.30 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Žarišče
16.30 Dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik. Tednik, Slovenci v zamejstvu (pon.)
18.10 Video strani
18.15 Spored za otroke in mlade: Potepuška pravljica, 18.30 nanizanka Pika Nogavička (13. del)
19.00 Risanka
19.10 TV Okno
19.15 Naše akcije
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Dokumentarna oddaja: Otoki boginje ognja
21.05 Nanizanka: Ulice San Francisca (ZDA, i. Michael Douglas, 7. del)
21.55 Dnevnik in vreme
22.15 Kronika 11. kongresa ZK Srbije
22.40 Film: Ljubezen in smrt (kom., ZDA 1975, r. Woody Allen, i. Woody Allen, Diane Keaton)
23.30 Video strani

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fera (pon.)
15.00 Športna oddaja: Juke Box
15.30 TVD Novice
15.40 Rubrika: Pillole
16.00 Dokumentarec: Campo base
16.30 Košarka - prvenstvo NBA
18.15 Wrestling Spotlight
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nogomet - nemško prvenstvo
21.45 Oddaja o košarki: Sotto-cenastro
22.30 TVD Novice
22.45 Nogomet - superpokal Latinske Amerike
0.30 Nočni boks

TV Ljubljana 2
18.55 Videomeh (pon.)
19.30 Koncert, nato Žarišče
20.30 Koncert Slovenske filharmonije
22.10 Skupščinska kronika
22.40 Kratki film: Kolesarjenje (dok., ZDA)
23.05 Videonoč

CANALE 5
7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel
9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro
10.00 Zdravniški pregled
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale (vodi Marta Flavi), 15.30 Cerco e offro (vodi Massimo Guarischi)
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 vam ponuja
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.35 Variete: Finalmente venerdì (vodita Johnny Dorelli in Heather Parisi)
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.05 Nanizanki: Lou Grant, 2.00 MacGruder & Laud

RETE 4
8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.30 La valle dei pini, 16.00 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Nanizanka: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.30 Nanizanka: Mai dire sì - Il colore della gelosia
20.30 Film: L'occhio caldo del cielo (vestern, ZDA 1961, r. Robert Aldrich, i. Rock Hudson, Kirk Douglas)
22.40 Rubrika o filmu: Ciak
23.30 Aktualno: Money
24.00 Film: E le cicogne torneranno a volare (dram., SZ 1980, r. Nikolaj Gubenko, i. Jozas Budraitis)
1.50 Nanizanka: Ironside

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: Cannon - Il passato che uccide, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford - La cornice vuota, 11.30 Simon & Simon - Qualche volta i sogni si avverano
12.30 Italijanske smešnice
12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.20 Italijanske smešnice
15.30 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina, 20.30 Classe di ferro, 22.00 Valentina
22.30 Rubrika: Calciomania
23.30 Košarka NBA: Utah-Atlanta
1.00 Italijanske smešnice
1.10 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari - Il ritorno del mostro di Venedice (2. del)
2.10 DeeJay Television

ODEON
12.30 Nan.: Quattro in amore
13.00 Variete: Sugar
15.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 16.00 Pasiones, 17.00 Cuore di pietra
18.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
18.30 Dok.: Človek in zemlja
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Variete: Sportacus
20.35 Film: Supercolpo dei cinque doberman d'oro (kom., ZDA 1976, r. David in Byron Chudnow, i. Fred Astaire)
22.30 Sport: Forza Italia
23.30 Glasbena oddaja: Sabrina a Capri
24.00 Variete: Sportacus
0.30 Nanizanka: I classici dell'eroticismo

TMC
9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinite
11.30 Rubrika: Ženska TV
12.30 Nadaljevanke: Il fiume scorre lento
13.30 Vesti in šport
14.30 Clip clip in Snack
15.30 Kviz: Girogiromondo

16.00 Film: Amanti latini (kom., ZDA 1953, r. M. Le Roy, i. Laga Turner)
18.00 Rubrika: Ženska TV
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Matlock
21.30 Rubrika o nogometu
22.50 Vesti in šport
24.00 Film: La scelta (dram., ZDA 1982, r. M. Chomsky, i. V. Redgrave)

TELEFRIULI
11.30 Nan.: La famiglia Smith
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Rubrika o motorjih
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Custer
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanke: Little Roma, 18.00 Cristal
19.00 Vesti
19.00 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Zelena dežela
20.30 Nad.: Marco Polo
22.00 Nan.: Orson Welles
22.30 Tednik: Tigi 7
23.00 Nanizanka: Il grande teatro del West
23.30 Dnevnik
0.40 Rubrika, nato News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kole-dar in Pravljica; 8.10 Ekologija; 8.25 Orkestralna glasba; 9.00 Folklor jug. narodov; 9.25 Beležka; 9.30 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.25 Priljubljene melodije; 12.40 Cecilijanka 89; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba: nagajenci violinskega tekmovalstva Rodolfo Lipizer v Gorici; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val: Radio za vas - vi in radio; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu ob 17.00; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.30 Simfonija zvezd; 7.35 Vodeni govorno-glasbeni program; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Pogovori o italijanskem jeziku; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Riviera v Porčetu; 14.05 Glasba; 15.00 Srečanja; 16.05 Disco scoop; 16.10 Kviz; 16.45 Made in YU; 17.00 Srečanje z...; 17.05 Bublbling; 18.00 Puzzle; 18.40 Mi in vi; 19.00 Opereta; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.

Sodelovanje dveh Goric v korist držav v razvoju

Izkušnje gospodarskega sodelovanja ob meji med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji se lahko pozitivno odražajo tudi na področju gospodarskega sodelovanja in pomoči državam v razvoju. Kako in v kakšni obliki, bodo skušali jasneje opredeliti na simpoziju, ki bo prve dni aprila v Gorici in ki bo, kot napovedujejo, imel mednarodno odmevnost.

Take so ugotovitve in sklepi zadnjega zasedanja mešane komisije za gospodarsko sodelovanje med Gorico in Novo Gorico. Člani komisije so soglašali z ugotovitvijo, da je sicer treba pospeševati napredek gospodarskega sodelovanja ob meji, da pa velja dosedanje izkušnje posredovati tudi v širši prostor sodelovanja med razvitimi in državami v razvoju, zlasti še, ker se dosedanje oblike pomoči preko državnih institucij niso obnesle. Največkrat zato, ker pobude niso slonele na ekonomski osnovi in ker niso bile v zadostni meri preučene možnosti integracije teh pobud v družbeni in ekonomski sistem posameznih držav.

Uspešne pri premagovanju nerazvitosti so lahko le pobude, ki temeljijo na ekonomski računici.

Oblike pomoči, recimo v dobavi hrane ali drugega za preživetje nujnega materiala, ki so bile v praksi vse do nedavna, danes niso več sprejemljive.

Poleg neposrednih izkušenj na področju gospodarskega sodelovanja pa Gorica in Nova Gorica, oziroma njuno neposredno zaledje predstavnikom tretjega sveta ponudita še nekaj več, kar je dodatni razlog, za prireditve mednarodnega simpozija. V Gorici delujeta dve ustanovi, ki se neposredno in posredno ukvarjata s temi vprašanji: Center za pomoč in sodelovanje pri razvoju ter Center za pravne vede, ki mu predseduje Fausto Pocar, znana osebnost na področju mednarodnega sodelovanja zlasti z državami v razvoju.

Po drugi strani pa ima bogate in v mnogočem različne izkušnje Mednarodni center za razvoj in sodelovanje v Ljubljani. Ob tem seveda ne gre pozabiti pomembne vloge, ki jo je v afriških in azijskih deželah v prejšnjih letih in desetletjih odigrala Jugoslavija.

Ob evidentiranju posameznih vprašanj, ki naj bi jih podrobneje razčlenili na napovedanem posvetovanju, za kar so se odločili soglasno, so člani mešane komisije poudarili zlasti pomen jasne zakonodaje in jamstev, ki jih morajo izdati dežele v razvoju glede prilivanja oziroma odhajanja kapitalov ter dobička od skupnih naložb.

Poudarili so tudi ugotovitve, da je pri tem bistvenega pomena prisotnost zasebne pobude.

Zasedanje mešane komisije sta vodila odbornik Nicolò Fornasir ter Lucijan Vuga. Poleg stalnih članov komisije so v razpravo posegli predstavniki raznih ustanov, ki so prisotne na področju mednarodnega sodelovanja, prof. Cecchini iz Centra za pravne študije, dr. Mussi iz goriškega Centra za sodelovanje in pomoč držav v razvoju ter predstavnik Mednarodnega centra za kooperacijo iz Ljubljane.

Sodelovanje med Gorico in Novo Gorico bo tako dobilo mednarodne razsežnosti.

Danes zaseda občinski svet

Predpraznično vzdušje pred iztekom leta je opazno tudi v delovanju krajevnih ustanov. Pred koncem leta je treba namreč opraviti vrsto obveznosti. Obeta se torej v prihodnjem tednu in v dneh od novega leta živahna dejavnost krajevnih ustanov.

Na Občini bo seja danes popoldne, ob 17.30. Občinski svet se bo nato spet sestel v ponedeljek, 18. t. m.

Dve seji napovedujejo v prihodnjem tednu na Pokrajini in sicer v torek, 19. t. m., in v sredo, 20. t. m.

V prihodnjem tednu bodo seje tudi v drugih občinah in ustanovah.

Koncert ponuja Kulturni dom Nocoj pevsko voščilo z oktetom Vrtnica

Blizajo se božični in novoletni prazniki, čas voščil in pristrčnih želja za leto 1990. Da bi vsemu občinstvu voščili vse najboljše ob praznikih, prireja Upravni odbora Kulturnega doma nocoj ob 20.30 poseben celovečerni koncert okteta Vrtnica iz Nove Gorice.

Oktet Vrtnica nadaljuje uspešno tradicijo komornega petja, ki jo je pred dvema desetletjema gojil takratni Goriški oktet. Ime so izbrali po simbolu občine Nova Gorica. Pevci so iz mesta samega, iz Goriških Brd in Vipavske doline. Ansambel nastopa letos že deveto sezono: sedem let je nastopal pod umetniškim vodstvom glasbene pedagoginje Anamarije Jug, v zadnjih dveh sezonah pa je vodstvo ansambla prevzela Alenka Saksida.

V svojih nastopih segajo pevci po skladbah različnih avtorjev in različnih obdobjih, posebno pozornost pa namenjajo ljudskim motivom in seveda slovenski narodni pesmi. Na nocojšnjem koncertu bodo v prvem delu peli božične in religiozne pesmi, v drugem pa narodne.

V prvem delu koncerta so predvidene skladbe M. Tomc: Oča naš, J. Galus: In nomine Jesu, G. P. da Palestina: O Domine, P. I. Čajkovski: Otké naš, S. Mokranjac Njst Svjat, G. De Marzi Signore delle cime, J. Reading: Adeste fideles, V. Vodopivec: Blažena

noč. Drugi del bo obsegal pesmi A. Hajdrih: Pod oknom, G. Ipavec: O mraku, L. Pigarelli: La smortina, P. Mihečič: Veinci veli, goriška narodna: Pisemce, K. Pahor: Pa se sliš, O. Dev: Čej so tiste stazice, T. Habe: Majolka bod pozdravljena.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARIJ ČUK

Lepo je v naši domovini biti

Krstna uprizoritev

Režija JOŽE BABIČ

V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 - abonma red A

v torek, 19. t. m., ob 20.30 - abonma red B

v Kulturnem domu v Gorici

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

Posvet ob 100-letnici smrti von Czoerniga

Inštitut za družbeno in versko zgodovino, pokrajinska uprava ter Inštitut za mittelevropska kulturna srečanja prirejajo danes celodnevni posvet o Karlu von Czoernigu, častnem občanu Gorice in velikemu izobražencu iz 18. stoletja, ki je pri nas znan in pomemben predvsem zaradi dragocene knjige o zgodovini Goriške grofije.

Posvet z naslovom Karl von Czoernig med Italijo in Avstrijo se bo začel ob 9.30 v občinski sejni dvorani v Gorici, nadaljeval pa se bo popoldne ob 15.30 v pokrajinski sejni dvorani.

Študijsko srečanje prirejajo ob stoletnici von Czoernigove smrti (umrl je v Gorici 4. oktobra 1889). Na srečanju bodo sodelovali poleg goriških tudi zgodovinarji in univerzitetni docenti iz Pavie, Trenta, Verone, Benetk in Trsta. Predstavili bodo von Czoernigovo delo zgodovinarja, izobraženca in izvedenca za statistiko. Organizatorji napovedujejo, da bodo na dopoldanskem zasedanju predavali Giulio Cervani, Maria Tonetti, Umberto Corsini, Alberto Milanesi in Marco Meriggi, popoldne pa bodo s strokovnimi poročili sodelovali na posvetu še Fulvio Salimbeni, Maria Rosa Di Simone, Sergio Tavano, Otello Silvestri in Antonio Trampus. Zaključke bo povzel prof. Mario Allegri.

Prireditve v znamenju sožitja Srečanje v Kulturnem domu

Rajonski svet za območje Svetogorske četrti in Placute je dal pobudo za prijetno kulturno in družabno prireditev, ki pomeni obenem prispevek k medsebojnemu poznavanju in utrjevanju medčloveških odnosov, prispevek utrjevanju kulture sožitja.

Jutri med 15.30 in 20. uro bo v Kulturnem domu kulturno in prijateljsko srečanje najstarejših in najmlajših krajanov z območja rajona, Slovencev in Italijanov.

Tako bodo v priložnostnem kulturnem sporedu nastopili učenci italijanske osnovne šole V. Fumagalli ter učenci osnovne šole Oton Župančič. Prvi se bodo predstavili z dramskimi prizori, učenci slovenske osnovne šole pa bodo nastopili s pevskimi točkami. Na odru se bodo zatem zvrstili člani zborov "I madrigalisti di Gorizia" in "Ars Musica s sporedom božičnih pes-

mi. Kulturno-družabno popoldne se bo sklenilo z nastopom otroške foklorne skupine Balemo insieme.

Odločitev o prireditvi skupnega kulturnega in družabnega popoldneva v rajonskem svetu utemeljujejo z ugotovitvijo, da spada prav podpiranje kulturnih in drugih prireditev s ciljem poznavanja lastne preteklosti in utrjevanja sožitja med občani različnih narodnosti, med glavne cilje vloge in delovanja rajonskih svetov.

Naj omenimo še, da so na prireditve izrecno povabili najmlajše in najstarejše krajanje s tega območja. Starejši imajo za sabo izkušnje, ki naj bi jih posredovali mlademu rodu.

Vstopnine ne bo, rajonski svet pa bo poskrbel tudi za prevoz občanov, ki sami nimajo lastnega prevoznega sredstva.

Na Humu rock večer bendov iz ZDA in ZRN

Na Humu v Brdih bo nocoj ob 21.30 zanimiv rock koncert z nastopom skupin Impulse Manslaughter iz Chicaga - ZDA in benda Rostock Vampires iz Dortmundu v ZRN. Ameriška skupina izvaja metal in hardcore glasbo, ki je vzbudila veliko pozornost v glasebenih časopisih, glasbo Rostock Vampires pa označujejo kot melodični hardcore z razmišljanji o družbi, mamilih, seksu, smrti, strahu, možganih...

Koncert prireja klub Strelisce z Dobrovega, ki je v zadnjih letih iz Ljubljane zanesel v Brda alternativno (glasbeno) kulturo oz. potrebo po njej. Njihovi koncerti so doslej privabili številno občinstvo, tako mlade Italijane iz Goriške in Furlanije kot Slovence iz vse severne Primorske.

Razprava o mamilih

Na pobudo pokrajinskega tajništva socialistične stranke bo drevi ob 18. uri v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice, javna razprava o narkomaniji in posebej o novem zakonu o mamilih.

Vsebinsko novega zakona bodo pojasnili vsedržavni predstavniki stranke.

FOTOKOPIRNI STROJ

z elektronskim digitalnim števcem,

predal za 100 listov papirja, možnost

sprednje in hrbtne kopije, izredno tih

1.390.000 lir + IVA

TELEFAX 1.390.000 lir + IVA

LOG.O.S. - GORICA - Tel. (0481) 20040 - Fax (ECM) 20265

DANES, 15. decembra, ob 20.30

NOVOLETNI KONCERT

"VOŠČILO S PESMIJO"

nastopa oktet "Vrtnica" iz Nove Gorice

Vabljeni!

Hudo ranjenega avtomobilista našli šele eno uro po nesreči

Spolzko cestišče in hitrost sta najbrž vzroka težke prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj zjutraj na državni cesti Videm-Trst v bližini Angorisa. 35-letni Renzo Bellogi iz kraja San Giovanni al Natisone, Ul. Scuole 4, se je nekaj po 6. uri peljal z lanco tema turbodiesel v smeri proti Marianu, ko je v še nepojasnjenih okoliščinah izgubil nadzorstvo nad vozilom in zavozil v levo. Avto se je nekajkrat prevrnil in obtičal na polju dober meter pod cesto. Nihče ni prisostvoval dogodku, tako da so razbito vozilo z ranjenim voznikom odkrili šele uro kasneje. Bellogija so prepeljali v goriško splošno bolnišnico in oddal v Trst, kjer so ga s pridržano prognozo sprejeli na zdravljenje v nevrokirurškem oddelku na Katinari. Močni udarci, ki jih je dobil v nesreči, so mu stisnili dve vretenci, poleg tega pa je dobil poškodbe tudi v prsnem košu.

Tatovi na delu v Štandrežu

Tatovi so, kot se zdi, še zmeraj precej aktivni. O tatvini v stanovanju po-

ročajo iz Štandreža. Neznanci so vdrli v dvostanovanjsko hišo bratov Doljak, v Ulici Trivigiano. Podvig sicer ni bil kdove kako uspešen, saj so se menda uspeli polastiti le za okrog 500 tisoč lir gotovine.

V stanovanje so vdrli skozi majhno okno na hrbtini strani hiše, oddaljili pa so se skozi glavni vhod.

Zdi se, da so storilci dokaj predrzni, saj so menda vlom zagrešili ob belem dnevu.

V teku je preiskava.

Prodajna razstava v Arcobaleno

Skupnost Arcobaleno prireja od danes do nedelje na sedežu v Šmihelovi ulici 38 prodajno razstavo, obrtniških izdelkov članov skupnosti. Izkupiček bodo uporabili za nadaljnje delovanje skupnosti, ki se že več let bori proti socialnemu zapostavljanju in skuša uveljavljati vrednote solidarnosti, miru, varstva okolja itd. Razstava bo odprta danes od 15.00 do 19.00, jutri in v nedeljo pa od 9.00 do 19.00.

■ Drugega januarja 1990 zapade rok za predložitev prošenj za javni natečaj za 65 mest programerja pri centru za obdelavo podatkov v okviru civilnih služb ministrstva za notranje zadeve. Informacije nudijo v tajništvu prefekture vsak delavnik od 9.30 do 12.30.

razna obvestila

Sindikalna zveza upokojencev za območje Doberdoba obvešča, da bo od danes, 15. t. m., in nato vsak petek, na razpolago upokojencem iz vse občine, za pojasnila in nasvete glede sociopokojninske problematike, izvedenec. Na razpolago bo med 10. in 12. uro v prostorih osnovne šole (blizu poštnega urada).

Na pobudo zadruge Coop-Consumatori bo drevi ob 18. uri v domu za ostarele v Krmini predavanje o zdravi prehrani. Predaval bo prof. Aldo Raimondi.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Poliziotto a 4 zampe«.

VERDI 17.15-22.00 »L'attimo fuggente«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La spudorata«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Scandal«.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri: 18.00-22.00 »La più bella del reame«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Rita Bassi — Don Boscova ulica 175 — tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo — Ul. E. Toti 52 — tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Giovanna Feruglio por. Paoletti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA

LETO

1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna 192.000 lir
Mesečna 20.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase** in **čestitke**.

□ Naročnino lahko poravnate:

— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

— pri raznašalcih časopisa

— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348

— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

V predprazničnem času jo je izdala DZS V Sloveniji je izšla nova knjiga o božiču

Pri Državni založbi Slovenije je v teh predprazničnih dneh izšla knjiga z naslovom **Božič - Po Lukovem evangeliju**. Napisal jo je dr. France Rozman in s tem obogatil slovensko pisanje o tem ljudskem in verskem prazniku. V zadnjem času se v Sloveniji veliko govori in piše o božiču, predvsem zato, ker je božič postal spet uradno priznan praznik. Toda čeprav vsi poznamo ta praznik, si zaradi pomanjkanja literature v vsem povojnem času, torej več kot štiri desetletja, vsi niso na jasnem, kaj pravzaprav pomeni pojem božiča. Za to pa je potrebno zgodovinsko, geografsko in teološko znanje.

To znanje, pojasnitev teh pojmov, prinaša v zgoščeni obliki dobrih sto strani obsegajoča knjiga profesorja dr. Franceta Rozmana, ki je za podlago svojih pojasnil in razprav vzel Lukov evangelij. Sicer pa je v knjigi obrazložil vse, kar je potrebno vedeti v zvezi s Kristusovim rojstvom kot verskim praznikom in o praznovanju ljudskega praznika božiča. Knjiga je razdeljena na več poglavij. Najprej podaja zgodovinski pregled pod naslovom Svet ob Kristusovem rojstvu. Gre predvsem za prikaz rimske države in še posebej za prikaz Palestine in položaja v njej. Sledi podroben prikaz vsega, kar je v zvezi s samim Kristusovim rojstvom, tako za prikaz Betlehema v tedanjem in današnjem času za prikaz razmer v njem. Podrobneje opisuje kraj rojstva, baziliko nad votlino, usodo bazilike v dvatisočletih, sedanje stanje v njej. Knjiga obravnava tudi čas Kristusovega rojstva, štetje časa.

Posebno poglavje obravnava knjiga samo praznovanje božiča. Kako ga praznujejo v Betlehemu, kako v Rimu in še posebej, kako ga praznujejo pri nas. V tem poglavju o praznovanju božiča pri Slovencih, piše avtor knjige o svetem večeru, o jaslicah, polnočnici, o božičnih praznikih, o praznovanju praznika Treh kraljev in na koncu še o svečnici.

Kot zanesljiv poznavalec zgodovine in teologije navaja dr. France Rozman stvarna dejstva in razjasnjuje vse nejasnosti v zvezi z božičem in prazniki okoli njega. Tako je njegova knjiga za današnjega človeka, zlasti tistega, ki ne pozna krščanskega nauka, poučna, saj mu daje razlago o vsem, kar je v zvezi s tem praznikom. Zanimiva je tudi za vernike, tako torej za vse, ki tako ali drugače občutijo božič kot poseben verski, ljudski ali občečloveški praznik. Knjiga je pisana jasno, preprosto, stvarno in razumljivo vsakomur, temelji pa na zgodovinskih dejstvih in krščanski veri. Tako bo zanimiva in koristna za vsakogar. **Sl. Ru.**

Razpis za Nagrado Slavka Gruma

Teden slovenske drame razpisuje Nagrado Slavka Gruma za najboljše slovensko dramsko besedilo.

Nagrada je stalna. Podeljuje se diploma in denarna nagrada.

Nagrade se lahko podeli enemu, dvema ali trem besedilom v enakem delu.

Dramska besedila bo ocenjevala žirija, ki jo bo imenoval Umetniški svet Prešernovega gledališča Kranj, stalni organizator Tedna slovenske drame.

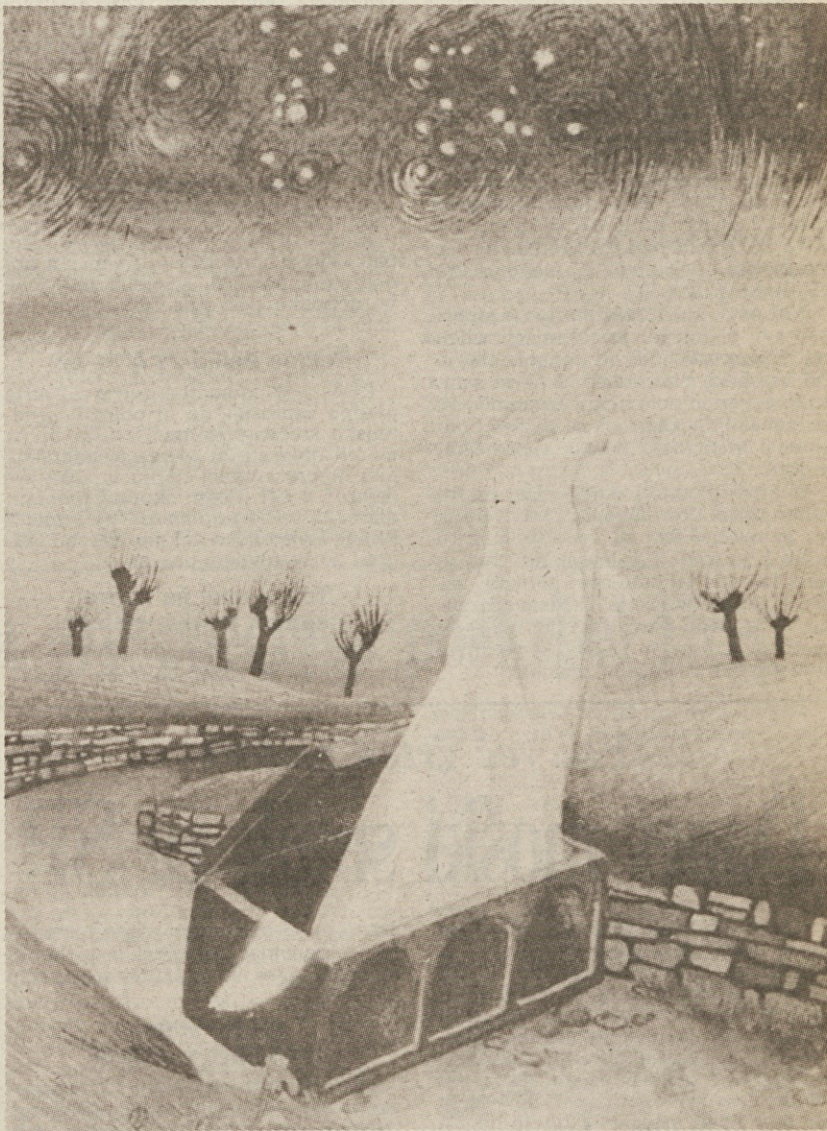
Za Nagrado Slavka Gruma konkurirajo nova slovenska dramska besedila:

- uprizorjena,
- tiskana,
- predložena komisiji.

Nagrada se podeli na tednu slovenske drame 90. Rok za predloženo, uprizorjeno in tiskano besedila je 31. december 1989.

Gledališča, oziroma avtorji, naj pošljejo besedila v petih tipkopisih na naslov: Prešernovo gledališče Kranj, Titov trg 6 64000 Kranj, s pripisom Nagrada Slavka Gruma.

V Likovni vitrini Zavarovalne skupnosti Triglav v N. Gorici Knjižne ilustracije slikarke Silve Karim

V Likovni vitrini Zavarovalne skupnosti Triglav v Novi Gorici so pretekli teden odprli razstavo knjižnih ilustracij Silve Karim, ob tem pa so tudi predstavili knjigo Javorov hudič Franca Černigoja in novoizdano knjigo Noč je moja dan je tvoj Marjana Tomšiča.

»Srečanje z ilustracijami Silve Karim, na katerih upodablja večkrat v grotesko spreverčajočo se usode posameznih junakov istrskih in vipavskih pravljic, nas vabi k zblizevanju in potrjevanju primarnosti ljudskega izročila, k vzpostavljanju stika do tega in ta stik nas privede k samopotrjevanju tudi svoje bivanjske vključenosti v ta svet,« je k predstavitvi razstave zapisala Nives Marvin, ki je poudarila, da slikarka »s pretanjenim, izredno občutljivim risarskim postopkom v kombinaciji z barvnimi lisami ustvari dinamičnost, ki jo podčrtujejo barve, kar nam daje vtis plastične doživetosti. Ilustracije nas silijo, da jih sprejemam in razbiramo kot simbole, kot razlagalce določenega pravičnega spiritualnega življenja skozi davna stoletja, katerega kulturno izročilo se veže na ta naš specifičen svet slovenske zemlje.«

Na prireditvi krstni nastop skupine Chromas Ensemble »Magične svetilke« v Trstu

Corrado Rojac

Aleksander Rojč

V evangeličanski cerkvi na Trgu S. Silvestro 1 v Trstu bo drevi zadnja prireditev v okviru revije Lanterne magiche, ki sta jo organizirala kulturno združenje L'Officina in Club Rosselli.

Posebno zanimivost večera bo prav gotovo predstavljala božična zgodba z naslovom Il fantasma di Marley, ki bo zaključila drugi del programa. Glasbo, ki bo spremljala to Dickensovo delo, je izrečno za to priložnost napisal tržaški skladatelj Giampaolo Coral in ga bo tokrat prvič izvedel Chromas Ensemble. To bo hkrati krstni nastop ansambla, ki ga sestavljajo harmonikar Corrado Rojac, kitarist Pierluigi Corona, violončelistka Patrizia Punis in pianist Aleksander Rojč. Ansambel namerava predstaviti tržaškemu občinstvu predvsem dela sodobnih domačih in drugih avtorjev. Koncert se bo začel ob 20.30.

Danes predstavitev prevoda njegovega temeljnega dela Sören Kierkegaard v italijanščini

V dvorani Krožka za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo 2) v Trstu bodo danes ob 18. uri predstavili peti in zadnji zvezek italijanskega prevoda dela Sörena Kierkegaarda z naslovom Enten - Eller, ki ga je pripravil prof. Alessandro Cortese, izšel pa je pri milanski založbi Adelphi.

Delo, znano z imenom Aut-Aut, spada med temeljna dela sodobne filozofske kulture. Novi italijanski prevod, ki ga sedaj dopolnjuje izdaja petega zvezka, vsebuje sledeča eseja velikega danskega misleca: Ravnovesje med estetskim in etičnim v izgradnji osebnosti in Ultimat. Prevajalska dela je vodil prof. Cortese, docent na tržaški univerzi, prevajal pa je neposredno iz originalnih rokopisov.

Poleg tega je prevod oskrbel z vrsto kritičnih in zgodovinskih oznak, ki omogočajo italijanskemu bralcu celovit in razčlenjen vpogled v to Kierkegaardovo delo. Dosedanji štiri zvezki so zabeležili dober uspeh, o čemer najbolj zgovorno pričča dejstvo, da so bili nekateri zvezki že razprodani in so jih morali zato ponatisniti.

O Sörenu Kierkegaardu in njegovem poglavitnem delu bodo - poleg prevajalca in urednika Alessandra Corteseja - spregovorili prof. Leonardo Verga, docent filozofije morale na univerzi v Parmi in prof. Giancarlo Gaeta, docent na univerzi v Parmi in svetovalec založniške hiše Adelphi.

Jutri tradicionalna prireditev v Mariboru Festival narečnih popevk

V Mariboru bo jutri na sporedu 22. festival narečnih popevk, ki ga v dvorani Tabor prireja Radio Maribor. Odziv na to že tradicionalno prireditev je bil letos res izjemen; ocenjevalna komisija je imela zato težko delo za določitev tistih 16 pesmi, ki bodo v soboto tekmovala za lovriko najboljše narečne popevke.

Radio Maribor se je letos prvič lotil organizacije tega zahtevnega in obsežnega festivala. Ta radijska hiša je v zadnjih letih naredila velik korak v svojem razvoju, v programskem, predvsem pa v tehničnem pogledu. kar se je poznalo tudi pri populariziranju slovenske narečne pesmi. Za prijetno vzdušje bo na festivalu poskrbel

festivalski orkester, ki ga bo vodil Edvard Holnathaner, festivalski večer pa bosta vodila Ida Baš in Vinko Šimek.

Najboljšim popevkam bodo podelili nagrade: gledalci bodo v dvorani izbrali svoje ljubljence, glasovali pa bodo tudi poslušalci slovenskih radijskih postaj.

Narečne popevke bodo izvajali: sestre Potrč, Dragica Balek, Neva Pipan-Kores in skupina Unior, duo Kora, Ivek Baranja, ansambel Tonija Savnika, Ivo Mojzer, Franja Paulin, Milan Hribar, Jože Kobler, Edvin Fliser, Nace Junkar, Zvozne Kumar in Dušan Matjac, ansambel Obvezna smer, ansambel 12. nasprotje in Branka Kraner.

Pevka iz Taranta bo pela v klubu Tor Cucherna Tržaški nastop Marielle Nava

Mariella Nava

Mlada italijanska pevka Mariella Nava bo drevi ob 20.30 nastopila v tržaškem klubu Tor Cucherna. Njen nastop spada v okvir turneje, ki jo je začela pred kratkim, da bi široko po Italiji predstavila svojo drugo veliko ploščo, ki nosi naslov Il giorno e la notte (Dan in noč).

Za drugo LP ploščo 26-letne pevke po rodu iz Taranta je vladalo med ljubitelji italijanske avtorske pesmi veliko pričakovanje, predvsem potem ko je bila njena prva velika plošča Per paura o per amore (Iz strahu ali iz ljubezni) na lanskem natečaju Tenco proglašena za najboljši prvenec. Mariella Nava ni le pevka, saj sama tudi piše pesmi in jih spremlja na klavir. V svetu italijanske lahke glasbe se je njeno ime pojavilo pred tremi leti, ko se je Gianni Morandi odločil, da eno od njenih pesmi (Questi figli) vključi v svoj album. Odtlej je bila Mariella Nava deležna velike pozornosti glasbenih izvedencev. Čeprav je po videzu izredno plaha, se Mariella Nava za klavirjem prelevi v magmatsko prekipajočo ustvarjalko, ki s svojim glasom osvaja tudi najbolj zahtevno občinstvo.

SEST TEDNOV ZAPOREDOMA
PRVIČ

DEL ROSSO

PELLICCERIA - KRZMARSTVO
Ul. Mazzini 42 - Tel. 040/768104 - TRST

POPOLNA PRODAJA

ZARADI PRENOVITVE PROSTOROV
nere - lisice - bober - rat mousque
svizec - murmell in kožuhi vseh vrst

S POPUSTI OD **50%** DO **80%**

NUDIMO TUDI PLAČILA NA OBROKE
V nedeljo in ponedeljek odprto!!

obv. občini 22.11.1989

V 2. kolu košarkarskega pokala prvakov Jugoplastika boljša od Philipsa

PHILIPS - JUGOPLASTIKA 73:84 (36:45)

PHILIPS: Aldi, Pittis 20, D'Antoni 5, Cureton 15, Meneghin 3, Riva 30, Montecchi.

JUGOPLASTIKA: Sretenović 3, Perasović 9, Pavičević 2, Kukoč 10, Sobin 6, Savić 12, Ivanović 21, Radja 21.

SODNIKA: Rigas (Gr.) in Ballestres (Sp.); PM: Philips 22:31, Jugoplastika 15:19; PON: Savić (32), Meneghin (34); 3 TOČKE: Pittis 1:2, D'Antoni 0:3, Riva 2:5, Montecchi 0:1, Sretenović 1:3, Perasović 1:1, Kukoč 1:5, Ivanović 2:2, GLEDALCEV: 6.500.

MILAN — Milanski Philips je sinoči napravil to, kar je iztržil prejšnji teden na Nizozemskem. Proti Jugoplastiki je bil vseskozi v zaostanku (enkrat samkrat, nekaj po polovici prvega polčasa, je izenačil), poznała pa se je zlasti od sotnost McAdooja, tako v napadu kot v obrambi.

Philips ni nikoli dajal vtisa, da bo lahko prišel do zmage, niti v trenutku, ko je res dal vse od sebe (bilo je to sredi 1. in sredi 2. polčasa). Spličani so ga z izredno lahkoto spet potisnili nazaj. Jugoplastika se je izkazala z izredno kolektivno igro, bila je boljša v metu iz daljine in pod košema in je tudi povsem zaslužno zmagala.

OSTALI IZIDI: Lech - Makabi 73:86, Limoges - Den Helder 112:80, Barcelona - Aris 90:56.

LESTVICA: Limoges in Jugoplastika 4, Barcelona, Makabi, Philips in Aris 2, Lech in Den Helder 0.

PRIHODNJE KOLO (3. in 4. 1.): Makabi - Den Helder, Barcelona - Lech, Jugoplastika - Limoges, Aris - Philips.

Danes žrebanje za evropske pokale

RIM — V Zürichu bodo danes izžrebali četrtfinalne pare v evropskih nogometnih pokalih. Koprška televizija bo dogodku posvetila 50-minutno odjajo, ki se bo pričela ob 11.50.

Tekme Italija-ZDA ne bo

RIM — Nogometna zveza ZDA je uradno zaprosila, da bi odložili prijateljsko srečanje Italija-ZDA, ki bi ga morali odigrati 28. marca prihodnjega leta. Reprezentanci Italije in ZDA sta namreč v isti finalni skupini na »mundialu« in se bosta pomerila 14. junija v Rimu. Prijateljsko tekmo naj bi odigrali po svetovnem prvenstvu.

Totocalcio: še naprej najmanj po dva stolpca

RIM — Pri Totocalciu zaenkrat ne bo novosti. Še vedno bo treba odigrati

najmanj dva stolpca. Te dni so namreč krožile govorice, da bo treba odigrati najmanj štiri stolpce, pri CONI pa so to zanimali.

Egipčanski nogometaši brez skrbi na »mundial«

KAIRO — Egipčanske nogometne kroge je že pošteno skrbelo, kako bodo krili nastop svoje reprezentance na »mundialu«. Sedaj pa so si oddahnili. Egipčanski bogataš Ahmed El Mokaddem, ki že dvajset let živi v Londonu, se je ponudil, da bo kril vse stroške reprezentance. Poleg tega je pripravljen prispevati tudi za letalske prevoze za navijače, da se ne bi igralci čutili »osamljeni«. Očitno ne ve, da je v Italiji že toliko Egipčanov, da bi z njimi napolnili nekaj stadionov.

Kot po olju prodaja vstopnic za »mundial«

RIM — Organizatorji »mundiala« si lahko manejo roke. Doslej so namreč prodali več kot 90% vstopnic in skupaj s tistimi, ki so bile na razpolago v tujini, vnovčili več kot 70 milijard lir. Vstopnice za finalno tekmo v Rimu bodo na prodajo v začetku prihodnjega leta.

Med ZRN in Švedsko Danes za Davisov pokal

Korejska delegacija v naši deželi

VIDEM — V Videm je včeraj dopotovala delegacija Južne Koreje, katere nogometna reprezentanca bo prav v Vidmu odigrala dve tekmi »mundiala«, in sicer proti Španiji in Urugvaju. Delegacija si je ogledala videmski stadion, nakar je tudi v spremstvu predsednika Pro Gorizie krenila v Gorico, kjer se je srečala z županom Scaranom in s predsednikom Pokrajine Criscijem. Ogledala si je tudi stadion na Rojcah in nekaj hotelov. Verjetno bo prav v Gorici ali v Lignanu odigrala nekaj treninga tekem pred pričetkom »mundiala«.

Dario Antoni izključen za 6 kol

Najhujšo kazen je nogometna disciplinska komisija tokrat naložila igralcu Primorja Dariu Antoniju: zaradi 4. opomina bo počival eno kolo, ker naj bi pljunil, žalil in skušal napasti stranskega sodnika pa še za pet kol. Za eno kolo sta bila izključena še Antonijeva klubska tovariša Gianfranco Milani in Maurizio Savarin. Ekipa pa ne bosta mogla spremljati Darko Kralj (Primorac), in sicer do 20. t. m., ter Walter Ferluga (Primorje) do 6. 1. 1990.

Vse več žrtev padcev Danes moški smuk za SP

VAL GARDENA (Bocen) — Medtem ko se nadaljujejo polemike zaradi vse številnejših padcev (kriv naj bi bil predvsem umetni sneg, na katerem so hitrosti vse večje, pri čemer je razumljivo vsaka najmanjša napaka lahko usodna), so včeraj opravili poskusne spuste pred današnjim in jutrišnjim smukom za svetovni pokal. Seveda ni šlo brez novih padcev. Žrtev je bil 21-letni Avstrijec Peter Wirnsberger, ki si je zvil koleno in se je »prijazil« Müllerju, Schulerju in Pfaffembichlerju, ki so se poškodovali predvčerajšnjim. Še srečno pa se je končalo za Italijana Vitalinija, katerega so zdravniki odslavili z dvema šivoma na ustnici in bo danes lahko na startu.

Italijani si od današnje tekme veliko obetajo. Zjutraj je namreč najboljši čas dosegel Christian Ghedani iz Cortine (202'81), popoldne pa je bil drugi, 32 stotink sekunde za Hoeffleherjem, tretji je bil Zurbriggen. Soliden je bil tudi Runggaldier (četrtri v prvi vožnji), Sbardellotto pa je dosegel 7. najboljši čas v drugem spustu (v 1. je bil 19).

Jasno pa je bilo videti, da je marsikateri tekmovalac taktiziral in je hranil moči za danes, ko se bo tekma pričela ob 12.45.

Jutri v Milanu predstavitve »Gira«

MILAN — Predstavitve 73. kolesarske dirke po Italiji bo jutri v Milanu. Začetek slovesnosti bo ob 16. uri, prenašala pa jo bo tudi italijanska televizija po 1. sporedu.

Rešili Scholza

BERLIN — Najboljši nemški povojni boksar, 59-letni »Bubi« Scholz, je poskusil samomor, vendar so ga rešili. Scholz, ki se je vdajal alkoholu, si je prerazal žile. Njegova zgodba je podobna Monzonovi: leta 1984 je v pijanosti umoril ženo in je bil obsojen na tri leta zapor. V prihodnjih mesecih Scholz (bivši evropski prvak v srednji in srednjetežki kategoriji) moral iti v Hollywood, kjer naj bi posnel film o svojem življenju.

V moškem odbojarskem prvenstvu under 18 Olympia pokrajinski prvak

Uspešnost goriške mladinske odbojke se nadaljuje. Številnim pokrajinskim in deželnim naslovom, ki so jih

ga je letos dosegla šesterka goriške Olympie.

Jakopičevi varovanci so si namreč že v predzadnjem kolu z zmago proti San Luigi zagotovili pokrajinski naslov, kar prča o kakovosti te postave, ki je doslej beležila le zmage. Da je moštvo solidno prča tudi dejstvo, da nekateri igralci že nastopajo s člansko postavo v prvenstvu C-2 lige in to kar uspešno.

V zadnjem kolu bodo goriški odbojkarji pred domačim občinstvom srečali »bratrance« Soče, ki si je že zagotovila 2. mesto v tem prvenstvu, kar še potrjuje kakovost naših odbojarskih ekip.

Postavo, ki je osvojila naslov pokrajinskega prvaka sestavljajo: Damjan Dornik, Peter Černic, Ivo Cotič, Massimo Belloni, Štefan Bensa, Dimitrij Brajnik, Boris Sfiligoj, Jurij Hlede in Janez Terpin.

Na sliki postava Olympie under 18 s trenerjem Vojkom Jakopičem in pomožnim Dariom Maražem.

naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Začelo se je tudi to prvenstvo, ki šteje dvanajst ekip, med temi sta dve slovenski: Agorest in Soča. V prvem kolu je Soča po petih setih prepustila nasprotnicam izkupiček, Agorestina tekma pa je bila preložena na 29. t. m.

IZIDI 1. KOLA: Azzurra - Soča 3:2, Farra - Libertas Cormons 2:3, Libertas Capriva - ACLI Ronchi 1:3, Mossa - Grado 3:0, Fincantieri - Villesse 3:0.

LESTVICA: ACLI Ronchi, Azzurra, Fincantieri, Libertas Cormons in Mossa 2, Soča, Agorest, Corridoni, Farra, Grado, Libertas Capriva in Villesse 0.

UNDER 18 ŽENSKE

A SKUPINA

V tej skupini so igralke Agoresta zopet prišle do točk, derbi kola pa je bila tekma med Farro in Fincantierjem. Obe ekipi sta imeli enako število točk, sedaj pa je le Fincantieri za petami Mossi. V devetem kolu sta Mossa in Fincantieri zmagala, Agorest in Farra pa bosta igrali kasneje. Do konca prvenstva manjka le še ena tekma, prav v tej pa se bo Mossa srečala s Farro, ki ima možnost, da zmaga. V tem primeru bi dve ekipi zasedli prvo mesto z enakim številom točk.

IZIDI 8. KOLA: S. Luigi - Agorest 0:3, Farra - Fincantieri 0:3, Libertas Gorizia - Mossa 1:3.

IZIDI 9. KOLA: Mossa - S. Luigi 3:0, Fincantieri - Libertas Gorizia 3:0. Tekma med Agorestom in Farro bo na sporedu 18. t. m. v Kulturnem domu.

LESTVICA: Mossa 16, Fincantieri 14, Farra 10, Agorest 8, Libertas Gorizia in S. Luigi 2.

B SKUPINA

V devetem kolu so odigrali le tekmo med Sočo in Torriano, ACLI Ronchi in Villacher Bier se bosta srečali kasneje. Soča je zmagala in odnesla zlata vredni točki, saj je premagala neposredno nasprotnico za drugo mesto. Na najvišji stopnički ostaja Villacher Bier. V zadnjem kolu bo prav Villacher Bier počival, Soča se bo pomerila z Azzurro in če ne bo podcenjevala italijanskih odbojkaric, bi morala gladko zmagati. Torriana pa se bo pomerila z ACLIjem iz Ronk, ki ima tudi

osem točk in se bo na vse kriplje boril za najvišjo uvrstitev.

IZIDI 9. KOLA: Soča - Torriana 3:0, LESTVICA: Villacher Bier 10, Soča, ACLI Ronchi in Torriana 8, Azzurra 0.

UNDER 18 MOŠKI

Slovenska odbojka si je v tem prvenstvu zagotovila pokrajinskega prvaka. To je ekipa goriške Olympie, ki si je z zmago v 8. kolu že predčasno zagotovila naslov.

IZIDI 8. KOLA: Olympia - Turriaco 3:1, Soča - Armonia e salute 3:0, ACLI Ronchi - S. Luigi 3:0.

IZIDI 9. KOLA: S. Luigi - Olympia 0:3, Armonia e salute - ACLI Ronchi 3:2, Turriaco in Soča se bosta pomerila 15. t. m.

LESTVICA: Olympia 18, Soča Sobema 12, Armonie e Salute 8, ACLI Ronchi in S. Luigi 6, Turriaco 2. Soča in Turriaco imata tekmo manj.

UNDER 16 ŽENSKE

Ker se je prijavilo kar petnajst ekip, je odbojarska zveza razdelila prvenstvo na dve skupini. V A skupini od slovenskih ekip nastopa Soča, v B skupini pa Agorest in Olympia. Prvi del prvenstva v obeh skupinah bo trajal do polovice marca, nato bodo na vrsti finalna srečanja za pokrajinski naslov.

A SKUPINA

V prvem kolu je Soča kar v gosteh odpravila Libertas iz Gorice in daje upati, da resno razmišlja o visoki uvrstitvi.

IZIDI 1. KOLA: Lucinico - Grado 3:1, Fincantieri - Villacher Bier 3:0, Libertas Gorizia - Soča 0:3, Libertas Capriva - Torriana 0:3.

LESTVICA: Soča, Fincantieri, Lucinico in Torriana 2, Grado, Libertas Gorizia, Libertas Capriva in Villacher Bier 0.

B SKUPINA

V tej skupini je od slovenskih ekip zmagala le Olympia, Agorest pa je gladko prepustil točki Pierisu.

IZIDI 1. KOLA: Libertas Villesse - Olympia 2:3, Agorest - Pieris 0:3, Fincantieri - Lucinico 3:1. Počivala je Farra.

LESTVICA: Olympia, Fincantieri in Pieris 2, Agorest, Lucinico, Villesse in Farra 0.

UNDER 13 ŽENSKE

Najvažnejšo tekmo kola so odložili. Srečanje med Olympio in Intrepido je bilo zelo pomembno, saj bi odločalo, komu pripada drugo mesto. Dom Robo je pospravil dve točki, Soča pa si je zagotovila set.

IZIDI 5. KOLA: Pro Romans - Soča 2:1, ACLI Ronchi - Dom Robo 1:2, Sagrado - Torriana 3:0, Staranzano - Pieris 3:0.

LESTVICA: Sagrado 14, Olympia in Intrepido 10, ACLI Ronchi 9, Dom Robo in Pro Romans 7, Torriana in Soča 4, Staranzano 3, Pieris 1. (MJ)

obvestila

SKD BRDINA

obvešča, da se danes, 15. t. m., prične redna predsmučarska telovadba v telovadnici v Repnu od 20. do 21. ure. Vpisovanje pred začetkom telovadbe oz. na sedežu ob ponedeljkih od 19. do 21. ure.

NAMIZNOTENIŠKA KOMISIJA ZSSDI

prireja 23. t. m. namiznoteniški turnir za osnovne in nižje srednje šole ter rekreacijski turnir za člane slovenskih športnih društev, ki v letošnji sezoni niso nastopili na uradnih tekmovanjih. Prijave sprejema urad ZSSDI, v Ul. sv. Frančiška 20, od 8. do 14. ure do vključno 18. t. m.

SK DEVIN

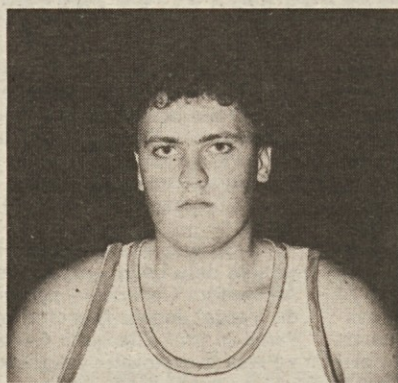
obvešča, da bo priredil 7., 14., 21. in 28. januarja 1990 smučarske izlete z avtobusom na razna smučišča. Cene: štiri prevozi 55.000 lir, en prevoz 15.000 lir, samo tečaj pa 40.000 lir. Informacije in vpisovanje v večernih urah na št. 200236.

SPDT

prireja tudi letos smučarski tečaj za člane SPDT, in sicer za začetnike in tiste, ki že znajo smučati. Tečaji bodo v Ravasclettu oz. na Zoncolanu ob nedeljah 14., 21. in 28. januarja ter 4. februarja 1990. Vpisovanje je na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.) vsak ponedeljek od 19. do 21. ure do 18. decembra vključno ter jutri, 15. decembra, od 19. do 21. ure in v soboto, 16. 12., od 10. do 14. ure. Vse informacije pri načelniku smučarskega odseka Pavlu Fachinu (tel. 742488).

danes igra za vas - danes igra za vas

Ivan Lesizza

Dosedanja košarkarska pot Ivana Lesizze (letnik 1971) je razpeta med nastopanjem za matično društvo Sokol in združeno ekipo Jadran, za katero je nastopal v kategorijah propaganda in kadeti, zdaj pa igra za ekipo mladincev. Bil je tudi večkrat član kadetske reprezentance ZSSDI. Pri Sokolu je bil do lani tudi pomočnik trenerja pri kadetih. Aktivno sodeluje tudi pri nabrežinskem KD Gruđen kot poročevalec mladinskega odseka. Prejšnji teden je Peter Brumen pravilno napovedal devet izidov.

konjske dirke - konjske dirke

Če ne bo zagalopiral na začetku bo na dirki v Rimu nemara zmagal Gravin (X), ki ga vodi odlični Vivaldo Baldi. Od skupine 1 naj omenimo Fiorana, ki je v odlični formi. Pozor na konja Fosco d'Assia (2), ki je dober šprinter in se lahko prebije v ospredje tusi iz druge vrste.

V Milanu je favorit Ettore Mas (1). Če bo zdržal do konca je lahko nevaren tudi Going del Pino (X). Drin Doc (2) se je prejšnjič izkazal.

V Palermo bi lahko zmagal Funaro (X), nedavni zmagovalac podobne sheme. Opozoriti velja na konja Goldmine (1), preseneti lahko Glemmod (2).

V Firenca je favorit Govi del Pino (X), razen če ne bo pretilaval na startu. Greco Lun (1) je zelo soliden, Foster (2) pa bo med protagonisti, če bo brž prevzel vodstvo.

V Tarantu je favorit Bisliante (X), ki je znan po spretnosti na startu. Nič slabši pa ni Elgadi (2), ki je povrhu še v dobri formi. Omembno si zasluži dobro voden Frastanz (1).

V Padovi bi moral prednjačiti Faemond (2). Kljub temu da štarta v drugi

vrsti se bo za zmago lahko potegoval tudi Erbusco (X). Preseneti lahko Dolfuss (2), ki bo štartal z najugodnejšo številko.

DIRKA TRIS

V Rimu bo na startu 21 konj. Naši favoriti: št. 7 Dubspig Mo; št. 13. Ettore Mas; št. 16 Ego d'Assia. Za sistemiste: št. 21 Enio Montecceco; št. 11 Fortissimo LF; št. 14 Fire Black.

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	X
drugi	1 2
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	2
drugi	2 X

Jutri s štartom v Gorici ob 7. uri Rally Briških gričev

Jutri zjutraj ob 7.01 bo na štartnem odru pred sedežem ACI v Gorici začetek pete izvedbe mednarodnega rallyja »Briških gričev«, ki šteje za prvenstvo Triveneta in Furlanije-Juljske krajine. Dirke ob meji, ki jo prireja društvo Gorizia Corse in AMD Nova Gorica, glavna pokrovitelja pa sta goriška Kmečka banka in trdka Prestiauto, se bo predvidoma udeležilo okrog 80 posadk.

Že danes bodo pri goriški Pneus Gorizia (od 16. do 21. ure) na vozilih opravili tehnični in športni pregled. Po jutrišnjem štartu bo prvi zbor v Zagraju, prva posebna vožnja »Martinsčina« (3,9 km) pa bo na progi v reber, ki so jo v zadnjih letih opustili, a bo aprila znova v koledarju deželnih dirk. Mejo bodo nato udeleženci prekoračili na prehodu na Škabrijelovi ulici. Ob 8.26 se bo začela druga posebna vožnja »Ravnica« (5,1 km). Proga je le delno po asfaltu, še posebej privlačen pa bo hitri konec po beli cesti. Ob 9.01 bo pričetek tretje posebne

vožnje »Predmeja« (10 km) s štartom v Lokvah. To bo najdaljši in hkrati najbolj zahteven odsek proge. Tekmovalci se bodo povzpeli do nadmorske višine 1.100 m, nato pa se bodo podali navzdol po povratnih ovinkih na neasfaltirani cesti. Posebna vožnja »Lipa« se bo pričela ob 9.52 (6,4 km) in je zaradi ozkih ovinkov zahtevna predvsem s tehničnega vidika. Ob 10.45 bo začetek posebne vožnje »Novelo« (6,25 km) s štartom v Renčah. Posadke se bodo nato podale na zbor v Novo Gorico, progo na jugoslovanski strani pa bodo obdelali še dvakrat. Prvo vozilo naj bi na cilj v Gorico prispelo ob 19.57.

Kot prvi bo štartal mednarodni pilot Zangheri na delti sk. N, za njim pa Aguzzoni na delti sk. A in Mattiolj na mazdi 323 4wd sk. A.

Lestvice bodo objavili zvečer ob 22.30, nagrajevanje pa bo v nedeljo ob 17. uri. Tiskovna urada bosta delovala v hotelu Internazionale v Gorici in hotelu Delta v Novi Gorici.

Jutri v domačem srečanju s povprečno ekipo Arte Za Bor Radenska je zmaga nujna

Borovcem se verjetno jutri ponuja ena od zadnjih možnosti, da se rešijo pred izpadom v nižjo ligo. V 12. kolu bodo namreč na domačem igrišču igrali proti goriškemu Arteju, ki ima šest točk na lestvici, to je štiri več od borovcev.

»Na teh štirih domačih tekmah smo planirali, da naj bi osvojili šest točk. Doslej smo že odigrali dve tekmami proti Roncadam in tržiškemu PON. V obeh tekmah pa smo izgubili. Zato je seveda nujno, da premagamo Arte,« je pred jutrišnjo tekmo dejal Borov trener Andrej Žagar.

Naloga pa seveda ne bo lahka, saj se tudi Goričani borijo pred izpadom...

»Vsi se zavedamo, da nas čaka težka naloga. Vsi pa tudi upamo, da se nam bo končno odprlo, to je, da bomo zaigrali, kot znamo, kajti se tudi zavedamo, da vsi dosednji nasprotniki, razen redkih izjem, niso bili nepremagljivi. Nasprotno! Pa vendar smo doslej zbrali le dve točki.«

Že v Nervesi je igral tudi Bruno Kneipp, ki je že sklenil, da ne bo več igral v četrtoligaški konkurenci, pa je naposled želel pomagati svojemu moštvu. Kako se je Bruno vključil v ekipo?

»Seveda je poteklo premalo časa, da bi se Bruno povsem vključil v moštvo, predvsem glede skupne igre. Že v Nervesi pa se je poznala njegova prisotnost, saj pomeni Bruno za soigralce predvsem spodbuda v igri, avtoriteto in izkušnost. Od njega seveda vsi veliko pričakujemo,« je še dodal Žagar.

V Borovem taboru so vsi (razen seveda poškodovanega Petra Ažmana) zdravi in vestno trenirajo.

Srečanje Bor Radenska - Arte Gorica bo jutri v telovadnici doma Ervatti na Proseku s pričetkom ob 18.30. (bl)

Lažja naloga za Cicibono in Kontovel

Cicibona in Kontovel bosta v tem kolu pred lažjo nalogo, saj bosta igrala proti ekipama, ki sta z dvema točkama

na spodnjem delu lestvice, proti Fiammi oziroma Radioquattro.

Odvč je, da spet posvarimo naše, da je vsako podcenjevanje nasprotnika lahko zelo nevarno in da je treba zbrano igrati od samega začetka.

To kolo bi lahko bilo ugodno za Kontovelce, ki bi se v primeru poraza vodilnega CGI iz Milja na nevarnem igrišču Scoglietta povzpeli na prvo mesto lestvice.

Domovci pa s favoritom

Domovci bodo jutri pred težko nalogo, saj bodo igrali v gosteh pri močni peterki Corridonia Il Lume, ki je v treh srečanjih dvakrat zmagal.

Cisto obraten je položaj Brumnovih varovancev, ki so v prvih petih kolih izbojevali zmago le v uvodnem kolu. Jutri jim bo trda predla, če ne bodo odločneje zaigrali v obrambi in predvsem v napadu. Srečanje med Corridonijem Il Lume in Domom Gometal bo v občinski telovadnici v Redipuglii ob 18. uri. (af)

Dijaki čez drn in strn Uspeh Corsijeve

V Gorici je bilo pokrajinsko dijaško prvenstvo v teku čez drn in strn, katerega so se udeležile tudi dijakinje naših slovenskih višjih šol. Najbolje se je izkazala predstavnica učiteljskega S. Gregorčič Adrijana Corsi, ki je dosegla 3. mesto in za las zamudila nastop na deželni finalu.

V kategoriji mladink so ob Corsijevi tekmovali še Monica Carrara (16. mesto — sola Žiga Zois), Mara Černic (20. — Trubar), Erika Černic (24. — Trubar), Alenka Šorc (30. — Žiga Zois) in Mila Bratina (31. — Gregorčič). V ekipni konkurenci je bilo učiteljske »Gregorčič« 7., 8. licej »licej« Trubar, 9. pa »Zois«.

Med juniorami je Lucija Valentincič (Gregorčič) zasedla 13. mesto, Barbara Favretto (Cankar) je bila 22., Claudia Chinese (Cankar) pa 28. V ekipni konkurenci je bil »Cankar« deveti.

Pljuča in šport

V sejni dvorani šole za bolničarje v Trzinu (Ul. Galvani) bo od 8.30 jutri zanimiv simpozij o športni medicini na temo »Pljuča in šport«, ki ga prireja občina Trzin ob sodelovanju z medicinsko univerzo v Trstu in Deželno upravo.

V 2. kolu Trofeje Jadran je za presenečenje poskrbel Breg

Mali minikošarkarji Poleta in Sokola s trenerjema Žiberno in Burgerjem med prvim kolom v Repnu (Foto Magajna)

Po drugem kolu Trofeje Jadran v minibasketu za letnike 1978 in mlajše je samo Bor ostal nepremagan na vrhu lestvice.

Borovci so namreč v nedeljo na 1. maju povsem zaslužen premagali moštvo Poleta, osvojili so drugi zaporedni par točk in tako ohranili vodstvo na lestvici. Najzaslužnejša za Borovo zmago sta predvsem Perkovič in Jagodic, medtem ko se je pri poletovcih predvsem izkazal Robert Ghenardi.

Za veliko presenečenje tega drugega kola je nedvomno poskrbel Breg, ki je premagal kar favorizirano moštvo Kontovela. Brežani so si prislužili zmago predvsem zaradi boljše skupinske igre, medtem ko je pri Kontovelu vso breme igre nosil Boštjan Starc, ki je bil z 19 točkami najboljši strellec srečanja.

Tretja tekma med Domom in Sokolom je v prvih treh četrtinah potekala v znamenju premoči domovcev, v zadnji četrtini pa se je v nabrežinskem moštvu razigral Paulina. Domovci pa so imeli že tako visoko prednost, da njihova zmaga ni bila več v dvomu. Goriški predstavniki pa so že v tem, drugem kolu pokazali

velik napredek, kar je seveda za Domovo košarko nasploh še kako spodbudno. (bl)

IZIDI 2. KOLA

BOR - POLET 45:36
BOR: L. kafol, D. Štokelj 4, A. Kafol 2, N. Štokelj 2, Baitz 6, Perkovič 14, Jagodic 17.

POLET: Milič, Brundula, Genardi 8, I. Lakovič 6, Košuta 2, Petaros 6, Fonda, Senica 8, Taučer 4, E. lakovič 2.
SODNIK: J. Mahnič.

BREG - KONTOVEL 36:32
BREG: Gigante, Kocjančič, Stefančič 10, Cova 2, Slavec 12, Metlika, Zobin, Lista 12, Žerjal.

KONTOVEL: Drasič 5, Doria, Grilanc, Kralj, Puntar 2, Čikič, Suštaršič 2, Bukovec 4, Semec, Bogatec, STarc 19, Budin.
SODNIK: V. Žiberna.

DOM - SOKOL 29:22
DOM: G. Devetak 2, Cej 8, P. Devetak 4, Mužič 7, Cozucoli, Sosol, Kovi, Primožič 4, Morgut 4, Komauli.

SODNIK: O. Pregarc.
LESTVICA: Bor 4; Breg, Dom, Kontovel in Polet 2; Sokol 0.
PRIHODNJE KOLO: Kontovel - Sokol; Bor - Dom; Breg - Polet.

NOV INDUSTRIJSKI OBRAT ZA URARSTVO IN ZLATARSTVO

nevar system s.r.l.

34148 TRST

Ul. Flavia 21 (Ul. Follatoio 8)

Tel. (040) 818075

NEVAR S. R. L.

Ul. Maiolica 15/b

34129 TRST - Tel. (040) 767277

prodaja zlatarskih izdelkov, stroji in oprema za
zlatarje, oprema in materiali za urarje

Nevar 2 s.r.l.

zlatarna - urna

Ul. Roma 11 (vogal Ul. Machiavelli)

34132 TRST - Tel. (040) 362483

prodaja najkakovostnejših zlatarskih izdelkov

SESTAVA STROJEV ZA ZLATARSTVO IN PRAKTIČNO PRIKAZOVANJE ZLATARKEGA DELA

Sestavljanje ur s švicarskimi mehanizmi

**OBIŠČITE NAS IN SPECIALIZIRANO
OSEBJE VAM BO NA RAZPOLAGO**

Že 30 let Tržaška kreditna banka uspešno posluje v mednarodnem prostoru

Na vpadnicah v Trst je na velikih svetlomodrih panojih v treh jezikih, slovenščini, italijanščini in nemščini napisano, da je Tržaška kreditna banka "Banka Alpe - Jadran". Sami od sebe ti napisi označujejo širok prostor, v katerem posluje TKB. Zaradi tega je bilo čisto razumljivo, da smo z vprašanjem o tem širokem poslovnem prostoru začeli naš pogovor s predsednikom upravnega sveta TKB Egonom Krausom in ravnateljem dr. Vitom Svetino.

»Čeprav smo te panoje dali postaviti šele pred kratkim je označba naše banke na njih že nekoliko zastarela. Še posebej takrat, ko ugotavljamo, da so se stvari v Srednji in Vzhodni Evropi v zadnjem letu zelo spremenile, ne samo na političnem, marveč tudi gospodarskem področju. To pa nas seveda bolj zanima. Zaradi tega je naša parola, da smo banka skupnosti dežel Alpe-Jadran, že preozka. Že v preteklosti smo imeli veliko poslov preko meja te skupnosti dežel, sedaj pa to našo aktivnost še stopnjujemo«.

Za pogovor s predsednikom Krausom in ravnateljem dr. Svetino smo se odločili na predvečer praznika 30-letnice poslovanja TKB, ki je bilo in je zelo uspešno. Danes zvečer se bodo bančniki in gospodarstveniki, skupno s številnimi gosti iz italijanskih mest in iz tujine, zbrali v Kulturnem domu, da na primeren način počastijo 30-letnico. Ker za to priložnost pride v Trst od drugod veliko gostov in je v Kulturnem domu malo prostora, bo vstop v Kulturni dom samo z osebnimi vabil.

Tržaška kreditna banka danes z uspehom nadaljuje tradicijo slovenskih in slovanskih bank, ki so v avstrijskih časih poslovale v Trstu, nadaljevale s tem poslovanjem v spremenjenih razmerah po prvi vojni, do tistega trenutka, ko so jih fašisti na razne načine spravili s pozornice in s tem zadali hud udarec tukajšnjemu slovenskemu gospodarstvu. Tržaška kreditna banka nadaljuje delo teh bank. Nekatere so poslovale v omejenem tržaškem okviru, druge, kot npr. Jadranska banka, pa so poslovale na širšem avstroogrskem, jadranskem in balkanskem prostoru. Ta poslovni prostor se je danes razširil.

Tržaška kreditna banka ima stike s približno sto korespondenčnimi bankami v vsem svetu. Največ teh je seveda v Italiji. Veliko poslovnih stikov ima z bankami v Jugoslaviji, v Avstriji, na Madžarskem, v Nemčiji, v ZDA in v Angliji (o njenem poslovanju je pred kratkim poročal tudi ugledni londonski dnevnik The Times). Dobre poslovne stike imajo z bankami na Bolgarskem, v Sovjetski zvezi, na Poljskem, pa še v Kanadi, v Avstraliji ter v vseh evropskih državah. Še zlasti pomembno je dejstvo, da imajo stike s številnimi narodnimi bankami in tudi z najpo-

Predsednik Egon Kraus

membnejšimi poslovnimi bankami na evropskem Vzhodu.

V italijanskem gospodarskem in bančnem svetu TKB velja za banko, ki ima odlične stike ne le z Jugoslavijo, marveč s številnimi drugimi državami na Vzhodu. To tudi zaradi tega, sta povedala predsednik in ravnatelj, ker poslovnim ljudem nudijo tudi takšno servisno službo, da jim povedo kje in kako je mogoče narediti dober posel. Tudi v zvezi s skupnimi investicijami. V Jugoslaviji je nekaj časa v veljavi nov zakon o skupnih vlaganjih. Na Madžarskem so pred kratkim šli še dlje in popolnoma liberalizirali tuje investicije. TKB italijanskim in tudi drugim poslovnim nudi koristne informacije o vsem tem. Ne bomo raz-

krili tajnosti, če povemo, da imajo v teh dneh in tednih vse polno zahtev po tovrstnih informacijah. Velike družbe same analizirajo prostor, v katerem hočejo delovati. Majhna podjetja pa si ne morejo privoščiti lastne službe, zaradi tega iščejo pomoč in nasvete pri drugih.

Tržaška kreditna banka je pričela poslovati pred 30. leti. Najprej se je ukvarjala le s sprejemanjem hranilnih vlog in dajanjem posojil. Kaj kmalu pa se je pričela ukvarjati z zunanje trgovskimi posli. Že takrat je bilo v Trstu veliko slovenskih in italijanskih trgovcev, ki so imeli posle s sosedno Jugoslavijo in tudi z drugimi državami. Dolgo časa se je v teh poslih TKB morala nasloniti na neko drugo banko, ker sama ni imela dovoljenja za poslovanje s tujino. To dovoljenje so dobili šele leta 1976. Od takrat dalje je TKB svoje delovanje lahko še bolj razširila.

Veliko trgovine med Italijo in Jugoslavijo je v zadnjih letih bilo opremljeno upoštevajoč tukajšnje avtonomne račune. V zadnjem času, odkar je jugoslovanska vlada sprostila zunanjo trgovino, upada menjava po obmejnih računih. V TKB so seveda, kot vse druge banke in tudi uvozno-izvozna podjetja, zaradi tega zaskrbljeni. Kraus in Svetina sta mnenja, da bi bilo treba te avtonomne račune kar se da ohraniti. To še zlasti ker se z naglimi koraki bližajo devetdeseta leta. Evropska skupnost se bo še bolj zaprla do zunanjih držav. V trgovini med Zahodno in Vzhodno Evropo bodo

Ravnatelj dr. Vito Svetina

imela prvo besedo velika podjetja, še zlasti nemška. Svoj prostor pa morajo najti tudi mala in srednja podjetja, še zlasti zaradi tega, ker bodo zaradi liberalizacijskih tokov v vzhodnih državah tam zrasla mala podjetja. V ta okvir sodijo tudi naši avtonomni računi, ki so nekaj posebnega v menjavi dežel Evropske skupnosti. Te avtonomne račune velja zaradi tega ohraniti, saj bo gospodarstvo naše dežele od njih tudi v bodoče lahko imelo le korist.

Tržaška kredina banka je slovenska banka, ustanovili so jo slovenski ljudje, da bi koristila slovenskim varčevalcem, posojiljemalcem, poslovnim ljudem. Vsemu temu navkljub pa v TKB ne ločujejo med slovenskim in italijanskim klientom,

vesta povedati predsednik Kraus in ravnatelj Svetina. Prav zaradi tega si je TKB pridobila velik ugled, pridobila veliko klientov, razširila svoje delovanje, odprla dve novi podružnici. Nimajo opravka le s tistimi trgovci, ki delajo v mednarodni trgovini. V njihovih poslovalnicah je vsak dol polno vsakovrstnih klientov. Vršijo menjalno službo in na tem področju imajo med klienti več tržaških menjalnic in trgovcev, ki se s tem ukvarjajo. To je tembolj važno, ker vsak dan prihaja v Trst polno turistov iz sosedne Jugoslavije, ki imajo s seboj polne malhe dinarjev, nemških mark, avstrijskih šilingerov in ameriških dolarjev.

Tudi v Tržaški kreditni banki so uvedli službo prodaje vrednostnih papirjev. To delajo že več let, saj ljudje zelo radi kupujejo državne vrednotice, ki prinašajo lep zaslužek, kot tudi delnice raznih družb. S tem v zvezi sta Svetina in Kraus povedala, da se je TKB tesno povezala, kot delničar, z nekaterimi finančnimi družbami, ki se s tem boljše ukvarjajo. Skupno z Credito Agrario Bresciano so člani milanske družbe SOLOFIN, ki prodaja vrednostne papirje ter upravlja premoženja; dalje tržaške družbe Slataper, ki se posveča borznim transakcijam v Trstu in Milanu, in ki se zanima za ustanavljanje se borze v Ljubljani, Zagrebu in Budimpešti. V Trstu in Gorici sodelujejo v družbi Leasest. Direktno sodelujejo tudi v vrsti drugih bank in finančnih družb v naši deželi in tudi v Italiji.

Njihov ugled v italijanskem bančnem svetu je velik, saj je v eni zadnjih številnih revij La Banca bilo napisano, da so najbolj prodorna banka v Italiji. V zadnjih petih letih so imeli vsakoletni 30-odstotni porast poslovanja. Letos jih je gospodarski tednik Il Mondo postavil na 241. mesto med 1.400 bankami v Italiji (leto prej so bili na 360. mestu) ter na 57. mesto med več kot 150 poslovnimi bankami v Italiji. Kar se trgovine med Italijo in Jugoslavijo tiče so na zelo pomembnem mestu, prav tako na področju menjave po avtonomnih računih.

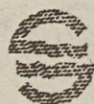
Kakšne so perspektive za njihov nadaljnji razvoj? Svetina in Kraus sta tu bila zelo jasna. Ker so že usmerjeni v zunanjo trgovino z evropskim Vzhodom z zaupanjem gledajo v razvoj dogajanja v teh državah. Še več poslovanja bodo lahko imeli. Da se to lahko uresniči pa so nujne nekatere predpostavke: premoženjsko se morajo okrepiti, dobiti morajo svež kapital; potrebna je kadrovska konsolidacija; samo na tak način bodo lahko reorganizirali poslovanje; težiti morajo k vedno večji učinkovitosti ob optimalni uporabi sodobnih tehnoloških procesov.

Na tak način bodo še bolj utrdili ugled, ki so si s trdim delom pridobili v tukajšnjem slovenskem in italijanskem svetu kot tudi v mednarodnem okolju.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V ITALIJI ZDRUŽENI V BANČNI SEKCIJI SDGZ

ČESTITAJO TRŽAŠKI KREDITNI BANKI
OB NJENI TRIDESETLETNICI
IN JI ŽELIJO NADALJNJIH
POSLOVNIH USPEHOV

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPCINE - TRST

KMEČKO-OBRTNA HRANILNICA
DOBERDOB

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V NABREŽINI

Kmečka banka
Corica

Tridesetletna skrb upraviteljev za razvoj slovenskega gospodarstva

V uvodnem članku na prejšnji strani smo objavili predvsem tiste izjave predsednika upravnega sveta Egona Krausa in ravnatelja dr. Vita Svetine, ki se nanašajo na mednarodno vlogo Tržaške kreditne banke. Na tej strani se želimo zaustaviti ob tukajšnji vlogi edinega slovenskega kreditnega zavoda v Trstu, ki z uspehom nadaljuje delo številnih slovenskih in tudi slovenskih bank, ki so svojčas, do nasilne ukinitve s strani fašistične vlade, delovale v Trstu.

Na naslednjih straneh bodo bralci našli marsikaj zanimivega o preteklem času kot tudi o prizadevanjih za ponovno odprtje slovenskega denarnega zavoda v Trstu. Šele po Londonskem sporazumu je bila za to dana možnost. TKB je začela poslovati v prostorih v Ulici Filzi v Trstu 12. oktobra 1959. Takrat so bili uslužbeni Mario Canciani, ki je vršil vlogo direktorja, Paolo Paoli, Silvij Tavčar in Mirella Urdini Marcusi. V prvi fazi se je bančno poslovanje omejevalo na sprejemanje hranilnih vlog in dajanje posojil.

Poslovanje se je seveda kmalu razširilo na druga področja bančnega poslovanja. V poštov so prihajali razni bančni posli. V prvi vrsti je bilo zanimanje posvečeno trgovinski menjavi z Jugoslavijo. TKB ni še imela dovoljenja za direktno poslovanje s tujino, zaradi tega se je morala posluževati servisov druge banke.

Leta 1976 so delovanje že tako razširili, da so imeli 20 uslužbencev. Tega leta, 1. marca, so dobili dovoljenje za direktno poslovanje s tujino. Takoj so povečali poslovanje in v pičlih petih letih imeli že

toliko poslov, da so podvojili število uslužbencev. Teh je bilo leta 1980 že 39. Pri tem velja seveda povedati, da so že razpolagali s sodobnimi stroji, ki so omogočali veliko več dela.

V kasnejših letih se je njihovo poslovanje širilo. Danes imajo že 110 uslužbencev. Elektronski stroji so najmodernejši. V zadnjem času so nabavili sodobni stroj za obdelovanje podatkov, ki jim bo zelo olajšal delo.

Delo v banki ni več tisto, ki smo ga bili vajeni še pred kakim desetletjem. Banke so postale pravi servis za vse sloje prebivalstva, ki iz leta v leto potrebuje nove servise. Zaradi tega si tudi v TKB prizadevajo dobiti kar se da specializirane uslužbenke. Zaradi zastarelosti šolskega sistema pa iz srednjih šol kot tudi z univerz diplomiranci prihajajo le s šolskim, čestokrat nerealnim znanjem. Zaradi tega so še zlasti v bankah potrebni izpopolnjevalni tečaji. TKB svoje uslužbenke pošilja na take tečaje, ki jih prirejajo specializirane ustanove. Tečaji so večstopenjski. Predsednik upravnega odbora Kraus, ravnatelj Svetina, vsi odborniki in vodilni funkcionarji so prepričani, da je prav v izpopolnjevanju kadrov bodočnost njihovega kreditnega zavoda. V vedno večji konkurenci mednarodnega značaja je specializacija nujno potrebna.

Specializacija pa ni potrebna samo v mednarodnih poslih. Potrebna je tudi na domačem tržišču. Tudi zaradi tega ker TKB stremi za vedno širšo in bolj prodorno prisotnost na domačem tržišču. Leta 1983 so odprli podružnico v Domju, lani

pa v Rojanu. V obeh primerih imajo veliko opravka s trgovci ter obrtniki, z malimi industrijci, tako iz mesta kot s tistimi iz sosednjih občin. V obeh podružnicah, kot tudi v centrali v Ulici Filzi, imajo veliko opravka z navadnimi varčevalci. S tistimi, ki hranijo le del denarja pokojnine, kot s tistimi, ki obračajo večje vsote denarja.

Tržaška kreditna banka pa si prizadeva odpreti podružnice še drugod na Tržaškem, v drugih krajih Furlanije-Juljske krajine (Kraus in Svetina sta izrecno omenila Videm, Čedad in Trbiž) ter tudi v samem središču italijanskega denarnega in finančnega poslovanja.

V prvi vrsti je seveda skrb za gospodarski razvoj tukajšnjega slovenskega prebivalstva. Slovenci očitno zelo skrbimo za štednjo, saj je v vseh slovenskih denarnih zavodih naloženega veliko denarja, pa čeprav je precej slovenskega denarja tudi v drugih tukajšnjih bankah. Tudi naši ljudje se danes ne zadovoljujejo več z navadno hranilno službo. Pridno kupujejo državne vrednotnice in delnice akcijskih družb. Ni mogoče kvantificirati koliko denarja gre v te naložbe.

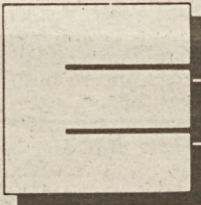
Marsikdaj pa nastajajo težave z investicijami. Kljub številnim delnim ter državnim olajšavam, pri našem človeku velja še vedno pravilo, da se le s težavo zadolži, da modernizira naprave v svojem podjetju. Raje kot da bi se zatekli k ugodnim posojilom naši ljudje pogosto radi čakajo, da bodo sami razpolagali z denarjem, ki ga bodo potrebovali za investicijo, raje kot da bi se zatekli po posojilo k bančnemu podjetju.

Podružnica pri Domju

Podružnica v Rojanu

europaper S.P.A.

- ◆ proizvodnja
- ◆ trgovina
- ◆ oprema in repromateriali za papirno, predelovalno in grafično industrijo

34170 GORICA
Ul. dell'Industria 6

Tel. (0481) 20985 - 21975
Telex 461156 PAPER I
Telefax 0481/21117

TRIMAC s. r. l.

OPČINE

Narodna ul. 124

Tel. (040) 211732

Fax 040/214411

Telex 460405

TEC. MA s. r. l.

OPČINE

Narodna ul. 124

Tel. (040) 214134

Fax. 040/214411

Telex 460405

SK products Corp.
Furniture

Tržaški kreditni banki izražamo: čestitke za 30-letnico
zahvalo za dolgoletno sodelovanje
želje za nadaljnjo krepitev poslovnih odnosov z ZDA

125 Entin Road, CLIFTON - New Jersey - USA

*Čestitkam
ob 30. obletnici*

Tržaške kreditne banke

se pridružuje tudi

 ljubljska banka

Na vodilnih mestih so se vrstili zelo sposobni ljudje

Prizadevnost upraviteljev za uspeh TKB

Več kot dvajset let so tekla prizadevanja po obnovi nekoč cvetočega slovenskega bančništva v Trstu. Ob sklenitvi Londonskega sporazuma je rimska vlada izrazila povoljno mnenje za izdajo dovoljenja za ustanovitev slovenske banke v Trstu. Takoj so stekle priprave za dejansko ustanovitev banke. Glavni pobudniki so bili Jožef Puhelj, Ivan Panjek, odvetnik dr. Angel Kukanja, odvetnik dr. Frane Tončič, dr. Stanko Oblak in Vojko Ferluga.

22. julija 1957 je končno bila ustanovljena delniška družba Banca di Credito di Trieste - Tržaška kreditna banka, z delniško glavnico 600 milijonov lir, od katerih 180 vplačanih.

Ustanovni člani so bili: Karlo Ban, dr. Mario Canciani - Kocjančič, Emil Colja, Ema Colja vd. Tomažič, Gašper Čok, Milan Milič, Vojko Ferluga, dr. Sonja Mašera, Karlo Mikolj, Danilo Nedoh, Andrej Obersnel, dr. Stanko Oblak, Valentin Pregarc, dr. Dorče Sardoč, Stanko Švagelj, Vladimir Švara, Stanko Kosmina, Dušan Košuta, odv. dr. Angel Kukanja, Deziderij Gerzinič.

V letu 1959 so bile urejene vse formalnosti. Družba je odkupila pritlične prostore in prostore v prvem nadstropju nove stavbe v Ulici Fabio Filzi 10. V stavbi, ki je prej stala na istem mestu, so bile pisarne Slovenskega gospodarskega združenja in Kmečke zveze, še prej pa pisarna odvetnika dr. E. Slavika, ki je bil tudi predsednik Političnega društva Edinost.

12. oktobra 1959 je TKB pričela poslovati. Za prvega direktorja je bil imenovan Mario Canciani -

Kocijančič, ki je to funkcijo opravljal eno leto. Od leta 1961 do 1981 je direktorske posle opravljal dr. Žaromir Simonič. Leta 1981 pa je te posle prevzel dr. Vito Svetina, ki jih opravlja še danes. Namestnik ravnatelja je rag. Adrijan Semen.

Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen prvi upravni svet. Za predsednika je bil izvoljen odv. Angel Kukanja, za podpredsednika Boris Race, za tajnika Deziderij Gerzinič. V odbor so bili izvoljeni še Emil Colja, Vojko Fer-

luga, Stanko Kosmina in odv. France Tončič. Isti odborniki so bili potrjeni na naslednjih občnih zborih 13. marca 1960 in 7. aprila 1963. Na občnem zboru 27. 3. 1966 je na podpredsedniškem mestu Borisa Raceta zamenjal dr. Stanko Oblak. Leta 1967 je bil Josip Panjek izvoljen v odbor namesto Deziderija Gerziniča.

Na občnem zboru 29. 3. 1969 je bil odv. Angel Kukanja potrjen na predsedniškem mestu, njegov namestnik je postal Libero Polojaz. Novoizvoljeni odbornik je bil Severin Kuret, potrjeni pa so bili

Colja, Ferluga, Kosmina, Oblak, Panjek in Tončič.

Kukanja, Polojaz, Kuret in Panjek so bili potrjeni na občnem zboru 15. aprila 1972, prvič so bili v odbor izvoljeni Andrej Renar, Stanislav Volčič in Lucijan Volk. Delno je bila spremenjena sestava odbora na občnem zboru 19. aprila 1975, ko je bil za predsednika izvoljen Libero Polojaz, za podpredsednika pa odvetnik dr. Peter Sanzin. Drugi odborniki so bili potrjeni. Člani so na tem občnem zboru odvetnika dr. Angela Kuka-

njo izvolili za častnega predsednika.

Ravnatelj dr. Žaromir Simonič je bil na občnem zboru 15. aprila 1978 izvoljen za podpredsednika. Libero Polojaz je bil potrjen za predsednika. Nova odbornika sta bila Milan Čebulec in Marko Tence. Vsi odborniki so bili potrjeni na občnem zboru 11. 4. 1981. Namesto podpredsednika Simoniča je bil na njegovo mesto 24. 4. 1982 izvoljen Egon Kraus.

Egon Kraus je bil na občnem zboru 28. aprila 1984 izvoljen za predsednika upravnega odbora, Milan Čebulec pa za podpredsednika. Na tajniško mesto je bil izvoljen Marko Tence, v odbor so bili prvič izvoljeni inž. Aljoša Vesel, dr. Anton Gašperšič, inž. Drago Milič in Igor Petaros.

Na občnem zboru 29. aprila 1987 je bil za predsednika potrjen Egon Kraus, za podpredsednika je bil izvoljen inž. Aljoša Vesel, za tajnika pa inž. Drago Milič. Potrjena sta bila odbornika Igor Petaros in dr. Anton Gašperšič, prvič sta bila v odbor izvoljena dr. Vito Svetina in Silvij Tavčar. V januarju 1988 je bil Pavel Furlani izvoljen namesto dr. Antona Gašperšiča.

V trenutku, ko proslavljamo 30-letnico Tržaške kreditne banke, nismo mogli in smeli pozabiti na ljudi, ki so jo uspešno vodili in vodijo v vsem tem času, kot tudi tistih ljudi, ki so si prej prizadevali, da bi najprej Zavezniška vojaška uprava, potem pa rimska vlada, izdali dovoljenje za odprtje slovenske banke, ki naj bi nadaljevala plodno delo več slovenskih bank v Trstu v letih pred prvo svetovno vojno in takoj po njej.

Sedanji odborniki in funkcionarji TKB

UVOZ - IZVOZ - PREDSTAVNIŠTVA

Impexport

S.n.c. Košuta D. & B.

TRST

Ulica Cicerone 10

Telefax (040) 362417

Tel. (040) 362414/5/6

Telex 460372

KOIMPEX

IMPORT - EXPORT - PREDSTAVNIŠTVA

34016 OPČINE (Trst) — Ul. Nazionale 51 — Telefon (040) 211424 - 213992
Telex 460250 KOIMPEX I — Telefax (040) 212255

Oprema in stroji za lesno industrijo

ELPRO

ELPRO s.r.l.

UVOZ - IZVOZ

34010 Zgonik (Trst)

Devinščina 21

Tel. (040) 225477 - 225035

Telex 461224

Fax: 040/225232

EDOARDO FURLANI s.p.a.

Tel. (040) 62200 - 65383 — Ul. Milano 25 — TRST

FURLANI TRADING s.r.l.

FRIUL EXPORT s.r.l.

UVOZ - IZVOZ
TRST - VIDEM

Sedež: 34135 Trst - Scala Belvedere 1

Tel. (040) 43713 - 43714 - 411826 - 411827

Telex 460319 FRIEX - Telefax (040) 43073

Filiala: 33100 Videm - Ul. Roma 36

Tel. (0432) 502424 - Fax 503780

Čedad - Ul. de Rubeis 12

ALPEXPORT srl

TRST

Legalni sedež:

Ul. Rossetti 111

Tel. 040/393955

Telex 460371 ALPTS I

Telefax 394022

Filiala:

Gorica - Ul. del Fatti 15

Tel. 0481/533000

Pred 1. vojno bogat razvoj slovanskih bank v Trstu

Mihaela Vošnjaka, železniškega inženirja in državnega poslanca na Dunaju, slovensko zgodovino pisje naziva za očeta slovenskih posojilnic. Po njegovi zaslugi so se slovenske posojilnice v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja razvile v raznih slovanskih deželah, predvsem na Štajerskem, zgledujoč se po češkem zgledu. Na začetku 1883 je Mihael Vošnjak v Celju ustanovil Zvezo slovenskih posojilnic. Vanjo se je vključila tudi komaj nekaj dni prej ustanovljena Goriška ljudska posojilnica, tedaj edini slovenski denarni zavod na Primorskem. Leto dni kasneje so slovenski kmetje v Koprščinu ustanovili svojo posojilnico. Leta 1888 je bilo v Nabrežini ustanovljeno Hranilno in posojilno društvo, ki se je prav tako vključilo v celjsko Zvezo, tedaj edino takšno zvezo na Slovenskem.

Leta 1885 so stekle priprave za ustanovitev Tržaške posojilnice in hranilnice. Pobudniki so izdelali statut, izbrali odbornike, sklicali člane na ustanovni sestanek 21. novembra 1886 v dvorani Slavjanske čitalnice. Na ta sestanek je tržaški poslanec Ivan Nabergoj povabil poslance Mihaela Vošnjaka, Slavojja Jenka in Vekoslava Spinčiča. Da bi bila kreditna zadruga tudi dejansko in juridično ustanovljena je bila potrebna registracija na Tržaškem trgovskem in pomorskem sodišču. Do tega pa ni prišlo iz različnih razlogov. Takratni kronisti so vedeli povedati, da se je predsedniškemu mestu odpovedal predlagani znan tržaški slovenski trgovec, ki je bil tudi podpredsednik trgovske zbornice. Drugi odborniki niso šli v tak bančni podvig brez prej predlagane ugodne osebe. Zaradi tega je bila Tržaška posojilnica in hranilnica dejansko in juridično ustanovljena šele leta 1891. 11. oktobra tistega leta so pobudniki poslali prošnjo na sodišče, to je izdalo odlok 3. novembra (brez tega odloka banke in posojilnice niso mogle poslovati), posojilnica je pričela poslovati 1. decembra 1891. Efektivno stoletnico ustanovitve prve slovenske banke v Trstu bomo torej počastili čez dve leti.

V Trstu sta sicer še prej dve slovenski gospodarski društvi opravljali tudi hranilno-posojilno službo, upoštevajo avstrijski zadrugi zakon iz leta 1873. To sta bili od leta 1880 Gospodarsko društvo v Škedenju in od leta 1883 Obrtniško društvo v Barkovljah. Poslovanje obeh društev je bilo širše, zaradi tega ju ne moremo prištevati med posojilnice, ki so imele opravka izključno z denarnim poslovanjem. Velja pa seveda omeniti to posebnost. Podobnih društev je bilo na Slovenskem več.

Tržaška posojilnica in hranilnica je pričela poslovati v Ulici Molin piccolo 1, v sobi, ki ji jo je odstopilo Delavsko podporno društvo. Že od vsega začetka se je lepo razvila. Zaradi tega se

moramo pri tem vprašati, kakšen bi bil njen razvoj, če bi začela poslovati že leta 1886. V Trstu je takrat bilo že veliko slovanskih trgovcev. Že v prvem desetletju poslovanja si je nabrala toliko denarja, da je lahko zgradila svojo stavbo, ponosni Narodni dom po načrtu v vsem avstrijskem cesarstvu takrat znanega arhitekta Maxa Fabianija. Posojilnica se je v Narodni dom vselila leta 1904. V njem so bili gledališče, dnevnik Edinost, hotel Balkan in še vrsta drugih pisarn in stanovanj. Tu so imela svoje prostore razna slovanska društva.

Slovenski liberalci so leta 1906 ustanovili še eno banko in sicer Trgovsko obrtno zadrugo. Tudi ta se je naglo razvijala. Veliko besedo je imela pri gradnji Ciril-metodovih sol v Trstu.

Slovensko katoliško gibanje je že od srede devetdesetih let ustanovljalo posojilnice v vseh slovanskih deželah. Teh je bilo več sto. Šele leta 1905 je katoličanom uspelo odpreti svoj denarni zavod v Trstu. To je bila Ljudska hranilnica in posojilnica pri Sv. Ivanu, ki je bila tako uspešna, da se je že čez nekaj let preselila v mestno središče.

Trst je tedaj bil najpomembnejše gospodarsko središče v cesarstvu. Pomorstvo in industrija sta mu dajala to podobo. Iz vsega cesarstva so se ljudje priseljevali v Trst. Med temi so bili nekateri zelo podjetni. Dr. Henrik Tuma, goriški politični veljak, je bil prepričan, da bo Trst postal najpomembnejše slovensko in slovansko mesto v cesarstvu. Zaradi tega je ob koncu stoletja prepričal bančnike iz vseh slovanskih dežel ter dva pomembna tržaška slovenska trgovca, Kallistra in Gorjupa, da v Trstu ustanovijo slovensko zasebno banko. Te načrte je prekrizal ljubljanski župan Tavčar, ki je leta bil leta 1900 pobudnik ustanovitve Ljubljanske kreditne banke. Največ denarja in tudi vodilne kadre so dali Čehi praške Živnostenske banke. Ljubljanska kreditna banka je kmalu odprla podružnice v drugih krajih cesarstva, leta 1908 tudi v Trstu in leta 1910 v Gorici, kjer je takrat bankrotirala Trgovsko obrtna zadruga, vodilna slovenska banka v Gorici, ki je zgradila Trgovski dom.

Leta 1905 je bila v Trstu ustanovljena Jadranska banka. Tudi vanjo je prišel češki kapital Živnostenske banke. Ugledne člane si je ta banka pridobila tudi v drugih krajih cesarstva. Kmalu je v gospodarsko najbolj pomembnih mestih odprla podružnice. Jadranska banka je bila banka mednarodnega formata, ukvarjala se je z velikimi denarnimi posli.

Čehi so v Trstu imeli veliko interesov. Zaradi tega so se tudi direktno angažirali na tukajšnjem kreditnem trgu. Ustredni banka čeških sporitelov, po naše Osrednja banka čeških

hranilnic, je podružnico v Trstu odprla leta 1907. Živnostenska banka pa je svojo podružnico v Trstu odprla leta 1910. Čehi so na tak način bili v Trstu direktno prisotni s svojima bankama, posredno pa s svojim kapitalom v Jadranski banki in v podružnici Ljubljanske kreditne banke. Kot zanimivost navedimo dejstvo, da sta tako Ljubljanska kreditna banka kot Živnostenska banka v poletnem času imeli filialke v Gradežu. Tja so na poletne počitnice hodili številni bogati ljudje iz vsega cesarstva, torej tudi iz Češke. Goriški založnik in novinar Andrej Gabršček v Gradežu odprl kiosk, v katerem je prodajal slovanske časopise in knjige.

Prostora za slovansko bančno delovanje pa je v Trstu očitno bilo še in še. Zaradi tega je tu leta 1911 pričela poslovati Narodna posojilnica in hranilnica, leta 1913 pa Splošna hranilnica. Nastajale pa so še številne druge zadruge, ki sicer niso več opravljale kreditne službe, saj je bilo na trgu dovolj bank. Tu so bila tudi zastopstva hrvaških, čeških in drugih slovanskih zavarovalnic. V enem samem članku ni mogoče naštetati vsega tega. Iz lista nja po takratnih tržaških časopisih smo lahko ugotovili, da so vse te banke poslovale z ljudmi raznih narodnosti. Njihove reklamne oglase smo našli v slovenskih, italijanskih ter nemških listih. Najbrž ni mogoče ugotoviti koliko denarja so obračale slovanske banke, tudi zaradi tega, ker so v Trstu poslovale poleg italijanskih in slovanskih tudi nemške ter madžarske banke. "Slovanska nevarnost" pa je bila za Italijane v tem, da so te banke že obračale med tretjino in polovico v Trstu krožečega denarja. O tej bogati zgodovini piše Milan Pahor v knjigi Slovansko denarništvo v Trstu 1880 - 1918, ki jo bodo danes zvečer, ob 19.30, predstavili v foyerju Kulturnega doma v Trstu. Založila jo je Tržaška kreditna banka.

Po prvi vojni so fašisti uničili to bogato in cvetočo gospodarsko dejavnost. Že od vsega začetka so požgali Narodni dom. Delo nekaterih bank so onemogočili. Tiste, ki so imele centralo v drugi državi, so bile prisiljene tržaške podružnice prodati, pa čeprav so pri tem zaslužile. Domače banke so bile sčasoma likvidirane ali pridružene drugim tukajšnjim ali italijanskim bankam. Veliko bi lahko napisali o dogajanju v tistem za nas neugodnem času.

Prilogo pripravil
MARKO WALTRITSCH
Fotografije
MARIO MAGAJNA
in DAVORIN KRIŽMANČIČ

DRAGI ROJAKI V ITALIJI

SLOVENSKE POSOJILNICE - BANK

in ZVEZA BANK Vam želijo

vesel Božič in srečno Novo leto 1990

Če se mudite na avstrijskem Koroškem, se Vam priporočamo za vse bančne posle:

ZVEZA BANK, Celovec, Pavličeva ulica 5-7
Posojilnica-Bank Celovec Bahnhofstraße 1
Posojilnica-Bank Zila, Beljak/Villach, na Ločilu/Hart
Posojilnica-Bank Šentjakob/St. Jakob
Posojilnica-Bank Borovlje/Ferlach
Posojilnica-Bank Škofiče-Hodiše/Schiefeling-Keutschach
Posojilnica-Bank Bilčovs/Ludmannsdorf
Posojilnica-Bank Pliberg/Bleiburg
Posojilnica-Bank Železna Kapla/Eisenkappel
Posojilnica-Bank Podjuna-Dobrla vas/Jauntal-Eberndorf

Tržaški kreditni banki iskreno čestitamo ob njeni 30-letnici in ji želimo obilo poslovnega uspeha

ADRIATRANS

S.r.l.

Zadružna organizacija avtoprevoznikov

KAMIONSKI TERMINAL FERNETIČI

34016 Repentabor (Trst)
Tel. (040) 212328 — Fax (040) 213029

POMORSKA AGENCIJA

Mediterranea

s. a. r. l.

TRST - Ul. Milano 4/1 - Tel. 040/7369

Telex 460087 Medmar I

Telegr. MEDIMARE

Centralsped

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Filiale: MILAN - GORICA - FERNETIČI

Sedež: TRST - Miramarski drevored 3

Telefon: (040) 417831/5 - Telex: 460140 CENTTS I - Telefax: 43903

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, aviopromet, pomorski in kontejnerski prevozi, suhozemski transport

agrar

S.R.L.

IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST

Ul. Valdirivo 19
Tel. (040) 631900, 631846
Telex 460195

JUGOLINIJA

RIJEKA | JUGOSLAVIJA

Redne konvencionalne in kontejnerske linije za:

Bližnji vzhod
Srednji vzhod
Pakistan
Indijo
Bangladeš
Burno

Indonezijo
Daljni vzhod
L.R. Kitajsko
Severno Evropo
Severno, Srednjo in
Južno Ameriko

Agent v Trstu

AGEMAR - Trg Duca degli Abruzzi 1/a
Telefon 363737 - Telex 460059 - Fax 77723

KMETIJSKI OBRAT - AZIENDA AGRICOLA

PAROVEL ZORAN

Mačkolje 81 - DOLINA - Tel. (040) 231908

Parovel - vedno na uslugo potrošnika

LASTNA PROIZVODNJA
olivnega olja - penečega se vina
sortiranega in flaširanega vina.

EDINI ZASTOPNIK LAŠKEGA PIVA
ZA TRŽAŠKO OKOLICO.

PRODAJA: Ul. Petronio 12 - TRST - Tel. 750286

Neuspela prizadevanja Kmečke banke iz Gorice pri ZVU

Poskus odprtja podružnice v Trstu

Slovenske banke v Gorici, ki so bile ustanovljene že pred 1. svetovno vojno, niso padle v roke fašistov, saj le-teh upravitelji teh bank niso sprejeli med svoje člane. Fašisti so seveda delali na tem, da bi jim onemogočili delo in da bi prišlo do njihovega razpusta. Pritiski so bili na dnevnem redu, vendar fašistična oblast ni našla pravičnega razloga, da bi te banke razpustila. Tak razlog so na začetku leta 1928 našli v Zadrudni zvezi v Gorici, ki je bila zabredla v hude težave. Zaradi tega so imenovali komisarja. Takrat so se v težavah znašle vse podeželske posojilnice in zadruge, ki so bile včlanjene v Zadrudno zvezo.

Vendar pa je bil položaj vsake izmed teh goriških bank svojevrsten.

Trgovsko-obrtna zadruha, ustanovljena leta 1897, ki je na začetku stoletja zgradila Trgovski dom, ni več poslovala, saj je bila že iz avstrijskih časov v likvidacijskem postopku. Njeno finančno stanje je bilo zelo slabo in likvidacijski odbor se je skušal reševati iz težav, a brez uspeha. Banka je bila likvidirana sredi tridesetih let.

Prav tako ni poslovala Goriška delavska posojilnica, ki jo je bil leta 1910 ustanovil dr. Henrik Tuma. Ta posojilnica se ni obnesla, ker delavci, ki jih je Tuma skušal privabiti, niso imeli denarja, da bi ga vlagali v to posojilnico. Ta je že po nekaj letih, še pred prvo vojno, prenehala poslovati.

Goriška ljudska posojilnica, ustanovljena že leta 1883, je normalno poslovala do leta 1941, ko so jo člani razpustili, šele potem ko so prodali vse njeno imetje. Sem so sodile tri šolske stavbe v ulicah Croce ter Randaccio (Šolski dom, Novi dom in Mali dom), ki so bile svojčas last družstva Šolski dom.

Centralna posojilnica, ustanovljena leta 1899, glavna banka goriških slovenskih katoličanov, je bila razpuščena leta 1934. Njene posle je v glavnem prevzela Banca Cattolica del Veneto.

Ljubljanska kreditna banka - goriška podružnica, je, podobno kot tržaška podružnica, normalno poslovala do konca dvajsetih let. Fašisti so pritiskali, da bi ti dve podružnici kupila kakšna italijanska banka. Do tega je tudi prišlo. Ljubljanska kreditna banka je obe podružnici prodala italijanski Banca Nazionale del Lavoro e della Cooperazione. Pri tem je, kot je razvidno iz zapisnikov upravnega odbora LKB, nekaj tudi zaslužila. Pod-

ružnici BNL v Gorici in Trstu sta bili odprti leta 1929.

V Gorici je torej normalno poslovala le Kmečka banka, ustanovljena v letu 1908. Čeprav je imela nad 1.000 članov, je bilo njeno poslovanje omejeno na sprejemanje hranilnih vlog in dajanje posojil. Ni imela lastne stavbe. Zaradi tega so fašisti njeno delo prezrli, ostala je pri življenju.

Kmečka banka je bila, če izvzamemo podeželske posojilnice, edina banka poslujoča v mestu. Po drugi svetovni vojni je nadaljevala z delom in ga tudi razširila, saj se je takrat razvila trgovina med našo deželo in obmejnimi jugoslovanskimi kraji.

V Trstu ni bilo več slovenske banke. Dovoljenja za odprtje nove banke ali obnovitev katere od tistih, ki so poslovale pred fašizmom, ni bilo. Zaradi tega so goriški upravitelji Kmečke banke, tudi v soglasju s tržaškimi poslovnimi ljudmi, že v času Zavezniške vojaške uprave, poskusili, da bi odprli podružnico v Trstu.

Na skupni seji upravnega sveta in nadzorništva Kmečke banke 3. marca 1946 so bili prisotni Ivan Saunig, dr. Joško Jakončič, dr. Karlo Rutar, Ivan Rijavec, Janko Brajnik, Stanislav Obljubek, Božidar Saunig in Anton Podgornik. Sprejeli so sklep, da se odpre podružnica v Trstu, ki bo poslovala s sledečim nazivom: "Kmečka banka, registrirana zadruha z omejeno zavezo v Gorici - Podružnica Trst". Predlog je dal podpredsednik dr. Joško Jakončič. Andreja Perka, bivačočega v Trstu, Ul. Nizza 4, so pooblastili, da ukrene vse potrebno, da pride do ustanovitve te podružnice. Perka so na naslednji seji načelstva in nadzorništva, ki je bila 12. junija 1946, imenovali za ravnatelja tržaške podružnice. Istočasno so imenovali tudi prokurista tržaške podružnice v osebi Josa Puhlja.

Začetni postopek seveda ni bil lahek in enostaven in tudi ni privedel do končnega uspeha. Več je bilo poskusov za otvoritev podružnice Kmečke banke v Trstu. 9. avgusta 1946 sta dr. Jakončič in Rijavec poslala šefu finančnemu oficirju 13. korpusa (Chief finance officer 13. Corps) v Trstu naslednje pismo:

Podpisana Kmečka banka v Gorici si dovoljuje prositi visoko Zavezniško vojaško upravo cone A Julijske Benečije za dovoljenje, odpreti svojo podružnico v Trstu, za kar obstojajo naslednji tehnični razlogi.

Kmečka banka je star in sedaj edini finančni zavod cone A, čigar uprava je bila in je v slovenskih rokah

in čigar klienti so skoraj izključno samo Slovenci. Svoječasno je bilo na ozemlju, ki je sedaj označeno s cono A Julijske Benečije in ki se nahaja pod Zavezniško vojaško upravo, več slovenskih bank, od teh 8 samo v Trstu, ki so poslovale skoraj izključno s slovenskimi odjemalci in so tudi zelo uspešno delale. Toda fašistična ultranacionalistična politika je zatrla vse te zavode, skušajoč na ta način ubiti celokupno slovensko gospodarsko delo in s tem osnove slovenskega narodnega življenja v obče na tem ozemlju. Kmečka banka je bila edini finančni zavod, ki je preživela ta napad fašizma na slovenske gospodarske ustanove v teh krajih.

Novi položaj, ki je sledil zlomu osnih sil in po uvedbi Zavezniške vojaške uprave v teh krajih, je prinesel gotovo izboljšanje tudi v gospodarski dejavnosti slovenskega prebivalstva. Čim je odpadel pritisk, se je takoj pojavila nujna potreba močnega slovenskega denarnega zavoda v tej coni in tako je bila Kmečka banka kot edini še obstoječi slovenski denarni zavod na tem ozemlju reorganizirana in se razvila v dobrodočo in fondirano banko. Njena finančna moč raste iz dneva v dan, kar se da najbolje razbrati iz dejstva, da so njene vloge zrasle v tekočem letu 1946 od meseca marca do avgusta od 3 milijonov lir na 19 milijonov lir.

Svoj čas so vplivni trgovski in finančni slovenski krogi v Trstu sprožili zamisel in predlagali, da bi Kmečka banka otvorila svojo podružnico v Trstu, ker bi bila taka podružnica nujno potrebna za slovenski življenj v tem mestu. Gotovo je v Trstu za enkrat dovolj bank in ne bi hoteli s tem trdit, da je potreba še po eni novi, vendar moramo poudariti, da

je potreba po slovenski banki v Trstu in je taka banka tudi nujna posledica gospodarske svobode, ki so jo obljubili Zavezniški evropskim narodom po vojni ter v prvi vrsti samo onim narodom, ki so bili doslej zatirani od narodov vladarjev Evrope.

Težko je namreč zahtevati od slovenskega varčevalca, malega človeka kakor tudi trgovca in industrijca, da naj bi zaupal svoje prihranke italijanski banki, ki čeprav bi mogoče z njimi postopala kulantno bi gotovo po svoji osnovni politični liniji zastopala stališče, ki bi končno škodilo slovenskemu narodu v celoti. Te misli so tudi navdajale slovenske gospodarske kroge v Trstu, da zahtevajo slovenski denarni zavod v Trstu. V tej zvezi bi radi tudi omenili, da so našli precejšnje razumevanje za naša prizadevanja pri finančnem uradu AMG v Gorici in da nas je tudi veselilo čitati, da nam glavni finančni častnik za Italijo v Rimu gleda z naklonjenostjo na naše načrte, ko smo začeli s poslovanjem v obširnem delokrogu pred nekaj meseci s smotrom, da dosežemo sedaj zastavljeni cilj.

Naša banka ima v svojih pravilih, ki jih je odobrila ZVU, pravico ustanavljati podružnice (čl. 2, točka 13). Trdno smo tudi prepričani, da ta pravica ni v nasprotju z osnovnimi načeli, ki vodijo sedaj finančno politiko ZVU na tem ozemlju. Naš zavod dela samo v smislu izrecnih želja vsega slovenskega prebivalstva tega ozemlja brez razlike slojev, ko si usoja prositi Vojaško zavezniško upravo cone A, da ugodno reši predmetno prošnjo.

Prošnjo so poslali žigosano z dvojezičnim, slovenskim in italijanskim ži-

gom Kmečke banke, napisano v treh jezikih: angleščini, slovenščini in italijanščini.

V novembru 1946 so pisali še enkrat. Takrat so ZVU obvestili, da bodo glavnico dvignili, saj je finančni odsek ZVU menil, da je bila dotedanja glavica Kmečke banke premajhna, da bi ta lahko imela podružnico v Trstu.

Odgovorov pa ni bilo ne pozitivnih ne negativnih.

10. februarja 1947 je bila v Parizu podpisana mirovna pogodba z Italijo. Določeno je bilo kod bo potekala državna meja. Ustanovljeno je bilo Svobodno tržaško ozemlje. 15. aprila 1947 so na občnem zboru članov Kmečke banke izvolili novo vodstvo. Odborniki, ki so bivali na ozemlju, ki je bilo prisojeno Jugoslaviji, niso bili več izvoljeni. V odbor pa so bili izvoljeni nekateri člani iz Trsta. Očiten je bil namen nadaljevati s poskusi za odprtje tržaške podružnice. V odbor so bili izvoljeni: dr. Joško Jakončič, odvetnik v Gorici, Marij Kocijančič, uradnik v Trstu, Anton Podgornik, trgovec v Gorici, Jožef Cigoj, trgovec v Gorici, Josip Ferfolja, uradnik v Trstu, ter Janko Brajnik, železniški uradnik v Gorici. V nadzorni odbor pa so prišli: Ludvik Brešan, uradnik v Gorici, dr. Humbert Sajovic, profesor v Trstu, dr. Vilko Cotič, podjetnik v Sovodnjah, dr. Miro Adamič, uradnik v Trstu, Ciril Budihna, trgovec v Gorici, ter Ksaverij Leban, trgovec v Gorici.

Vse to ni pomagalo, da bi ZVU v Trstu, takrat na Svobodnem tržaškem ozemlju, dala dovoljenje za odprtje tržaške podružnice. Stvar je bila opuščena. Nekaj let kasneje so tržaški Slovenci ustanovili Tržaško kreditno banko.

C.G.R.
D.Z.O.Z.

**SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA
UVOZ - IZVOZ**

TRST - Ulica Geppa 9
Tel. 69316 - 69558 - 61579 - 69248 - 630089
Telex: 460559 - PP 185 - Telefax: 65616

Filiala:
GORICA — Ul. Trieste 160

TRDNE

TRST - Trg S. Antonio Nuovo 6
Tel. (040)363636

GORICA - Ul. Nizza 11
Tel. (0481)532080

KORENINE

Leasest

CASSA DI RISPARMIO
DI GORIZIA

TRŽAŠKA KREDITNA
BANKA

FINANČNA DRUŽBA
S.A.F.T.I. S.p.A.

SOCIETÀ FINANZIARIA
TRIESTINA

Razmišljanja prof. Diega De Castra o vprašanju bank

Slovenska banka in Londonski sporazum

Italijanski politik in zgodovinar prof. Diego De Castro, ki je bil zastopnik italijanske vlade pri Zavezniški vojaški upravi, je v zajetni knjigi z naslovom *La Questione di Trieste* opisal italijanske politične in diplomatske akcije o Trstu v času med leti 1943 in 1954, t.j. od kapitulacije Italije do Londonskega sporazuma.

Na več mestih v knjigi prof. Diego de Castro omenja tudi vprašanje dovoljenja za odprtje slovenske banke v Trstu. Tudi to vprašanje je bilo predmet pogovorov med italijansko in jugoslovansko vlado kot tudi z Angleži in Amerikanci, ki so dotlej upravljali Svobodno tržaško ozemlje. V štiristranskih pogovorih so bili, poleg vprašanja razmejitve in podobnih, na dnevnem redu posebni status za Slovence, gradnja Kulturnega doma in povračilo drugih kulturnih objektov kot tudi dovoljenje za odprtje slovenske banke v Trstu. Vse to naj bi bilo povračilo za vse imetje, ki ga je fašistična vlada odvzela Slovincem. Jugoslovanska vlada je od vsega začetka pogajanj zahtevala tudi dovoljenje za odprtje slovenske banke.

S svoje strani je tudi italijanska vlada postavljala neke zahteve za italijansko skupnost v Istri. Predsednik vlade Scelba je

v svojem spisu 10. junija 1954 vnesel točko o bankah. Odprtje jugoslovanske banke v Trstu bi bilo moralo biti sočasno z odprtjem italijanske banke v Kopru in Piranu. Scelbi takrat očitno ni bilo jasno, da Jugoslaviji ni, da bi odprla svojo banko v Trstu. Zavzemala se je, da bi bilo tržaškim Slovincem izdano dovoljenje za odprtje njihove banke. Jugoslavija je zahtevala tudi povračilo kulturne škode povzročene tržaškim Slovincem, t.j. povračilo škode zaradi požganega in odvzetega Narodnega doma.

Diplomatski predstavniki štirih vlad so se v prvi polovici leta 1954 domenili skoro o vseh točkah sporazuma. Vprašanju ustanovitve bank so posvetili vsebino nekaterih pisem v juliju tistega leta. 8. julija so bila izmenjana, istočasno z drugimi, tudi pisma o bankah. Vprašanje ni bilo rešeno.

Italija je hotela odpreti v Kopru in Piranu podružnici Istrske hranilnice (Cassa di Risparmio dell'Istria), ki je bila poldržavna ustanova. To ni bilo v skladu s takratno jugoslovansko bančno zakonodajo, saj bi na tak način tuja banka poslovala na jugoslovanskem ozemlju. Drugačen je bil položaj slovenske banke v Trstu, saj bi bili njeni ustanovitelji in upravitelji ljudje slovenske

narodnosti, sicer pa italijanski državljani. Iz Beograda je prišel dvojni predlog: dovoljenje naj pred podpisom sporazuma izda ZVU, ali pa naj stvar obvezno uredi italijanska vlada po prevzemu oblasti. Rim se je odločil za drugo varianto.

Tehnični organi italijanskega bančnega sistema so takrat imeli na rešetu dve prošnji. Na prvem mestu je bila prošnja Tržaške kreditne banke, ki jo je podpisalo šest uglednih tržaških gospodarstvenikov slovenske narodnosti. Njih imena smo objavili na drugi strani v tej prilogi našega dnevnika. Njihovo prošnjo je ZVU svojčas že zavrnila na namig Banca d'Italia. Dan pa je bil tudi predlog ustanovitve druge banke, Banca commerciale internazionale di Trieste. Njen kapital naj bi bil 50-odstotno grški, 30-odstotno angleški, 20-odstotno jugoslovanski.

Takrat, ko so tehnični organi Banca d'Italia preučevali ti prošnji, so se oglasili italijanski politiki. Diplomati Francassi je 6. avgusta 1954 izrazil mnenje, da je vprašanje političnega značaja. Če italijanski državljani slovenske narodnosti zahtevajo odprtje slovenske banke v Trstu, mora skupina jugoslovanskih državljanov italijanske narodnosti zahtevati odprtje podobne banke v

Kopru. 23. in 24. avgusta so italijanski diplomati s Manliom Brosiom na čelu govorili o tem vprašanju z Angleži in Amerikanci. 25. avgusta 1954 sta zavezniška diplomata Thompson in Harrison pisala italijanskemu diplomatu Brosiu pismo o slovenski banki v Trstu. V njem piše, da bo šesterica tržaških Slovencev naslovila na ZVU prošnjo za ustanovitev Tržaške kreditne banke. ZVU naj bi odgovorila pritrdilno. Brosio je takoj odgovoril amerškemu in angleškemu diplomatu rekoč, da italijanska vlada nima nič proti in da bo dovoljenje izdala takoj, ko prevzame oblast v coni A STO. V drugi polovici septembra je bila vsebina pisem potrjena in o tem so bili obveščeni tudi Jugoslovani.

Vprašanje dovoljenja za odprtje slovenske banke v Trstu je bilo predmet izmenjave pisem med Anglijo in Ameriko ter Italijo. Jugoslavija je bila o tem samo obveščena. To vprašanje ni bilo vnešeno v sporazum.

Diego De Castro v svoji knjigi izraža mnenje, da je italijanska stran izgubila bančno bitko, saj je slovenska banka bila ustanovljena v Trstu, v Istri pa ni prišlo do odprtja prej omenjene italijanske hranilnice.

ZITE02/8

**EDITORIALE
STAMPA TRIESTINA s.p.a.
ZALOŽNIŠTVO
TRŽAŠKEGA TISKA d.d.**

34137 TRST - UL. DEI MONTECCHI 6
Tel.: (040) 7796677
Telex: 460270 EST I
Fax: (040) 773715

Filiala: GORICA - UL. RABATTA 1/3
Tel.: (0481) 530532
Telex: 460366 EST GO
Fax: (0481) 31009

KOMERCIALNI SEKTOR:

izvoz - uvoz:

- ◆ repromateriala za grafično, kartonažno in papirno industrijo
- ◆ grafičnih strojev, časopisov
- ◆ splošnega blaga v okviru avtonomnih računov TRSTA in GORICE

VSE BOLJ KAPILARNA NAVZOČNOST ZNOTRAJ IN ZUNAJ DEŽELNIH MEJA IN OBŠIRNA MREŽA KORESPONDENTOV V VSEDRŽAVNEM IN MEDNARODNEM OKVIRU OMOGOČATA TRŽAŠKI HRANILNICI - CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE, DA GOSPODARSTVENIKOM PONUJA VSE STORITVE, KI SO ZNAČILNE ZA VELIKO BANKO, USMERJENO V PRIHODNOST.

Poleg tega pa pomembna svetovalska služba omogoča, da imajo veliki in mali varčevalci zagotovljen najboljši način uporabe svojih sredstev.

ert

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

CASS02/10

bimex
import - export

34017 TRST
PROSEK 548 - telefon (040) 225468

BIME01/2

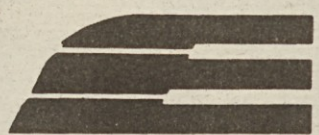

S. R. L.

IMPORT - EXPORT

TRST — Ulica Ghenga 2
Tel.: (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNIA I
Fax (040) 361634

TECH01/2

HUNGAROCAMION

HUNG01

PODJETJE ZA MEDNARODNE PREVOZE

Cenjenim strankam dajemo na razpolago skoraj 2.000 tovornjakov, od navadnih do sestavnih, pripravljene tudi za posebne prevoze in z zmrzovalnimi napravami.

To v Evropi, na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki, kjer Vas v petnajstih državah pričakujemo v osemnajstih uradih Hungarocamiona. Naše storitve so na visokem tehničnem nivoju in lahko ugodijo raznovrstnim zahtevam

cestnega prevoza. Nudimo kompletno špedicijsko dejavnost, posebne prevoze zajetnih in težkih tovorov, prevoze tovorov, ki zahtevajo vedno določeno temperaturo; prevoze kontejnerjev, kemijskih snovi in vsakovrstnih jestvin, naravnih snovi, pohištva, oblačil, živali in vsakovrstnega blaga.

Nudimo tudi ekspresne prevoze in prevoze blaga na paletah. Poleg vsega tega smo Vam na

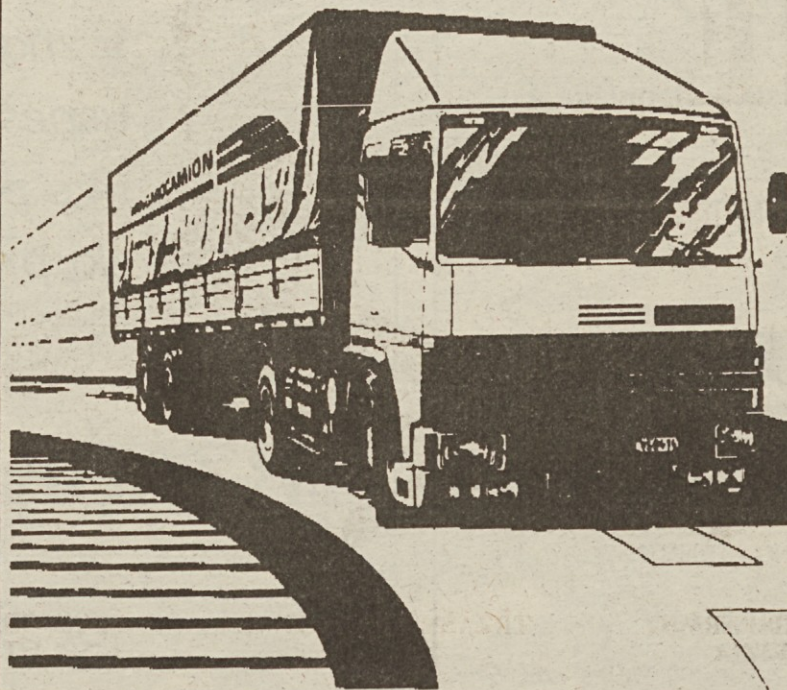
razpolago tudi za tehnično pomoč pri opravljanju carinskih formalnosti na madžarski meji tako za krajevne kakor za tranzitne prevoze.

Informacije:

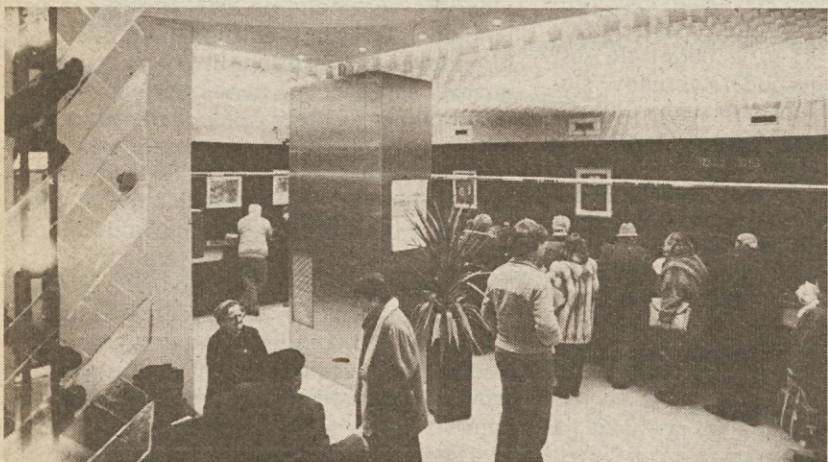
H-1442 BUDAPEST P.O. BOX 108
tel. 157-3811; fax: 157-3011
telex: 225455

V Italiji: EUROCAR S.p.A.
I-34125 TRST Corso Cavour 2
tel. (040) 631919 - telex: 460364
telex: (040) 365078
I-20124 MILAN Piazzale Lagosta 2
tel. (02) 6883170 - telex: 332262
telex: (02) 6880307

V JUGOSLAVIJI
YU-51000 RIJEKA Ul. L. Adamiča 1/1
tel. (051) 211050 - telex: 24120
YU-66000 LUKA KOPER - pf.: 74
tel. (066) 22891 - telex: 34263

Trst - Campo S. Giacomo, 3 tel. 724218

Vsakdanji živžav

Sodobno urejeni prostori Tržaške kreditne banke so že pretesni. V njih je vsak dan veliko klientov, pravi živžav. Banke so postale pomemben servis za vsakdanje potrebe. Mednje sodi tudi Tržaška kreditna banka. Na naših slikah smo ujeli nekaj takšnih trenutkov. Na eni naših slik je tudi velik reklamni panoj na Miramarskem drevoredu, ob zahodni vpadnici v Trst, nedaleč od Rojana (tudi na ta reklamni napis so se že nekajkrat znesli tisti, ki jim slovenska beseda ni všeč).

SALON POHIŠTVA

EDI MOBILI

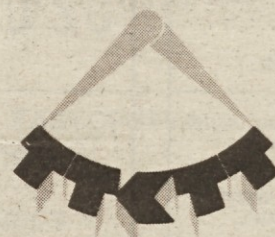
Ul. Baiamonti 3 - TRST - Telefon 820766

EDINO PRODAJNO MESTO!

Ekskluzivni zastopnik kuhinj

NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE

TRŽAŠKI TEHNIČNI KONZORCIJ

Proizvodnja — uvoz-izvoz izdelkov in polizdelkov, kovinomehanike, fotolitografije, plastike in elektronike

TRST - Ul. Machiavelli 14 - Tel. 362877 - 363702

Telex 461135 - Telefax 362907

Ulica Carducci 20 - II. nadstr. - stopnišče A
TRST

INDUSTRIJA IN TRGOVINA Z LESOM

UPRAVA

34132 TRST - Ul. Rossini 10

Tel. (040) 364296 - 363794 Fax: (040) 364760

Telegram: JAZBARLEGNO - TRIESTE

Telex: 460136 JAZBAR p. p. 404

ŽAGE - SKLADIŠČA - SUŠILNICE

33048 S. Giovanni al Natissone

Ul. Divisione Julia 17 Tel. (0432) 756125 - 756554

ISTARSKA BANKA d.d. — PULA

*V znamenju dolgoletnega
uspešnega sodelovanja
in s prepričanjem v bodoče
skupno sodelovanje in zaupanje*

čestita

TRŽAŠKI KREDITNI BANKI

ob 30-letnici obstoja in dela

Fotokronika Tržaške kreditne banke

Gostje na odprtju TKB 10. oktobra 1959

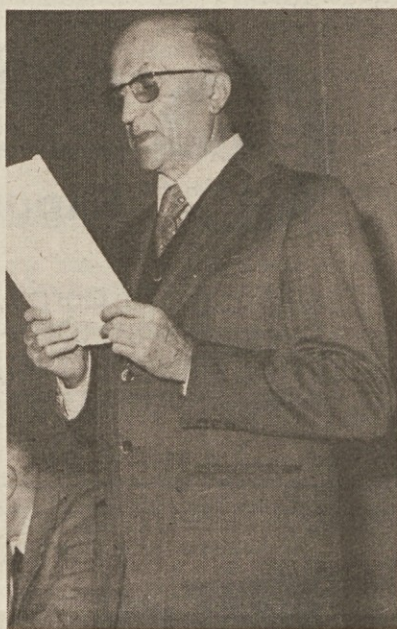
Prvi predsednik odv. Angel Kukanja

Občni zbor TKB 23. aprila 1977

Občni zbor TKB 6. junija 1983

Drugi predsednik Libero Polojaz

Občni zbor TKB 28. aprila 1989

Pisarniški prostori:

33.000 kv. metrov v uporabo
Deželni upravi FJK
SIP - Deželnemu
ravnateljstvu
Ministrstvu za finance
Deželnemu ravnateljstvu
davčne policije

Trgovski center:

16.000 kv. m v uporabo
trgovinam in specializiranemu
servisu
restavracijam
supermarketom
kavarnam in
splošnim službam

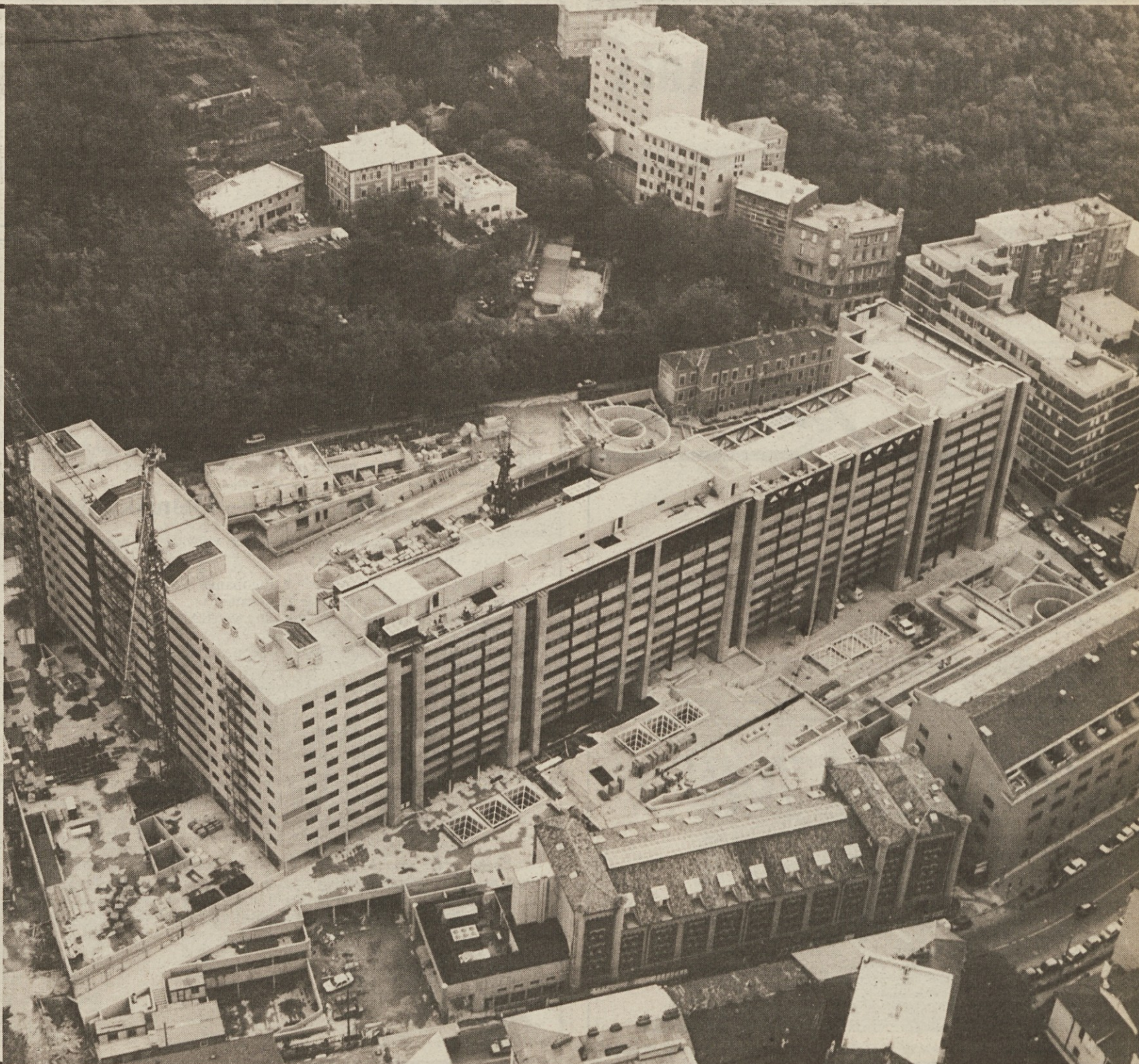
Parkirišča in zelene površine:

Pokrito parkirišče za 1.000 vozil
z direktnim vhodom v
Upravno-poslovni center
20.000 kv. m pešpoti
visečih vrtov in zelenih površin

**Upravno-poslovni
center
Finsepol**

**Centro
Direzionale
Finsepol**

Skupne akcije bančne sekcije SDGZ

V naši deželi imamo danes šest slovenskih kreditnih zavodov: Tržaško kreditno banko, Kmečko banko v Gorici, kmečko-obrtno posojilnico na Opčinah, v Nabrežini, v Sovodnjah in v Doberdobi. Za razliko od TKB so bili vsi drugi kreditni zavodi ustanovljeni že pred prvo svetovno vojno. Vsak zavod sodeluje v svoji deželni ter vsedrjavni zvezi oziroma konzorciju. Vsi so združeni tudi v bančni sekciji SDGZ. Predsednik bančne

sekcije je vsako leto izmenično eden od predsednikov šestih denarnih zavodov.

V ponedeljek, 11. decembra, je bil v Prosvetnem domu na Opčinah vsakoletni občni zbor. Dosedanji predsednik Egon Kraus je predal predsedniško palico Mirku Hmeljaku, predsedniku posojilnice v Sovodnjah.

Bančna sekcija SDGZ je v času odkar je bila ustanovljena imela več skupnih akcij. Finančno so

podprli tisk Galebovega šolskega dnevnika, ki so ga brezplačno dobili vsi učenci slovenskih šol v Italiji. Podprli so več kulturnih prireditev. V Trstu in Gorici prirejajo vsakoletni novoletni koncert.

Na ponedeljkovem občnem zboru pa je bilo načeto vprašanje skupnih pobud na področju gospodarstva. V slovenskih bankah na Tržaškem in Goriškem je namreč veliko denarja, premalo pa je zahtev po posojilih. Število slovenskih obrtnikov in trgovcev je čedalje manjše, kajti mladi se nečejo oprijeti teh del, raje gredo v uradniške službe in v zunanjetrgovinske posle. Na Opčinah je bilo rečeno, da bo treba iti v skupne akcije za usposabljanje visoko kvalificiranih bančnih uradnikov. Nekaj so na tem področju doslej že naredili s tem, da so priredili usposobljenostne tečaje v sodelovanju s Slovenskim deželnim zavodom za strokovno izobraževanje.

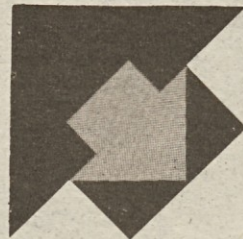
Oglase pripravil

Publiest

oglasni oddelek

telefon: (040) 7796688

C.I.S.A.A.

commercio
intermediazione
sviluppo
alto
adriatico

mednarodna trgovina in razvoj v severnem jadrnu

TRST

Drevored Miramare 129

Telefon: (040) 411010

Telex: 460505 I - Telefax: (040) 410411

GLOBTRADE italiana S.p.A.

Export - Import

Sedež: 34170 Gorica, Korzo Italia 75

Telefon: (0481) 33307 - 33910 - 34011

Telex: 460555 GLOBTR I

Telefax: (0481) 87160

FILIALA:

Milan, Foro Bonaparte 76

Telefon: (02) 878726 - 878826

Telex: 321641 GLOB MI

Telefax: (02) 871512

S. Pelikan & Co.

S.p.A.

TRGOVINA Z LESOM EVROPSKIH VRST IN EKSOTI

TRST — Lesno skladišče

(Scalo legnami)

Tel. 820030, 820023

Telegr. Pelikan Trieste

Telex 460603

Telefax 827542

FILIALA: PADOVA — Via Rienza 4

Tel. 049/604035

METALMINERARIA

ustanovljena l. 1948

uvoz - izvoz
predstavništva

TRST - Ul. Trento 15
Tel. 61227 - Telegram: Metmin

INDULES S.R.L.

Glavni predstavnik

UVOZNIK IN DISTRIBUTER
PRIKOLIC IN AVTODOMOV

ADRIA

Uvoz izvoz zastopstva

SLOVENIJALES

34123 TRST - Ul. S. Giorgio 1

Tel. (040) 300222 - Tlx: 460453 ILES I

Telefax: (040) 302515

JUGOBANKA

TEMELJNA BANKA LJUBLJANA

Dober dan, spoštovani porabnik naših bančnih storitev!

Naši strokovnjaki so pazljivo proučili bančno zakonodajo. Analizirali so stanje bančnih in finančnih storitev na jugoslovanskem trgu ter razvoj bodočega ekonomskega okolja, v katerem bodo banke poslovale.

Sprejeli smo izziv. Ravnali smo podjetniško in se odločili, da izrabimo ponujene priložnosti, ki jih izraža trg. Torej so ustanovitelji sedanje Jugobanke — Temeljne banke Ljubljana soglasno sprejeli odločitev, da bo ta od 1. januarja 1990. leta naprej poslovala kot samostojna banka, kot delniška družba z novim imenom.

ABANKA — Delniška družba Ljubljana

Sprememba imena pa nikakor ne bo vplivala na nobenega izmed osnovnih pogojev varnosti sredstev občanov, naloženih v ABANKI:

- ABANKA kot pravni naslednik Jugobanke — Temeljne banke Ljubljana povsem normalno, brez prekinitve, tudi naprej opravlja vse posle za občane;
- za sredstva dinarskih hranljivih vlog v ABANKI jamči tako kot pri vseh drugih bankah Narodna banka Jugoslavije;
- za hranilne vloge v tuji valuti in depozite na deviznih računih občanov in tujih fizičnih oseb v ABANKI jamči federacija;
- razpolaganje z vloženi sredstvi ostane nespremenjeno, sredstva so še naprej vedno dostopna v centrali ABANKI in njenih poslovnih enotah, v vseh bankah na območju Jugoslavije ter v PTT enotah po Sloveniji;
- vpogledna sredstva naših varčevalcev obrestujemo z 80% R za dinarske hranilne vloge in žiro račune s trimesečnim obračunom obresti in izplačilom na hranilno knjižico ali žiro račun ter 70% R za tekoče račune z mesečnim obračunom obresti in izplačilom na tekoči račun.

Tako velikega in pomembnega obrata seveda ni mogoče doseči čez noč. Zato ostajajo tudi poslej veljavni in se povsem normalno uporabljajo vsi obstoječi instrumenti poslovanja. Spremembe, zamenjave hranilnih knjižic, čekovnih kart in čekov za tekoče račune in drugega bodo potekale postopoma. O vsaki spremembi vas bomo sproti obvestili osebno, prek organizacije, v kateri ste zaposleni, ter prek časopisov, radia in televizije.

Prosimo vas, da nas tudi vi obvestite o vsaki še tako majhni težavi, ki se vam bo pojavila pri poslovanju. Prav vsako bomo rešili skupaj z vami v poslovni enoti, ki vodi vaš račun. Še vedno smo banka prijaznih ljudi in takšni hočemo ostati tudi naprej. Temu dodajamo sedaj le še veliko mero podjetniškega poguma. Podjetnost pa je tista lastnost, ki jo v današnjih časih v podjetjih in organizacijah še kako potrebujemo.

Hvala za dosedanje zaupanje.

Lep prijateljski pozdrav!

Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana
Predsednik
Miroslav Kert — dipl. oec.

"CORIUM"

s. r. l.

IMPORT - EXPORT

Tel. (040) 60310

Telex 461102 CORIUM I

Fax (040) 364533

Ul. Genova 13

34121 TRST

Naša šolska mladina o varčevanju

Najboljši izdelki šolarjev na natečaju bančne sekcije SDGZ ob Mednarodnem dnevu varčevanja

Bančna sekcija pri SDGZ si je letos ob Mednarodnem dnevu varčevanja zamislila natečaj, da bi spoznala, kako si naša osnovnošolska in srednješolska mladina zamišlja pojem varčevanja. Pobuda je vsestransko uspela, saj je naletela na res izreden odziv. Risbe in spise je namreč, kot smo pred časom že poudarili, poslalo kar 323 učencev in dijakov s Tržaškega in Goriškega. Skupno se je v pisarni Združenja nabralo 299 risb in 24 spisov, iz katerih se je dalo razbrati, kako si današnja mladina zamišlja varčevanje.

Šlo je vsekakor za pobudo, ki je obogatila predvsem učence, katerim je bila dana možnost, da se поблиže seznajajo z osnovami gospodarstva, ki mu je ravno varčevanje eden nosilnih stebrov. Zasluga za uspeh pobude pa gre seveda v prvi vrsti učnemu osebj u sedemnajstih sodelujočih šol, ki je mladino znalo primerno motivirati. 14 osnovnih šol (Karel Destovnik-Kajuh iz Gropade, Josip Ribičič iz Trsta, Fran Milčinski s Katinare, Albert Sirk iz Križa, Fran Saleški Finžgar iz Barkovelj, France Bevk z Opčin, Alojz Gradnik iz Števerjana, Oton Župančič in France Bevk iz Gorice, Fran Erjavec iz Štandreža, Plešivo iz Krmina in Josip Abram iz Pevme), je poslalo risbe, medtem ko so tri srednje (Ivan Cankar iz Trsta, Srečko Kosovel z Opčin in Sv. Ciril in Metod s Katinare) poslale spise.

Vse izdelke je pregledala komisija, ki so jo sestavljali Lojze Abram, Liana Drašček in Paola Bertolini. Komisija je risbe najprej razdelila v dve kategoriji: v prvo je vključila vse izdelke učencev prvih in drugih razredov osnovnih šol,

v drugo pa izdelke tretjih, četrtih in petih razredov osnovnih šol. Nagradjeni so bili naslednji učenci:

1. kategorija - 1. nagrada Majna Pangerc (2. r. O. Š. F. Bevk - Opčine), 2. nagrada Martina Tonet (1. r. O. Š. F. S. Finžgar - Barkovlje), 3. nagrada Nicol Bezin (2. r. O. Š. A. Sirk - Križ).

2. kategorija - 1. nagrada Sandra Lombardi (4. r. O. Š. O. Župančič - Gorica), 2. nagrada Diego Maurič (3. r. O. Š. Plešivo - Krmin), 3. nagrada Elizabeta Ipovec (4. r. O. Š. F. Erjavec - Štandrež).

Komisija je nato izbrala tudi nekatere boljše risbe, ki so jih oddali Marko Mahnič in Martina Cunja (1. r. O. Š. F. S. Finžgar - Barkovlje), Mara Sosič (2. r. O. Š. F. Bevk - Opčine), Alex Mozretik (3. r. O. Š. O. Župančič - Gorica), Vinko Mavrič (3. r. O.Š. Plešivo - Krmin), Vanja Paulin (4. r. O. Š. F. Erjavec - Štandrež), Monica Romanut (5. r. O. Š. J. Abram - Pevma) ter Robert Lutman in Jurij Plesničar (5. r. O. Š. F. Erjavec - Štandrež).

Za spise bodo nagradjeni naslednji dijaki: 1. nagrada Sara Perini (3. r. S. Š. S. Kosovel - Opčine), 2. nagrada Alen Posega (2. r. S. Š. S. Kosovel - Opčine), 3. nagrada ex equo Tanja Bole (2. r. S. Š. S. Kosovel - Opčine) in Andrej Močilnik (2. r. S. Š. Sv. Ciril in Metod - Katinara)

Avtorje desetih najboljših izdelkov bo bančna sekcija SDGZ nagradila z zapestno uro znamke Swatch in knjigo Enciklopedija živali, medtem ko bodo avtorji devetih bolj-ših risb nagradjeni z raznimi knjigami.

Pripravil ANDREJ ŠIK

O varčevanju

Pes zakoplj e kost v zemljo za čas, ko mu bo primanjkovalo hrane, verica nabira orehe in lešnike za zimo, čebela hrani med in mravlja kopiči zaloge za mrzle deževne dni. Živali nas torej učijo, kaj je prazap- rav varčevanje. Tudi človek oziroma kmet je skušal posnemati živali. Se- daj ljudje hranijo denar. Mama in oče mi vedno pravita, naj ne kupu- jem neumnosti in naj pazim na de- nar. Saj morata delati oba. Večkrat premišlujem, kakšno bi bilo življe- nje, če bi vsi malo bolj varčevali; gotovo bi bilo ugodnejše. Kaj pa orožje? Stane in je nepotrebno... ko- liko lačnih bi lahko s tem denarjem nasitili!

Sara Perini, 3.C razred srednje šole S. Kosovel - Opčine. 1. nagrada.

Varčevanje in učenje

Že nekaj let iskujem nemško popoldansko šolo »Goethe Institut«. Včasih pridem iz šole utrujen in si želim počitka, a vem, da to ni mogo- če dvakrat na teden. Takrat imam namreč lekcije nemščine. Pri teh sem manjkal le, če sem se počutil slabo. Tudi v šoli je naš tuj jezik nemščina in zato se ga učim še z večjo vnemo.

S ponosom priznam, da sem si le- tošnje bivanje v Avstriji in sicer v mestecu Reutte plačal s svojimi pri- hranki. Nemški Institut prireja vsa- ko leto, kot nadaljevanje medšolske- ga dela, poletno letovanje. Seveda tu utrjujemo še naše znanje nemške- ga jezika.

Že nekaj let imam hranilno knjiži- co v banki na Opčinah. To knjižico mi je za rojstni dan daroval očka. Ob rojstnih dneih ali ob velikih praznikih se me moji dragi spomnijo tako, da mi darujejo poleg daril tudi denar. Tega ne zapravim, temveč ga nesem v banko. Blagajničar me v

banki že pozna in mi včasih daruje pero ali majhen koledar.

Prepričan sem, da bom tudi drugo leto odšel v Avstrijo na počitnice, ki mi poleg razvedrila nudijo znanje jezika. Tuji jeziki nam bodo koristni prav kmalu, ko bo »Združena Evro- pa« in to že leta 1992. Le tako bomo mi mladi lahko zasedli službena mesta v drugih državah Evrope.

Pravijo, da otroci večkrat podedu- jejo od staršev dobre lastnosti. Jaz se moram prav gotovo zahvaliti nji- ma, da sem varčen. Oče in mama sta skrbna in sta nam napravila lep dom. Prav gotovo tega ne bi zmogla, če bi razmetavala z denarjem. Jaz ju hočem posnemati in si s prihranje- nim denarjem privoščiti kaj koris- tnega za bodo če življenje.

Alen Posega, 3.A razred srednje šole S. Kosovel - Opčine. 2. nagrada.

Ljudska modrost o pojmu varčevanja

Vsako leto slovenske banke orga- nizirajo 31. oktobra Dan varčevanja. Tega dne vsak pomisli, kako je po- membno varčevati denar.

Večkrat so me spravile k razmiš- ljenju dedkove besede: Zrno pri zrnu pogača, kamen pri kamnu pala- ča. Ta pogovor sem kmalu razume- la in se ga skušala držati.

Ko sem obiskovala osnovno šolo, sem večkrat opazila, kako je neka moja sošolka nespametno trosila de- nar. Starši so ji ga redno dajali in mislili, da ga bo prihranila, a ni bilo tako. Vsako jutro si je kupovala sladkarije in igrače. S časom se je njen kupček prihrankov osušil, česar ni takoj opazila. Ob koncu šolskega leta si je nameravala kupiti kolo in je bila razočarana, ko je pogledala v hranilnik. Od takrat je skrbno hra- nila denar in kmalu dosegla svojo že- ljo.

Drugače od nje se je ravnala so- šolka Irena, ki je zvesto hranila de-

nar. Sošolci so jo zafrkavali, da je skopuh. Jaz nisem razumela, zakaj tako varčuje, da večkrat sploh mali- ce ni imela. Ko sem jo šla obiskat, sem spoznala, da je bila njena druž- na številna in revna. Vsi njeni člani so varčevali, da bi si zgradili novo hišo. Čez nekaj let se jim je uresni- čila želja.

Pogovor Zrno pri zrnu pogača, kamen na kamnu palača nas pouči, da je pomembno varčevati že z mla- dega tako, da bomo imeli vedno na razpolago nekaj denarja.

Tanja Bole, 2.B razred srednje šole S. Kosovel - Opčine. 3. nagrada ex equo

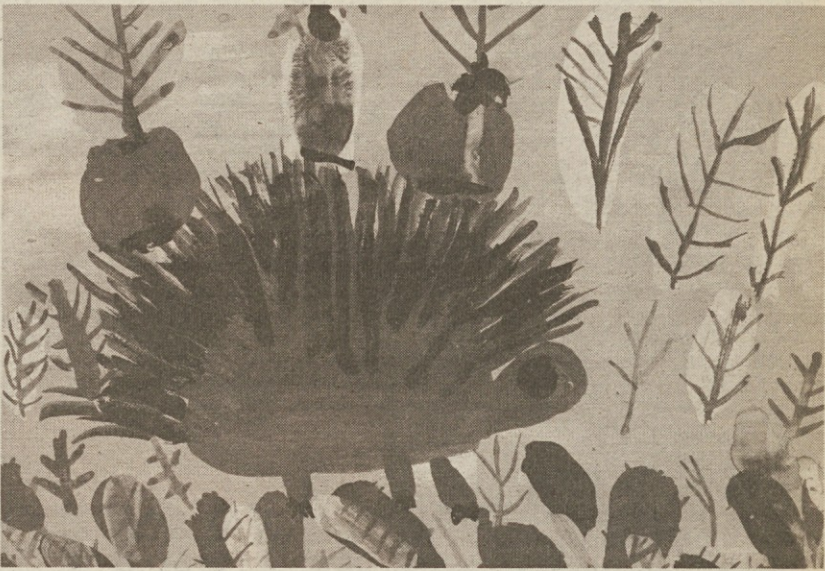
Pametno varčevanje ni skopuštv o

V življenju je varčevanje zelo po- membno. Človek, ki varčuje skrbi, kaj bo v bodočnosti in si lahko dela načrte. Drugačen je človek, ki ne varčuje. Ta iz dneva v dan potroši vse, kar dobi in ne misli na bodoč- nost.

Tudi jaz varčujem, čeprav skrom- no. Skromno ne zato, ker bi vse za- pravil, ampak zato, ker ne dobim dosti denarja. Zdaj, ko sem postal večji, ne porabim denarja za nepo- trebne reči. Ko sem bil majhen, sem si želel vsega in že takrat so me starši učili, da človek ne sme denar- ja porabiti za vse kar vidi. Zdaj, vsa- kič ko dobim denar za rojstni dan, za dela, ki jih opravljam, ga shra- nem v hranilnik. Enkrat na leto pa ga nesem v banko, kjer imam tudi hranilno knjižico.

Varčevanje ne pomeni živeti sko- puško, tako da si človek ničesar ne privošči v življenju. Varčevanje po- meni, da z denarjem pravilno razpo- lagamo in tisto, kar nam ostane, ne potrosimo, temveč prihranimo.

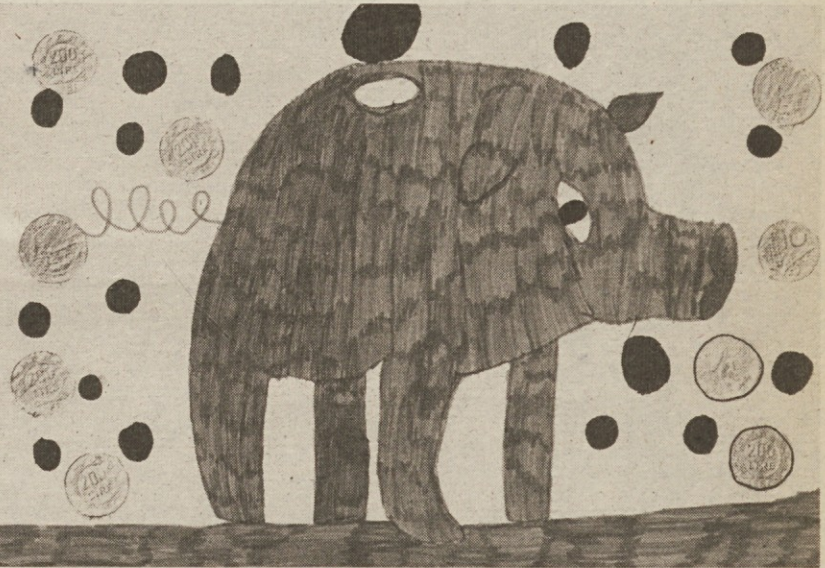
Andrej Močilnik, 2. razred srednje šole Sv. Ciril in Metod - Katinara. 3. nagrada ex equo.

Majna Pangerc, 2. razred osnovne šole F. Bevk na Opčinah, 1. nagrada za 1. kategorijo.

Martina Tonet, 1. razred osnovne šole F. S. Finžgar v Barkovljah, 2. nagrada za 1. kategorijo.

Nicol Bezin, 2. razred osnovne šole A. Sirk v Križu, 3. nagrada za 1. kategorijo.

Diego Mavrič, 3. razred osnovne šole na Plešivem pri Krminu, 2. nagrada za 2. kategorijo.

Elizabeta Ipovec, 4. razred osnovne šole F. Erjavec v Štandrežu, 3. nagrada za 2. kategorijo.

Sandra Lombardi, 4. razred osnovne šole O. Župančič v Gorici, 1. nagrada za 2. kategorijo.

30 let
izkušenj
v prostoru
Alpe-Jadran

BCI KB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA